

Aanpakken, oppakken, doorpakken

Aanbevelingen voor een betere balans rondom de
bestrijding van kinderseksuïerisme

Aanpakken, oppakken, doorpakken

**Aanbevelingen voor een betere balans rondom de
bestrijding van kinderseksuïerisme**

Auteur: Terre des Hommes
Zoutmanstraat 42-44
2518 GS Den Haag
070-3105000

Datum van publicatie: 10 september 2013

Onderzoek: C.Z. de Vree
Redactie: J.W. Rotteveel
Eindredactie: T. Strehl
Grafische vormgeving: FourBottles Design

Colofon

Terre des Hommes voorkomt dat kinderen worden uitgebuit, haalt kinderen uit uitbuitingssituaties en zorgt ervoor dat deze kinderen zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen. Om kinderuitbuiting structureel op te lossen, helpt Terre des Hommes niet alleen slachtoffers maar pakt de organisatie het probleem ook bij de wortels aan. Die aanpak bestaat uit preventie, bescherming en rechtshulp voor slachtoffers en promotie van kinderrechten.

Om kinderuitbuiting te voorkomen, investeert Terre des Hommes nadrukkelijk in onderwijs en in voorlichting aan zowel kinderen als volwassenen. Omdat armoede de belangrijkste oorzaak van kinderuitbuiting is, krijgen ouders ook via spaar- en kredietgroepen de mogelijkheid hun inkomen te vergroten. Kinderen die slachtoffer zijn van uitbuiting, hebben bovendien bescherming nodig. Terre des Hommes zorgt voor opvang, medische zorg, therapie, scholing en helpt hen bouwen aan een zelfstandige toekomst. Ook krijgen familieleden begeleiding en worden gemeenschappen betrokken bij het beschermen van kinderen.

Het is daarnaast belangrijk dat slachtoffers voor zichzelf kunnen opkomen en daders van uitbuiting niet ongestraft blijven. Daarom krijgen kinderen ook hulp bij het doen van aangifte. Ze kunnen rekenen op juridische bijstand en hulp bij strafrechtelijke vervolging. Ook worden lokale politie en justitie getraind.

Terre des Hommes voert campagne om aandacht te vragen voor kinderrechten en doet onderzoek om trends en ontwikkelingen op het gebied van kinderuitbuiting te signaleren en te agenderen. De organisatie levert al jarenlang strijd tegen kindersekstoerisme en werkt hiervoor in de pleeglanden nauw samen met lokale partnerorganisaties. In Azië bijvoorbeeld gaan veroordeelde daders van zedendelicten met minderjarigen nog regelmatig vrijuit. De lokale politie heeft vaak niet de mankracht om deze zaken te onderzoeken en daarbij is bewijslast verzamelen ontzettend moeilijk. Daarom gaat Terre des Hommes, gebaseerd op de succesvolle aanpak (van haar projectpartner APLE) in Cambodja, in Indonesië, de Filippijnen, India en Nepal detectives opleiden om Westerse en lokale pedoseksuelen op te sporen en vervolgen. Zo kunnen kinderen veiliger opgroeien.

In het buitenland houdt Terre des Hommes nauwlettend besluitvorming en politiek in de gaten om ervoor te zorgen dat kinderuitbuiting wordt voorkomen en om er op toe te zien dat slachtoffers de juiste hulp krijgen. In Nederland deelt Terre des Hommes informatie met onder meer het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het NPKK (Nationaal Programma ter bestrijding van Kinderpornografie en Kindersekstoerisme) over de problematiek.

Dit rapport is gebaseerd op onderzoek van C.Z. de Vree in opdracht van Terre des Hommes¹, alsmede de kennis en ervaring van Terre des Hommes in Zuidoost-Azië, uitvoerig literatuuronderzoek, een analyse van casuïstiek en interviews met verschillende respondenten uit het werkveld.

¹ Desgewenst kan de ongeredigeerde versie van het rapport van C.Z. de Vree op aanvraag worden ingezien op het kantoor van Terre des Hommes.

“Niemand kan zich aansprakelijk en vertwijfeld tegelijk voelen.”

- *Antoine de Saint-Exupéry*

Rode vlag

Uit de tien jaar praktijkervaring die Terre des Hommes heeft op het gebied van kindersekstoerisme komt één duidelijk beeld naar voren: de Nederlandse overheid slaagt er niet in om Nederlandse kindersekstoeristen adequaat te bestrijden. Bij kindersekstoerisme vindt het seksueel kindermisbruik plaats in een ander land dan waar de verdachte vandaan komt. Internationale samenwerking en informatie-uitwisseling maken de opsporing en vervolging van kindersekstoeristen extra complex.

Daders maken misbruik van de mazen in de wet, bureaucratie en van de miscommunicatie tussen overheidsinstellingen van de betrokken landen. Onvoldoende toezicht op kinderinstellingen in het buitenland geeft misbruikplegers bovendien volledig de mogelijkheid om onder valse voorwendselen met minderjarigen in aanraking te komen en hun desastreuze daden voort te zetten. De kinderen in ontwikkelingslanden zijn vogelvrij.

Zeer complex juridisch systeem

Tot op heden vallen de straffen voor de perverse praktijken van kindersekstoeristen bijzonder laag uit. Sommige daders komen er met een taakstraf vanaf, anderen gaan zelfs gewoon vrijuit wegens gebrek aan bewijs. De Nederlandse overheid kampt met een zeer complex juridisch systeem waarbinnen politie en justitie de dader moeten opsporen, vervolgen en berechten.

Terre des Hommes heeft de complexiteit bij de bestrijding en aanpak van kindersekstoerisme door de Nederlandse overheid in kaart gebracht, maar ziet ondanks de vele hindernissen voldoende mogelijkheden om (potentiële) daders effectiever te bestrijden. Er zijn veel interventies denkbaar om Nederlandse kindersekstoeristen beter aan te pakken. De aanbevelingen die hieruit voortvloeien staan opgenomen in hoofdstuk 7.

Preventie en assistentie

Bij de bestrijding van kindersekstoerisme ligt op dit moment de nadruk op repressie. De invloed die Nederland heeft op de bestrijding van kindersekstoerisme in de repressiefase is echter beperkt door afhankelijkheid van het pleegland en de aangiftebereidheid van slachtoffers. Volgens Terre des Hommes zou de Nederlandse overheid zich juist meer moeten richten op assistentie van de betreffende pleeglanden en op preventie. De Nederlandse overheid zou proactief kennis en ervaring moeten kunnen delen met de landen waar kindersekstoerisme voorkomt en hen assisteren kindersekstoerisme effectiever aan te pakken.

Gezien de hoge recidive bij seksueel kindermisbruik die soms pas na meerdere jaren optreedt en moeilijk te voorspellen is, pleit Terre des Hommes onder anderen voor een aantekening in het paspoort van veroordeelde daders van zedendelicten met minderjarigen. De aantekening is op drie punten preventief en is effectiever dan het intrekken van een paspoort alleen. De preventieve werking vindt allereerst

plaats bij de douanecontrole van de landen van bestemming. Douaniers kunnen immers op basis van de aantekening een veroordeelde kinderseksuïst de toegang weigeren.

Een aantekening in het paspoort dient ook als rode vlag voor kinderinstanties in binnen- en buitenland. Als medewerkers van dergelijke instanties paspoortcontrole uitvoeren bij sollicitatieprocedures weten zij direct of zij risico lopen met een sollicitant en kunnen zij toekomstig misbruik voorkomen. Paspoortcontrole door deze instanties wordt nu nog niet door de wet verplicht – een ID-kaart volstaat ook – maar Terre des Hommes pleit ervoor deze aanscherping in de wet dan ook door te voeren.

Ten derde kan de aantekening in het paspoort lokale politiefunctiearissen alarmeren als zij een kinderseksuïst voor een nieuw delict aanhouden. De aantekening leert hen over eerder vergrijpen en kan dus als extra motivatie dienen om een nieuwe zaak te beginnen.

Tenslotte laat deze studie zien dat een intensievere samenwerking tussen politie, justitie en NGO's mogelijk en wenselijk is. NGO's zitten immers het dichtst bij de bron als het om kinderseksuïst gaat. Op deze manier kunnen overheid en NGO's hun gezamenlijke doel bereiken: kinderen waar ook ter wereld beschermen tegen seksueel misbruik door Nederlandse potentiële plegers.

Inhoudsopgave

Inleiding: Rode vlag	p. 5
1. Fenomeenbeschrijving: Gemolesteerd voor een grijpstuiver	p. 8
2. Onderzoek in Cambodja: Topje van de ijsberg	p. 12
3. De huidige juridische situatie: Kindersekstoeristen hebben vrij spel	p. 18
4. De huidige bestrijding: Een langdurig en complex traject	p. 24
5. De balans slaat door	p. 35
6. Randvoorwaarden en interventies: Durven en doen	p. 38
7. Conclusie en aanbevelingen	p. 49
8. Bronvermelding	p. 52
9. Respondenten	p. 53
Bijlage I: Relevante wetsartikelen met betrekking tot zedenmisdrijven gericht tegen kinderen in het Wetboek van Strafrecht	p. 54
Bijlage II: Internationale verdragen met betrekking tot kindersekstoerisme	p. 59
Bijlage III: Casuïstiek	p. 62

1. Gemolesteerd voor een grijpstuiver

Ondanks de vele verschijningsvormen van kindersekstoerisme richt dit rapport zich primair op de situatie waarbij een Nederlander zich vergrijpt aan een kind in een ontwikkelingsland. Helaas is dat frequenter en ernstiger dan vaak wordt gedacht.

Terre des Hommes definieert kindersekstoerisme als het plegen of op enigerlei wijze medewerking verlenen aan seksueel kindermisbruik in het buitenland, in wat voor deelnemingsvorm dan ook, zoals deze in het Wetboek beschreven staan², eventueel in ruil voor goederen, geld of beloftes.

Het is hierbij belangrijk in het achterhoofd te houden dat de domeinen kindersekstoerisme en kindporno overlappen. Wanneer een Nederlander naar het buitenland reist om kindporno te produceren, valt dit onder de definitie van kindersekstoerisme omdat er sprake is van seksueel kindermisbruik in het buitenland. Ook komt het regelmatig voor dat een kindersekstoerist opnames maakt van het misbruik dat hij pleegt, zonder dat de opname zelf zijn primaire doel was (Moerenhout, 2013).

Onbeschermd en genegeerd

In ontwikkelingslanden missen kinderen vaak onderwijs en bescherming, waardoor ze sneller ten prooi vallen aan misbruikplegers. De armoede is er groot en seks is voor veel gezinnen de enige manier om geld te verdienen en te overleven. Sommige ouders zetten hun kinderen actief in voor prostitutie. In andere gevallen zijn de kinderen wees en verkopen ze hun lichaam om aan geld te komen voor voedsel en onderdak. Ze gaan alleen of samen met vriendjes naar plekken in de grote stad waar veel toeristen komen.

In bars, op de boulevard en in winkelstraten worden de kinderen benaderd door veelal westerse mannen van veel oudere leeftijd. Die nemen de kinderen mee naar hun hotel om hen daar voor een grijpstuiver te molesteren. Ze lopen allerlei gezondheidsrisico's: van AIDS en andere SOA's tot psychische klachten, verminking en zelfs de dood. Eenmaal in de seksindustrie beland is het voor de kinderen erg moeilijk om weer terug te keren naar een leven met structuur, onderwijs en veilig onderdak. De slachtoffers voelen schaamte en ontwikkelen een zeer laag zelfbeeld, niet in de laatste plaats omdat hun probleem door hun overheid genegeerd wordt.

Lucratieve business

De betreffende landen zijn vaak bang voor reputatieschade, maar ook om een groeiende bron van inkomsten te verliezen. De kinderseksindustrie is immers zeer lucratief. De daders kunnen relatief anoniem en ongestoord hun gang gaan in deze landen. Sommige daders plegen misbruik uit fysieke lust, anderen uit geldelijk gewin. De misbruikplegers presenteren zich doorgaans als weldoeners. Ze geven arme families geld, onderdak, bescherming, onderwijs en voedsel. Soms richten ze hiervoor zelfs een stichting op. Gezinnen worden afhankelijk van de dader en staan misbruik oogluikend toe.

² Hiermee wordt bedoeld op seksuele handelingen met minderjarigen zoals vastgelegd in het Wetboek van Strafrecht artikel 240b, 244, 245, 246, 247, 248a-248e, 249 en 273f 3°, 5°, 6°, 8°, 9°.

Daders krijgen vaak hulp van zogenaamde 'faciliteerders': pooiers, ouders en 'hulpverleners' die kinderen prostitueren of exploiteren, maar ook van reisbureaus voor kinderseksuïsten, tuk-tuk chauffeurs en hotelmedewerkers. Daders zoeken kinderen op toeristische trekpleisters op, zoals het strand, het café en de winkelstraat. Hoewel kinderseksuïstie vooral daar plaatsvindt en in grote steden ziet Terre des Hommes ook een geleidelijke verplaatsing van kinderseksuïstie naar afgelegen plaatsen op het platteland. Daar is de dader helemaal vrij om te doen en laten wat hij wil. Vaak integreert hij door te trouwen met een vrouw uit de gemeenschap of door een liefdadigheidsproject op te zetten. En zo krijgt de dader toegang tot de kinderen in de gemeenschap.

Een groot taboe

Kindermisbruik staat vaak laag op de prioriteitenlijst van justitie- en politiemedewerkers van pleeglanden, die in veel gevallen corrupt zijn en meeverdienen aan de kinderseksuïstie. Als een dader dan toch tegen de lamp loopt en wordt opgepakt, komt het meestal niet direct tot een veroordeling. Vanwege corruptie, maar ook vanwege onwetendheid bij politie en justitie. Veel lokale politiemedewerkers zijn niet op de hoogte van de (internationale) wetgeving omtrent seksueel misbruik van minderjarigen. Ook weten zij niet hoe zij de jonge slachtoffers op een kindvriendelijke, niet-suggestieve manier moeten ondervragen en behandelen en hoe ze bruikbaar bewijsmateriaal tegen de dader moeten verzamelen. Daarnaast is seksueel misbruik in veel ontwikkelingslanden een groot taboe waar nauwelijks over gesproken wordt. De kinderen schamen zich voor het misbruik en spreken er niet over.

Voor de slachtoffertjes is het moeilijk om aangifte te doen: ze weten vaak niet wat hun rechten zijn, voelen zich onzeker en machteloos over hun zaak en worden zelden gesteund door hun familieleden. Ook zijn de slachtoffers, of hun families, vaak financieel afhankelijk van de dader, die met *grooming* strategieën een machtige positie ten opzichte van het slachtoffer hebben weten te verkrijgen. Daders dreigen met fysieke en financiële repercussies om hen hun aanklacht te doen intrekken. Daarnaast hebben de kinderen niet altijd geld om vervoer naar het politiebureau te betalen of ze kunnen het zich gewoonweg niet veroorloven om hun betaalde werk te onderbreken om aangifte te gaan doen.

Het zijn bovenstaande omstandigheden die het aantrekkelijk maken voor Nederlandse pedoseksuelen om naar ontwikkelingslanden af te reizen om kinderen te kunnen misbruiken: hiermee ontwijken ze directe Nederlandse justitie en kunnen zij in relatieve anonimiteit en met weinig kans op vervolging aan hun lusten toegeven.

Hoge recidive zedendelinquenten

Tenslotte is de recidive onder misbruikplegers bijzonder hoog. Uit casuïstiek (zie tabel 1) blijkt dat veel kinderseksuïsten al eerder een soortgelijk delict hebben gepleegd. De rapportage van het WODC *Kenmerken en recidivecijfers van ex-terbeschikkinggestelden met een zedendelict* (Schönberger 2012) toont dat het percentage recidivisten met een zeer ernstig delict onder zedendelinquenten na uitstroom nog flink

toeneemt: na uitstroom 10,1%, na negen jaar is dit percentage 20,5% en na achttien jaar zelfs 30,5%. Ook de cijfers van Terre des Hommes' partnerorganisatie APLE zijn schokkend: 90% van alle buitenlandse misbruikplegers in Cambodja zijn recidivisten (zie tabel 4). En dit zijn dan nog slechts de gevallen die bij APLE (*Action pour les Enfants*) bekend zijn.

De recidivecijfers laten zien dat veel ex-gedetineerden een risico blijven vormen voor de samenleving, de openbare orde en zichzelf. Zo wordt kinderseksstoerisme een probleem zonder einde, tenzij overheden hun verantwoordelijkheid nemen en de preventieve bestrijding van kinderseksstoerisme door eigen inwoners intensiveren. Terre des Hommes komt al decennialang op voor de rechten van kinderen in ontwikkelingslanden en ziet dat de Nederlandse overheid nog onvoldoende actief is in het voorkomen en aanpakken van kinderseksstoerisme.

Henk M. - kinderen misbruikt in eigen kindertehuis in Nepal

Op 8 februari 2007 werd Henk M. op 59-jarige leeftijd in Nepal aangehouden op verdenking van misbruik van alle 48 (straat)kinderen in zijn kindertehuis Hamro Jivan, dat hij oprichtte in 2003. Hij werd op heterdaad betrapt met een jongetje dankzij een val die was opgezet door de Nederlandse vrijwilligers van het kindertehuis. De medewerkers hadden de weken daarvoor bewijsmateriaal verzameld en droegen dit over aan de Nepalese politie. Op de computer van M. werden bovendien afbeeldingen gevonden waarop te zien was hoe hij zelf kinderen misbruikte.

Na M.'s arrestatie was het lange tijd onzeker of hij daadwerkelijk veroordeeld zou worden in Nepal; verklaringen werden ingetrokken en Nepal kende nauwelijks wetgeving tegen kindermisbruik. Uiteindelijk veroordeelde de rechtbank in Kathmandu op 8 april 2009 M. tot negen jaar gevangenisstraf in Nepal voor het stelselmatig misbruiken van meerdere kinderen.

Dit bleek overigens niet M.'s enige vergrijp. M. was al langer bekend bij de Nederlandse politie. In 1994 was hij namelijk in Spanje aangehouden voor het verkrachten van een kind. In februari 1995 werd hij hiervoor tot acht jaar cel veroordeeld. Na twee jaar in Spanje vastgezet te hebben vroeg M. om een uitleveringsverzoek naar Nederland. In mei 1997 werd hij overgedragen aan de Nederlandse justitie. De rechtbank in Amsterdam besliste dat M. zijn straf al voldoende had uitgezeten in Spanje en M. kwam per direct op vrije voeten terecht.

Het tehuis werd financieel ondersteund door Nederlandse donateurs via de Stichting Hamro Jivan Nederland. De stichting had nooit van deze eerdere veroordeling afgeweten.

Opmerkelijk aan deze zaak:

- In 1995 werd M. in Spanje veroordeeld tot acht jaar cel voor het verkrachten van een kind jonger dan 12 jaar. Na twee jaar werd hij uitgeleverd aan Nederland en kwam M. direct op vrije voeten te staan;

- Jaren later was het voor M. geen probleem om naar Nepal te reizen en daar een eigen kindertehuis op te zetten;
- De Nederlandse stichting die het tehuis financieel ondersteunde wist niet van M's eerdere veroordeling;
- Nederland verstreekte geen informatie over M's eerdere veroordeling aan Nepal.

2. Topje van de ijsberg

Wereldwijd maken Nederlanders zich schuldig aan kinderseksstoerisme. De geringe cijfers die hierover beschikbaar zijn tonen nog maar het topje van de ijsberg. Terre des Hommes heeft zelf, bij gebrek aan officiële registratie van data, in onderstaande tabel een overzicht samengesteld van 23 voor seksueel kindermisbruik in het buitenland veroordeelde, gearresteerde of verdachte Nederlanders op basis van eigen praktijkervaring, kennis en casuïstiek in de periode van 1996 tot nu. Hieruit blijkt dat de straffen over het algemeen laag uitvallen, als de verdachte al veroordeeld wordt. In meerdere gevallen wordt een kindertehuis of instelling als dekmantel gebruikt. Ook blijkt dat een aanzienlijk aantal personen in onderstaande tabel al eerder verdacht of veroordeeld is geweest voor een vergelijkbaar delict.

Tabel 1. Kinderseksstoerisme: veroordeelde, gearresteerde of verdachte Nederlanders

	Jaar	Pleegland	Naam	Status (veroordeling/verdenking/vrijspraak)	Recidive ³
1.	1996	Filippijnen	Jan van der S.	Veroordeeld in Nederland tot 5 jaar celstraf voor verkrachting van zes Filippijnse meisjes onder de 16 jaar.	Nee
2.	1997	Filippijnen	Lennart van E.	Veroordeeld in Nederland tot 2 jaar celstraf, waarvan 8 maanden voorwaardelijk, voor het seksueel misbruiken van twee Filippijnse meisjes.	Nee
3.	1997	Thailand	De L.	Veroordeeld in Nederland tot 3 jaar celstraf, waarvan 6 maanden voorwaardelijk, voor het seksueel misbruiken van een minderjarige jongen in Thailand en bezit van kinderporno.	Nee
4.	1997	Sri Lanka	Naam onbekend	Veroordeeld in Nederland tot 5 jaar celstraf voor het seksueel misbruiken van kinderen jonger dan 16 jaar en het produceren van kinderporno.	Ja
5.	2004	Gambia	Wim de W.	Veroordeeld in Nederland tot 2 jaar en 6 maanden celstraf voor het seksueel misbruiken van een minderjarig meisje.	Nee
6.	2005	Cambodja	René A.	Veroordeeld in Cambodja tot 10 jaar celstraf en schadevergoeding voor het misbruiken van zeven jongens onder de 15 jaar en het produceren van kinderporno. In 2011 kreeg A. koninklijk pardon.	Nee
7.	2008	Brazilië	Jerry K. en Johan T.	Bij verstek veroordeeld in Brazilië tot respectievelijk 21 en 18 jaar celstraf voor o.a. het maken van kinderpornofoto's van vierentwintig minderjarige meisjes. Door noodpaspoorten van de Nederlandse ambassade wisten de mannen tijdens de behandeling van hun hoger beroep in 2004 naar Nederland vluchten. In Nederland zijn ze nooit veroordeeld voor de Braziliaanse zaak.	Ja
8.	2009	Nepal	Henk M.	Veroordeeld in Nepal tot 9 jaar celstraf voor het seksueel misbruiken van meerdere kinderen vanaf 11 jaar.	Ja
9.	2009	Thailand	Naam onbekend	Veroordeeld in Thailand tot 37 jaar celstraf voor het misbruiken van een jongen van 12 jaar.	Nee

³ Voor zover bekend bij Terre des Hommes.

10.	2009	Kenia	Benno L.	Verdenking van kindermisbruik in Kenia tijdens zwemlessen die L. gaf, in dezelfde periode waarin L. tientallen gehandicapte kinderen in Nederland seksueel misbruikte. Het kindermisbruik in Kenia is nooit bewezen.	Ja
11.	2011	Cambodja	Cees C.	Veroordeeld in Cambodja tot 1 jaar en 6 maanden celstraf voor het misbruiken van twee minderjarige jongens. C. kwam na 10 maanden voorarrest op vrije voeten. C. is door de Cambodjaanse autoriteiten het land uitgezet.	Nee
12.	2011	Gambia	Andreas van R.	Veroordeeld in Gambia tot een geldboete van 2.600 euro en schadevergoeding aan zijn slachtoffers voor het verkrachten van twee meisjes onder de 18 jaar.	Nee
13.	2011	Brazilië	Amir I.	Veroordeeld in Nederland tot 3 jaar celstraf, waarvan anderhalf voorwaardelijk, voor het runnen van een pedoforum, het bezit van kinderporno en het seksueel misbruiken van een Braziliaanse jongen. Na anderhalf jaar in voorarrest gezeten te hebben, is I. op vrije voeten komen te staan. Hij moet 7 jaar verplicht in psychiatrische behandeling.	Ja
14.	2011	India	Wilhelmus W.	Veroordeeld in India tot 10 jaar celstraf voor ontvoering, kinderporno en seksueel kindermisbruik. In februari 2013 overleed W. in de gevangenis in India.	Ja
15.	2011	Ghana	Arthur P.	Verdenking van seksueel kindermisbruik van meerdere meisjes in Ghana, waaronder zijn adoptie dochter.	Nee
16.	2012	Bangladesh	Gert V.	Veroordeeld in Nederland tot een werkstraf van 240 uur, en 15 maanden voorwaardelijke celstraf voor het misbruiken van zes kinderen tussen 2001 en 2005 in zijn kindertehuis in Bangladesh. Door het overschrijden van de redelijke termijn heeft strafvermindering plaatsgevonden.	Nee
17.	2012	Cambodja	Bas R.	Vrijgesproken in Cambodja. R. werd in Cambodja gearresteerd op verdenking van het seksueel misbruiken van vijf kinderen van 7 tot 13 jaar in zijn kindertehuis. Bij gebrek aan afdoende bewijs werd R. in augustus 2012 vrijgesproken.	Ja
18.	2012	Suriname	Henk de G. en Hermine de G.	Veroordeeld in Suriname tot respectievelijk 6 jaar celstraf en 4 weken celstraf, waarvan 2 weken voorwaardelijk, voor seksueel misbruik en mishandeling van jonge kinderen in hun kindertehuis.	Nee
19.	2012	Filippijnen	Richard B.	Verdenking van seksueel misbruik van een 17-jarige jongen in de Filippijnen. B. werd in 2008 in Nederland al veroordeeld voor seksueel kindermisbruik van drie kinderen. Tijdens het afwachten van zijn hoger beroep vluchtte B. naar de Filippijnen	Ja
20.	2012	Brazilië	Vitório N.	Verdenking van seksueel kindermisbruik en kinderporno in Brazilië.	Nee
21.	2012	Cambodja	Stefan B.	Veroordeeld in Nederland tot een celstraf van 1 jaar en 8 maanden, waarvan 8 maanden voorwaardelijk, voor het bezit, de invoer en het vervaardigen van kinderporno in Cambodja.	Nee

22.	2013	Cambodja	Maurits D.	Gearresteerd in Cambodja op verdenking van het seksueel misbruiken van drie kinderen tussen de 12 en de 14 jaar. D. werd op heterdaad betrapt door de politie.	Ja
23.	2013	Indonesië	Jan V.	Veroordeeld in Indonesië tot 4 jaar celstraf voor het seksueel misbruiken van vier meisjes tussen de 9 en de 12 jaar op het eiland Bali. V. was bestuurslid van een kinderschulpproject.	Nee

(Een uitvoerige beschrijving per case staat opgenomen in Bijlage III.)

Terre des Hommes baseert zich met bovenstaande gegevens op openbare bronnen. Cijfers van de Directie Consulaire Zaken en Migratiebeleid van het Ministerie van Buitenlandse Zaken laten zien dat 34 Nederlanders vastzitten in het buitenland op verdenking van kindermisbruik. Dit aantal zal in de praktijk waarschijnlijk nog hoger liggen, aangezien verdachten toestemming moeten geven om informatie over hun arrestatie met Nederland te laten delen (Nationaal Rapporteur Mensenhandel, 2013).

Olievlek

Kindersekstoerisme beperkt zich helaas niet alleen tot de landen in bovenstaande tabel. De Nationaal Rapporteur Mensenhandel benoemt in haar onlangs verschenen rapport naast Thailand, India, Sri Lanka, Nepal, de Filippijnen, Cambodja, Bangladesh, Indonesië, Suriname, Brazilië, Kenia, Gambia en Ghana ook Tunesië, Peru, Turkije, Albanië, Rusland, Roemenië en Bulgarije als populaire bestemmingslanden voor Nederlandse kindersekstoeristen (2013).

Een rapport van *The Protection Project* dat het *Trafficking in Persons Report* van het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken bespreekt, identificeert naast eerder genoemde landen Belize, Burundi, Colombia, de Comoren, Costa Rica, Cuba, Dominicaanse Republiek, Ecuador, Egypte, El Salvador, Ethiopië, Fiji, Guatemala, Guinee-Bissau, Honduras, Jamaica, Jemen, Kaapverdië, Kameroen, Laos, Madagaskar, Malawi, Marokko, Mexico, Moldavië, Mongolië, Myanmar, Namibië, Nicaragua, Panama, Paraguay, de Salomonseilanden, Senegal, Seychellen, Singapore, Venezuela en Vietnam als populaire bestemmingslanden voor kindersekstoeristen (The Johns Hopkins University, 2012).

Een kwart wordt vrijgesproken

Terre des Hommes werkt in Zuidoost-Azië samen met partnerorganisaties, die de opsporing van kindersekstoeristen de afgelopen jaren flink hebben opgevoerd. In Cambodja werkt Terre des Hommes samen met partnerorganisatie APLE (*Action Pour Les Enfants*), een organisatie die kindersekstoeristen opspoort en bewijsmateriaal verzamelt om zedenzaken aanhangig te maken bij politie en justitie. In de periode 2003-2012 heeft de Cambodjaanse politie met behulp van APLE 143 buitenlandse verdachten van kindermisbruik opgepakt. Hoewel de werkwijze van APLE door experts wordt geprezen, worden

medewerkers aanzienlijk beperkt door corruptie en bureaucratie bij lokale overheden en moeten zij genoeg nemen met een gemiddelde vangst van nog geen vijftien personen per jaar. Van die schamele 143 opsporingen blijkt bovendien dat meer dan een kwart weer is vrijgesproken.

Meer Nederlandse verdachten vrijgesproken dan veroordeeld

Terre des Hommes heeft met partnerorganisatie APLE tien jaar lang onderzoek gedaan in Cambodja. De cijfers die daaruit naar voren komen tonen een ontluisterend beeld. Het merendeel (52,4%) van de aangehouden plegers van kindermisbruik in Cambodja komt uit Europa. De top drie van Europese landen met de meeste kinderseksuiteristen wordt gevormd door Frankrijk (32%), Groot-Brittannië (18,7%) en Duitsland (13,3%). Vlak daarachter neemt Nederland samen met Zwitserland een twijfelachtige vierde plaats in. Van de opgepakte misbruikplegers uit de veertien Europese landen komt maar liefst 8% uit Nederland (zie tabel 2).

Tabel 2. Herkomstlanden van kinderseksuiteristen in Cambodja (Bron: APLE, 2003-2012)

Land van herkomst van de pleger(s)	veroordeling	vrijspraak	Veroordeling/ vrijspraak verhouding	Totaal # arrestaties	% zaken van Totaal	% zaken van Europa
BUITEN EUROPA						
Amerika	22	7	75,9/24,1	29	20,3 %	-
Australië	3	4	42,9/57,1	7	4,9 %	-
Canada	2	1	66,7/33,3	3	2,1 %	-
Vietnam	16	3	84,2/15,8	19	13,3 %	-
Filippijnen	1	0	100/0	1	0,7 %	-
Israel	1	0	100/0	1	0,7 %	-
Japan	4	0	100/0	4	2,8 %	-
Korea	1	1	50/50	2	1,4 %	-
Nieuw zeeland	1	0	100/0	1	0,7 %	-
Thailand	1	0	100/0	1	0,7 %	-
Totaal	52	16	75,8/24,2	68	47,6 %	-
EUROPA						
België	1	1	50/50	2	1,4 %	2,7 %
Groot Brittannië	9	5	64,3/35,7	14	9,8 %	18,7 %
Denemarken	1	0	100/0	1	0,7 %	1,3 %
Frankrijk	17	7	70,8/29,2	24	16,8 %	32,0 %
Duitsland	8	2	80/20	10	7,0 %	13,3 %
Griekenland	1	0	100/0	1	0,7 %	1,3 %
Italië	1	0	100/0	1	0,7 %	1,3 %
Nederland	2	4	33,3/66,7	6	4,2 %	8,0 %

Noorwegen	1	0	100/0	1	0,7 %	1,3 %
Oostenrijk	2	1	66,7/33,3	3	2,1 %	4,0 %
Rusland	2	0	100/0	2	1,4 %	2,7 %
Spanje	1	0	100/0	1	0,7 %	1,3 %
Zweden	2	1	66,7/33,3	3	2,1 %	4,0 %
Zwitserland	5	1	83,3/16,7	6	4,2 %	8,0 %
Totaal Europa	56	22	70,3/29,7	75	52,4 %	100 %
Totaal	105	38	72,9/27,1	143	100%	-

Vervolgens valt op dat van alle Europese landen, Nederland als enige een hoger aantal vrijspraken kent ten opzichte van het aantal veroordelingen en daarmee de hoogste negatieve *conviction/release* ratio scoort van 33,3/66,7 in Cambodja. Dit resultaat steekt schril af tegen het totaal gemiddelde van 72,9/27,1. Van de tweeëntwintig gevallen van vrijspraak van Europeanen betreft een kwart Nederlandse verdachten. Ook deze uitkomst staat in groot contrast met het hoge aantal Franse, Duitse en Engelse zaken die succesvol werden afgerond in Cambodja.

Bas R. – kinderpilproject in Cambodja

Op 22 oktober 2011 werd de 38-jarige Nederlander Bas R. gearresteerd in de toeristische plaats Siem Reap, in Cambodja. De beschuldiging luidde: seksueel misbruik van vijf kinderen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar die onder zijn verantwoordelijkheid waren opgenomen in de door hem opgezette NGO Generation Next Cambodja, in de Kokchak gemeenschap in Siem Reap. Op 23 oktober 2011 werd hij voorgeleid bij de provinciale rechtbank. Op 7 december 2011 werd hij door de rechter echter weer op borgtocht vrijgelaten.

In Nederland werd R. in 2004 al veroordeeld door de rechtbank in Den Haag tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van een jaar (met een proeftijd van drie jaar) wegens het plegen van ontuchtige handelingen met een minderjarige jongen op de zeilschool waar hij les gaf. Hij kreeg van de rechter een werkstraf van 240 uur. Verder werden door de rechter als voorwaarden gesteld dat R. zich tijdens de proeftijd zou laten behandelen en geen zeilinstructies meer zou geven aan kinderen in de leeftijd van zes tot veertien jaar. Volgens de rapportage van de reclassering in 2004 erkende R. "pedofiele gevoelens te hebben" en werd de kans op "recidive" hoog geacht.

In juni 2005 bleek R. weer zeilles te geven en werd hij alsnog voor een periode van zes maanden opgesloten. In januari 2006 kwam hij vrij en in 2007 bleek dat hij weer gewoon verder ging met zijn werkzaamheden als zeilschoolinstructeur. Peter R. de Vries maakte er een uitzending over. R. probeerde zijn zeilles voort te zetten, maar dit leek na de publiciteit rondom de uitzending van Peter R. de Vries niet te lukken. In november 2009 stapte R. op het vliegtuig naar Thailand, van waaruit hij doorreisde naar Cambodja en er een kinderpilproject opzette. Hier kon hij vrijelijk zijn

gang gaan met de kinderen zonder dat er enige controle plaatsvond. Mede door het verzamelde bewijsmateriaal van Terre des Hommes' project partner in Cambodja APLE werd R. in oktober 2011 opnieuw opgepakt.

Opvallend is dat R. op 3 november 2009 een nieuw paspoort heeft gekregen van de Nederlandse ambassade in Bangkok. Het is ons onbekend of de ambassade toentertijd al op de hoogte was van R.'s eerdere veroordeling in Nederland of voorafgaand aan het uitgeven van het paspoort heeft uitgezocht wat de achtergrond van R. is, waar hij verbleef en wat hij in de regio deed.

Na R.'s arrestatie heeft APLE de *liaison officer* in Bangkok gevraagd het dossier van R. over te dragen aan de Cambodjaanse Nationale Politie om het strafproces te bevorderen. De *liaison officer* liet weten op de hoogte te zijn van de eerdere veroordeling van R. in Nederland, maar niet in te kunnen gaan op het verzoek van APLE om het dossier van R. door te spelen aan de Cambodjaanse autoriteiten. Dit kon volgens hem alleen op verzoek van de Cambodjaanse politie, die om onduidelijke redenen terughoudend waren om formeel contact op te nemen met de Nederlandse ambassade. APLE heeft het vermoeden dat de Cambodjaanse rechtbank en aanklager zijn omgekocht door R. en daarom niet de eerdere veroordeling van R. in Nederland opvroegen op verzoek van APLE.

Nadat R. op 7 december 2011 op borgtocht vrij werd gelaten door de rechter, kon hij vier van de vijf slachtoffers en hun families omkopen, waardoor zij hun verklaring introkken. Tijdens de behandeling van de rechtszaak op 27 augustus 2012 was er enkel een slachtoffer over, een meisje van zeven, dat tegen R. getuigde. Haar verklaring werd door de rechter niet geloofwaardig geacht, omdat zij haar verhaal meerdere malen wijzigde. Op 29 augustus 2012 werd R. vrijgesproken bij gebrek aan afdoende bewijs.

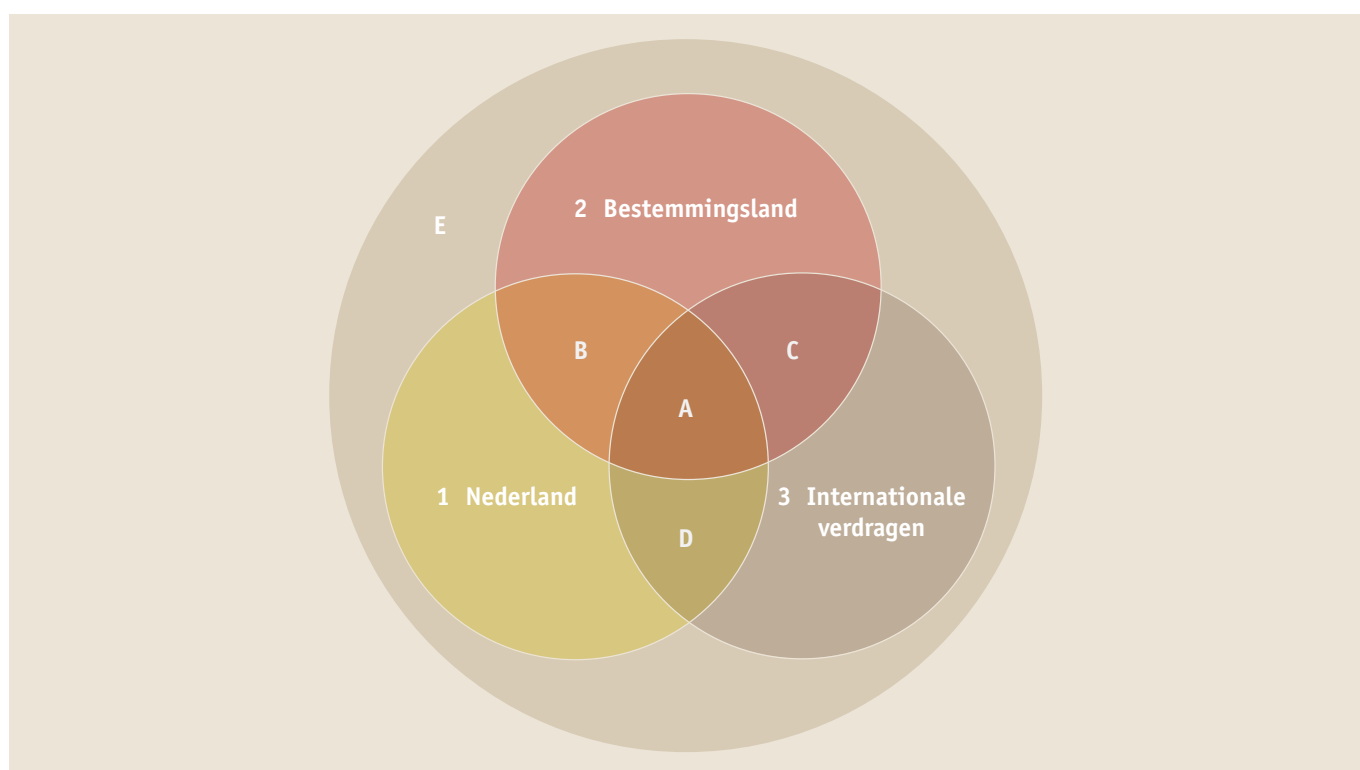
Opmerkelijk aan deze zaak:

- R. was in 2004 in Nederland al veroordeeld voor kindermisbruik;
- Toch was het voor R. geen probleem om naar Cambodja te reizen en daar met zeer kwetsbare kinderen te werken;
- Nederland verstrekke geen informatie over R.'s eerdere veroordeling aan Cambodja door het ontbreken van een officieel verzoek om rechtshulp. Hierdoor werd hij op borgtocht vrijgelaten;
- De Nederlandse ambassade en politie wilden wel, maar konden niet door het ontbreken van het rechtshulpverzoek.

3. Kindersekstoeristen hebben vrij spel

Om de complexiteit van de bestrijding van kindersekstoerisme te doorgronden, is het goed om de nationale en internationale juridische kaders in kaart te brengen. Onderstaand model illustreert de wettelijke kaders die Nederland (1), het bestemmingsland (2) en de internationale verdragen (3) hanteren, waarbij het grijze gebied (E) de mazen in de wetten symboliseert. De grootte van de segmenten heeft geen betekenis. Wat direct opvalt, is dat er relatief weinig overlap bestaat tussen de juridische kaders van Nederland, bestemmingsland en de internationale verdragen. Voor de optimale bestrijding van kindersekstoerisme is immers een zo groot mogelijk segment A nodig.

Figuur 1. 3-overlap wettelijke kaders

Tabel 3. Toelichting op figuur 1

Segment	Betreft
A	juridische kaders (en handhaving ervan) rondom kindersekstoerisme
1	juridische kaders (en handhaving ervan) van Nederland
B	overlappende juridische kaders van Nederland met die van het bestemmingsland
2	juridische kaders (en handhaving ervan) van het bestemmingsland
C	overlappende juridische kaders van het bestemmingsland met die van internationale verdragen
3	juridische kaders (en handhaving ervan) van internationale verdragen
D	overlappende juridische kaders van Nederland met die van internationale verdragen
E	alles wat nog niet in enig wetboek staat omschreven, de zogenoemde "mazen in de wet"

In de eerste plaats is het de verantwoordelijkheid van het pleegland om personen die zich schuldig maken aan kindermisbruik op hun grondgebied te vervolgen, ook wanneer de dader een buitenlander betreft. Nederland zelf voelt echter ook de plicht om te voorkomen dat (potentiële) kinderseksuïsten naar het buitenland reizen om kinderen te misbruiken en om mee te helpen om verdachten van kindermisbruik in het buitenland te vervolgen, ofwel in het pleegland ofwel in Nederland op basis van extraterritoriale wetgeving. Dit verantwoordelijkheidsgevoel ten aanzien van kindermisbruik door Nederlandse burgers in het buitenland blijkt onder andere uit de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie (Kamerstuk 31 015 Nr. 77, 27 januari 2012): *“De Nederlandse overheid levert daar waar mogelijk een bijdrage en neemt zijn verantwoordelijkheid voor Nederlanders die zich in het buitenland schuldig maken aan het seksueel uitbuiten en of misbruiken van kinderen.”*

Internationale verplichtingen

Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in internationale verdragen. Het Facultatief Protocol bij het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind (2000), dat lidstaten verplicht om seksueel geweld tegen kinderen strafbaar te stellen, is zowel op binnenlandse als transnationale gedragingen van toepassing. In artikel 6 staat dat partijen die aangesloten zijn bij het Protocol elkaar zo veel mogelijk ondersteunen bij onderzoek, straf- en uitleveringsprocedures en bij het verzamelen van bewijs van kinderprostitutie en kinderporno. Artikel 10 van het Protocol verplicht landen ertoe intensiever internationale samenwerking te bewerkstelligen. Het Verdrag van Lanzarote (2007), dat voortbouwt op het Facultatief Protocol bij het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind, verplicht haar lidstaten om seksueel misbruik en seksuele uitbuiting strafbaar te stellen en maatregelen nemen om dit te voorkomen. De Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie vereist dat staten hun rechtsmacht vestigen ten aanzien van een groot aantal delicten met betrekking tot seksueel geweld tegen kinderen als ze gepleegd zijn door hun onderdanen, ook buiten het eigen grondgebied. Gezien Nederland partij is bij deze internationale verdragen, kan worden verwacht dat Nederland er alles aan doet om kinderseksuïstie te bestrijden.

De huidige Nederlandse wetgeving biedt mogelijkheden deze verplichting na te komen. Deze wetgeving is in principe van toepassing op iedereen die in Nederland strafbare feiten pleegt, het zogenaamde territorialiteitsbeginsel. Dankzij het extraterritoriale principe (artikel 5 Wv Sr) kunnen echter ook Nederlanders vervolgd worden die in het buitenland delicten plegen, zoals seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen. Desondanks kent het Nederlands Wetboek geen specifiek wetsartikel gericht op kinderseksuïstie. Wel kunnen kinderseksuïsten worden vervolgd op grond van strafbare feiten die gerelateerd zijn aan kinderseksuïstie. Denk hierbij aan het bezitten van kinderporno of het seksueel misbruiken van een minderjarige. Maar ook op grond van deze feiten is het opsporen en vervolgen niet gemakkelijk. Overheden moeten in de opsporing en vervolging van kinderseksuïsten rekening houden met de soevereiniteit van betrokken landen.

Veranderingen in zedenwetgeving

Op 1 oktober 2002 zijn er enkele veranderingen doorgevoerd in de Nederlandse zedenwetgeving die de strafrechtelijke aanpak van kinderseksuïerisme zouden moeten vergemakkelijken. Zo werd bepaald in artikel 5 lid 1(3) van het Wetboek van Strafrecht dat de Nederlandse strafwet van toepassing is op Nederlanders die zich in het buitenland schuldig maken aan kindermisbruik (omschreven in artikel 240b, 242 tot en met 250 en 273f van het Wetboek van Strafrecht), extraterritoriale wetgeving genoemd. Zie voor een volledige weergave van de Nederlandse wetgeving omtrent seksueel kindermisbruik bijlage I.

Ook is het vereiste van dubbele strafbaarheid in artikel 5 van het Wetboek van Strafrecht komen te vervallen waardoor plegers van kindermisbruik altijd vervolgbaar zijn, zelfs als de daad in het pleegland niet strafbaar is. Nederland kan zelf tot vervolging overgaan, onafhankelijk van wetgeving in pleeglanden. Daarnaast geldt de Nederlandse wetgeving nu ook voor vreemdelingen die in Nederland een vaste woon- of verblijfplaats hebben.

Bovendien heeft het klachtvereiste plaatsgemaakt voor het hoorrecht (artikel 167a van het Wetboek van Strafvordering). Voorheen kon alleen tot vervolging worden overgegaan als het slachtoffer een klacht indiende en vervolging wenste. Sinds de wetwijziging kunnen slachtoffers 'zo mogelijk' gehoord worden door het Openbaar Ministerie over eventuele strafvervolging, maar hun wens in dezen is niet meer doorslaggevend. Door het schrappen van de verplichte slachtofferverklaring kan justitie sneller tot vervolging overgaan en loopt het slachtoffer bovendien minder het risico om door de dader onder druk gezet te worden de verklaring alsnog in te trekken.

Ne bis in idem

Het wettelijke *ne bis in idem*-beginsel (artikel 68 van het Wetboek van Strafrecht) zorgt ervoor dat niemand twee keer gestraft mag worden voor hetzelfde delict. In Nederland geldt dit beginsel pas wanneer een straf die door een buitenlandse rechtbank is opgelegd volledig is uitgediend, kwijtgescholden of verjaard. Dit betekent echter ook dat daders die het buitenland ontvluchten voordat ze hun straf hebben uitgezeten (bijvoorbeeld wanneer zij op borgtocht vrijkomen) in Nederland voor dezelfde daden alsnog vervolgd kunnen worden.

Verplichting voor landen, geen recht van kinderen

Landen moeten uiteraard wel respect hebben voor elkaars grenzen en zich niet bemoeien met binnenlandse aangelegenheden. Het schenden van deze soevereiniteit kan leiden tot uitsluiting van bewijs. Om op internationaal niveau toch de rechten en de bescherming van kinderen te garanderen hebben landen verschillende internationale verdragen ondertekend. Een handtekening onder een internationaal verdrag leidt alleen niet meteen tot concrete vervolging. Zeker niet als het verdrag multi-interpretabel is, zoals het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Dit verdrag legt een verplichting op aan staten maar is geen recht waarop kinderen een beroep kunnen doen. De Nederlandse overheid heeft in dit kader ook niet expliciet aangegeven dat er een directe werking vanuit gaat. Het verdrag regelt dat elk kind wordt beschermd tegen ontvoering, mensenhandel, kinderprostitutie, kinderpornografie en kinderseksstoerisme. Desondanks laat het kinderrechtenverdrag van de VN veel ruimte voor onduidelijkheid. De vrijblijvende formulering zorgt ervoor dat landen de inhoud op hun eigen manier kunnen interpreteren. Hetzelfde geldt overigens voor het Verdrag van Lanzarote en de EU Richtlijn ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie.

Complexe internationale wetgeving

Bij internationale strafvervolging kunnen landen elkaar tenslotte om rechtshulp verzoeken. Rechtshulp zijn verrichtingen van een staat ten behoeve van een andere, waarvan de resultaten worden gebruikt in een strafprocedure van de hulpvragende staat. Grofweg kan er een onderscheid gemaakt worden in politieke en justitiële rechtshulp. Politieke rechtshulp heeft betrekking op inlichtingen zoals bedoeld in artikel 552i, lid 2 Wb Sv, en justitiële rechtshulp heeft betrekking op bewijsvergaring zoals bedoeld in artikel 552h Wb Sv.

Zonder rechtshulpverdragen met landen, moet er voor elke zaak een nieuw verzoek om rechtshulp gedaan worden. Dit is een ingewikkelde en tijdrovende procedure. Voor rechtshulp waarbij Nederland het buitenland om hulp vraagt bestaat geen Nederlandse wetgeving, maar zijn vooral de verdragsrechtelijke regelingen met de aangezochte staat van belang. Het ontbreken van rechtshulpverdragen tussen Nederland en bestemmingslanden voor kinderseksstoerisme bemoeilijkt het bieden van hulp en uitwisselen van informatie om de opsporing en vervolging van Nederlandse kinderseksstoeristen te bevorderen.

Bewijs uit het buitenland is bruikbaar, mits het door de juiste autoriteiten aan Nederland wordt verstrekt en het vertrouwensbeginsel geen gevaar loopt. Het vertrouwensbeginsel houdt in dat Nederland geen extra onderzoek hoeft te doen naar de herkomst van informatie uit het buitenland. De informatie moet op juiste wijze verkregen zijn. Is dit niet het geval, dan vervalt de rechtsgeldigheid ervan. Nederland kan niet met elk land informatie uitwisselen als blijkt dat deze andere mensenrechten hanteren of omdat er slechte ervaringen in het verleden zijn geweest. Te denken valt aan landen die getuigen martelen of de doodstraf hanteren voor feiten waarover Nederland informatie aanlevert.

Bij internationale samenwerking speelt het wederkerigheidsbeginsel een belangrijke rol. Dit beginsel verplicht landen onderling om een dienst te beantwoorden met een wederdienst. Als een bepaald land een ander land helpt in een strafzaak, dan wordt verwacht dat het andere land wanneer nodig ook hulp terug geeft.

De Nederlandse autoriteiten passen altijd de eigen wetgeving toe op een zaak. Dit is tegengesteld aan landen als Zweden of Zwitserland waar de meest coulante wetgeving wordt toegepast. Doorgaans liggen de straffen hoger in de landen waar het misdrijf gepleegd wordt (Seabrook, 2002).

De huidige, complexe (inter)nationale wetgeving op het gebied van strafrecht zorgt ervoor dat kindersekstoeristen vrij spel hebben. Terre des Hommes vindt dit onaanvaardbaar en bracht alle obstakels in kaart teneinde deze beter te kunnen overwinnen.

Jerry K. en Johan T. - 24 meisjes misbruikt in Brazilië

Twee Nederlandse zwagers werden op 27 september 2002 in Brazilië gearresteerd op verdenking van misbruik van 24 minderjarige Braziliaanse meisjes. De Braziliaanse politie kwam hen op het spoor via een Canadese fotograaf, die in Novo Friburgo, een stadje in de buurt van Rio de Janeiro, was opgepakt voor het maken van kinderporno. De Canadees maakte deze foto's in opdracht van het Nederlandse pornobedrijf Dutch Adult Entertainment, waarvan de zwagers K. en T. eigenaar waren. De politie vond 8.850 kinderpornofoto's van 24 minderjarige Braziliaanse meisjes die over elkaar heen plassen en pornografische attributen gebruiken. De jongste van de kinderen was twaalf jaar.

Een paar maanden daarvoor, op 8 april 2002, was bij de politie in Alkmaar een melding binnengekomen van de landelijke politiedienst over een bedrijf in Alkmaar dat kinderporno op een commerciële sekssite had staan. Deze zaak ging 'op de plank' en kreeg geen prioriteit omdat het kinderen tussen de 14 en 18 jaar betrof. Op 1 oktober 2002 werd de politie in Alkmaar uiteindelijk geïnformeerd over de arrestatie van de twee Nederlandse kinderpornoproducenten in Brazilië. De politie startte toen een onderzoek en vond bij een inval bij Dutch Adult Entertainment 10.000 kinderpornoplaatjes.

Na elf maanden voorarrest werden K. en T. op 29 augustus 2003 door de Braziliaanse rechter vrijgelaten op voorwaarde dat ze het land niet zouden verlaten. Hun paspoorten werden ingenomen en zij moesten zich wekelijks melden bij de politie. Op 5 december 2003 werden de mannen veroordeeld voor drie misdaden: het oprichten van een criminele organisatie; het vervalsen van identiteitsbewijzen en het veelvuldig fotograferen van kinderen en jongeren in pornografische houdingen. Zij kregen een gevangenisstraf van elf en acht jaar opgelegd. De Officier van Justitie vond dat niet zwaar genoeg en ging in hoger beroep.

De behandeling van het hoger beroep mochten de Nederlanders in vrijheid afwachten. Het duurde niet lang voordat de twee via Paraguay naar Nederland vluchtten met behulp van twee noodpaspoorten die ze van de Nederlandse ambassade in Rio de Janeiro hadden gekregen. Eenmaal in Nederland gingen zij vrijuit. Een diplomatieke rel tussen Nederland en Brazilië was geboren. Brazilië vroeg uitlevering van de twee, maar Nederland weigerde vanwege het ontbreken van een uitleveringsverdrag.

De zaak kwam alsnog aan het licht door een uitzending van Zembla met Kamervragen als gevolg. Op 24 oktober 2006 werd K. uiteindelijk door de rechtbank in Alkmaar veroordeeld tot negen maanden voorwaardelijk en 240 uur taakstraf. Medeverdachte T. kreeg geen straf bij gebrek aan bewijs. De aanklacht werd gebaseerd op drie van vierentwintig misbruikte Braziliaanse meisjes. Van de andere slachtoffers zei de politie niet te kunnen bewijzen dat ze minderjarig waren. Het Openbaar Ministerie in Nederland is in beroep gegaan tegen de lage straffen. Ook de zwagers gingen in hoger beroep.

In april 2008 zijn K. en T. door het Braziliaanse federale hof bij verstek veroordeeld tot gevangenisstraffen van 21 en 18 jaar. De Tweede Kamer eiste vervolgens dat er een Verdrag zou komen tussen Nederland en Brazilië en dat K. en T. alsnog de Braziliaanse straf in Nederland uit zouden zitten.

Eenmaal op vrije voeten werd K. samen met zijn vrouw op 17 maart 2011 wederom veroordeeld door de rechtbank in Alkmaar tot zes maanden voorwaardelijke celstraf voor het bezit en het verspreiden van pornografisch materiaal van meisjes uit Rusland en Oekraïne. K. hoefde voor dit misdrijf niet de cel in omdat de zaak tegen hem en zijn vrouw al meer dan acht jaar liep. Het paar werd in 2006 ook al veroordeeld, maar de zaak werd door het gerechtshof in Amsterdam nietig verklaard omdat de dagvaarding niet klopte. Het Braziliaanse deel van de kinderpornozaak is in het vonnis formeel buiten beschouwing gelaten.

Opmerkelijk aan deze zaak:

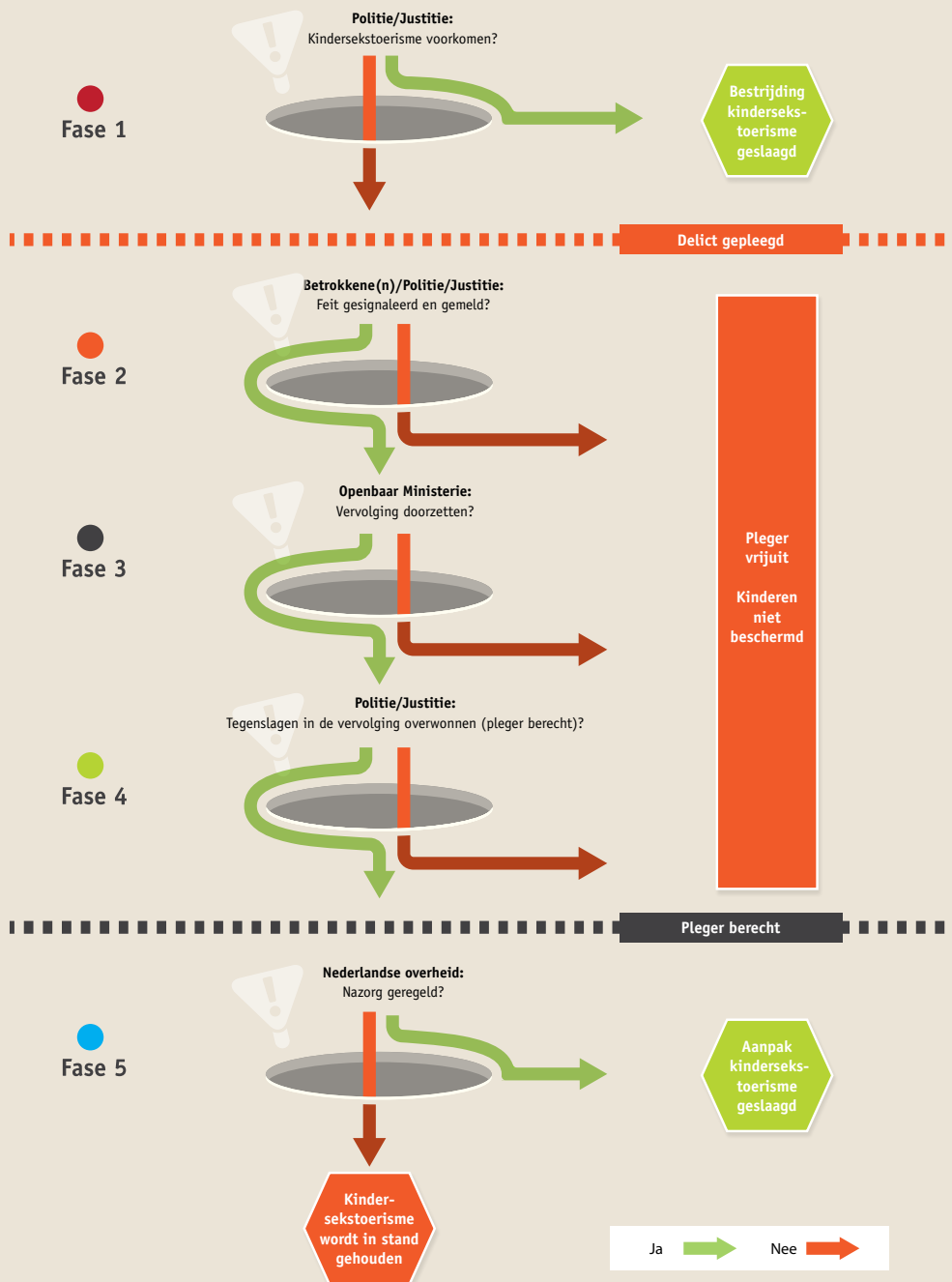
- Nederland heeft internationaal recht geschonden door er direct en indirect voor te zorgen dat twee Nederlandse mannen in dienst van de Staat en met medeweten van staatsorganen hun straf hebben ontlopen;
- De schending van Nederland bestaat uit het niet naleven van artikel 32 en 34-36 van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind. Deze artikelen verbinden de Staat aan het voorkomen en bestraffen van kinderuitbuiting van soorten. Nederland heeft hierin gefaald door de gestrafte mannen te helpen ontsnappen, hen niet uit te leveren en hun vervolging in een geval zelfs helemaal na te laten en in een ander geval zo gebrekkig uit te voeren dat het aan nalaten gelijk staat.
- Nederland schond in deze zaak het wederkerigheidsbeginsel. Brazilië leverde eerder de verdachte in de zaak van de ontvoering van Claudia Melchers uit aan Nederland. Daarbij beloofde Nederland dat het in soortgelijke gevallen hetzelfde zou doen, als Brazilië daarom mocht vragen. Toch weigerde Nederland dat te doen in deze zaak;
- Nederland maakte geen gebruik van het Verdrag tegen Transnationaal Georganiseerde Misdad, dat het mogelijk maakt voor lidstaten om bilaterale of multilaterale overeenkomsten te sluiten of regelingen te treffen inzake de overdracht naar hun grondgebied van personen die zijn veroordeeld tot gevangenisstraf, wanneer de delicten van transnationale aard zijn en er een georganiseerde criminele groep bij betrokken is.

4. Een langdurig en complex traject

Bij de bestrijding van kindersekstoerisme zijn meerdere partijen en landen met verschillende wet- en regelgeving betrokken, maar die internationale samenwerking maakt opsporing, vervolging en bestraffing van misbruikplegers in het buitenland uiterst complex. De talloze hindernissen die politie en justitie ondervinden bij de vervolging van een kindersekstoerist staan echter in geen verhouding tot het gemak waarmee het delict gepleegd wordt.

Het proces van bestrijden van kindersekstoerisme door Nederlandse politie en justitie is uitgebeeld in figuur 2. De valkuilen uit het model zijn symbolische weergaven van hindernissen waarmee Nederland te maken kan krijgen bij de aanpak van kindersekstoerisme.

Figuur 2. Huidige bestrijdingsproces met valkuilen

Vijf fasen in de aanpak van kinderseksstoerisme

Kijken we naar de chronologie van de bestrijding van kinderseksstoerisme en de bijbehorende hindernissen dan ontwaren we op basis van het huidige bestrijdingsproces vijf fasen. In elke fase komen politie en justitie een kuil met hindernissen tegen die overwonnen moet worden om kinderseksstoerisme te bestrijden. Deze hindernissen worden verderop in dit hoofdstuk weergegeven in het hindernissenmodel (figuur 3) en in meer detail beschreven. In dit stadium beschrijven we de fasen en de bijbehorende hindernissen in hoofdlijnen.

Fase 1: Voorkomen van het delict

In de bestrijding van kinderseksstoerisme maakt Nederland weinig gebruik van proactieve en preventieve maatregelen om kinderseksstoerisme te voorkomen. Proactieve en preventieve maatregelen zijn maatregelen die de structurele oorzaken van het probleem beperken of wegnemen. De maatregelen die Nederland treft tegenover kinderseksstoerisme zijn voornamelijk repressief. Politie en justitie zijn er met name op gericht om de wet te handhaven en komen vaak pas in actie nadat het delict gepleegd is. En dat terwijl juist in de preventiefase de meeste mogelijkheden liggen voor politie en justitie. Te denken valt aan het opleggen van vrijheidsbeperkende maatregelen voor eerder veroordeelde kindermisbruikers en het delen van informatie met andere landen over potentiële kinderseksstoeristen. De aantekening in het paspoort is een van de belangrijkste voorbeelden waarmee kindermisbruik preventief bestreden kan worden, maar ook een verbod voor veroordeelde zedendelinquenten om ooit nog met kinderen te mogen werken en een strenger toezicht op kinderplichtprojecten behoren tot de aanbevelingen die Terre des Hommes in hoofdstuk 6 van dit rapport presenteert.

Wel moet genoemd worden dat er in de fase voordat het delict gepleegd is enkele hindernissen voorkomen waar Nederland weinig invloed op heeft. Culturele opvattingen, sociale acceptatie van kindermisbruik en beperkte wetgeving en handhaving in het pleegland vormen een paar van deze problemen. Maar ook de bewegingsvrijheid van de pleger is een obstakel in deze fase. Want wat kan justitie uitrichten als de dader naar het buurland vlucht waarmee Nederland nauwelijks of geen samenwerkingsverbanden heeft?

Fase 2: Signalering en melding van het delict

Wanneer het delict eenmaal is gepleegd doen zich de meeste en moeilijkste barrières voor, dat wil zeggen in fase 2, 3 en 4 van het huidige bestrijdingsproces. Nederland wordt sterk afhankelijk van de welwillendheid van het pleegland. Is het land in kwestie bereid om het probleem actief aan te pakken en hoe groot is de aangiftebereidheid van slachtoffers en/of (toevallige) getuigen? Een onstabiele politieke en bestuurlijke situatie, maar ook culturele aspecten en sociale omstandigheden kunnen ervoor zorgen dat het delict niet wordt gesignaleerd of gemeld. Indien het feit wel wordt gemeld krijgen politie en justitie alsnog met allerlei complicerende factoren te maken, zoals capaciteitsproblemen binnen de eigen organisatie of lage prioritering en corruptie bij politiefunctionarissen en justitie in het pleegland.

Fase 3: Strafrechtelijke vervolging doorzetten

Bij de beslissing om over te gaan tot strafrechtelijke vervolging speelt voor Nederland hoofdzakelijk een moreel belang mee, aangezien er niet direct criminaliteit naar Nederland toe wordt gebracht. De opsporing en vervolging van kinderseksuïsten kost bovendien veel geld, tijd en moeite, terwijl succes niet gegarandeerd is. Deze ongunstige kosten-batenanalyse kan ertoe leiden dat het Openbaar Ministerie (OM) geen opsporingsonderzoek naar kinderseksuïsten start.

Wanneer het OM wel overgaat tot vervolging doen zich direct de meeste en moeilijkste hindernissen voor. Het bewijsmateriaal kan bijvoorbeeld onrechtmatig verkregen zijn of de kwaliteit van de aangifte is te laag. In deze fase speelt ook de verhouding tussen Nederland en het pleegland een rol. Als de verhouding niet stabiel is, heeft dit direct invloed op een succesvolle vervolging.

Fase 4: Vervolging en berechting

Bijna alle hindernissen uit eerdere fasen kunnen zich opnieuw voordoen tijdens de vervolgingsfase. Bijkomende risico's in deze fase: slachtoffers trekken hun aangifte in of de 'redelijke termijn van een proces' wordt overschreden. Ook kunnen plegers op de vlucht slaan en soms zelfs – indien ingenomen – een nieuw (nood)paspoort verkrijgen bij ambassades. Als politie en justitie deze hindernissen overwinnen is de vervolging geslaagd en komt de laatste fase in beeld.

Fase 5: Nazorg

Naast bestrijding, opsporing en vervolging van de dader dient de Nederlandse overheid ook oog te hebben voor de opvang van slachtoffers, het economische aspect (schadereductie) en het leerelement (evaluatie). Geografische afstand vormt hierin de grootste hobbel. Daarbij hebben pleeglanden vaak zelf geen programma's om goede nazorg te verrichten. In veel pleeglanden bestaan geen zaken als slachtofferhulp.

Pas als de pleger is berecht en voor het slachtoffer goede nazorg is geregeld is er sprake van een geslaagde aanpak van kinderseksuïstie. Wordt er geen nazorg aan het slachtoffer verleend dan blijft deze zeer kwetsbaar om opnieuw misbruikt te worden.

Hindernissen

In totaal zijn er 20 hindernissen die in het hele bestrijdingstraject een succesvolle aanpak van kinderseksuïstie in de weg staan. Deze hindernissen zijn terug te brengen tot vier hoofdproblemen: 1) geografische afstand, 2) juridische beperkingen, 3) gebrekkige startinformatie en bewijslast, 4) afhankelijkheidspositie.

De geografische afstand allereerst zorgt vooral voor vertraging en complexiteit van het proces. Aangezien het pleegland niet naast de deur ligt kunnen politie en justitie niet even langs om de situatie te polsen. Ze zijn aangewezen op omslachtige communicatievormen en lopen vertraging op door tijdsverschil en bureaucratie. Zo ontstaat ook het risico fouten te maken in de procedure. De lokaal gestationeerde *liaison officers* zijn verantwoordelijk voor meerdere landen in de regio en daardoor niet altijd ter plaatse. Daarnaast zijn zij niet bevoegd om daders op te sporen. Door soevereiniteit en het missen van bilaterale samenwerkingsverdragen zijn langdurige en ingewikkelde processen het gevolg.

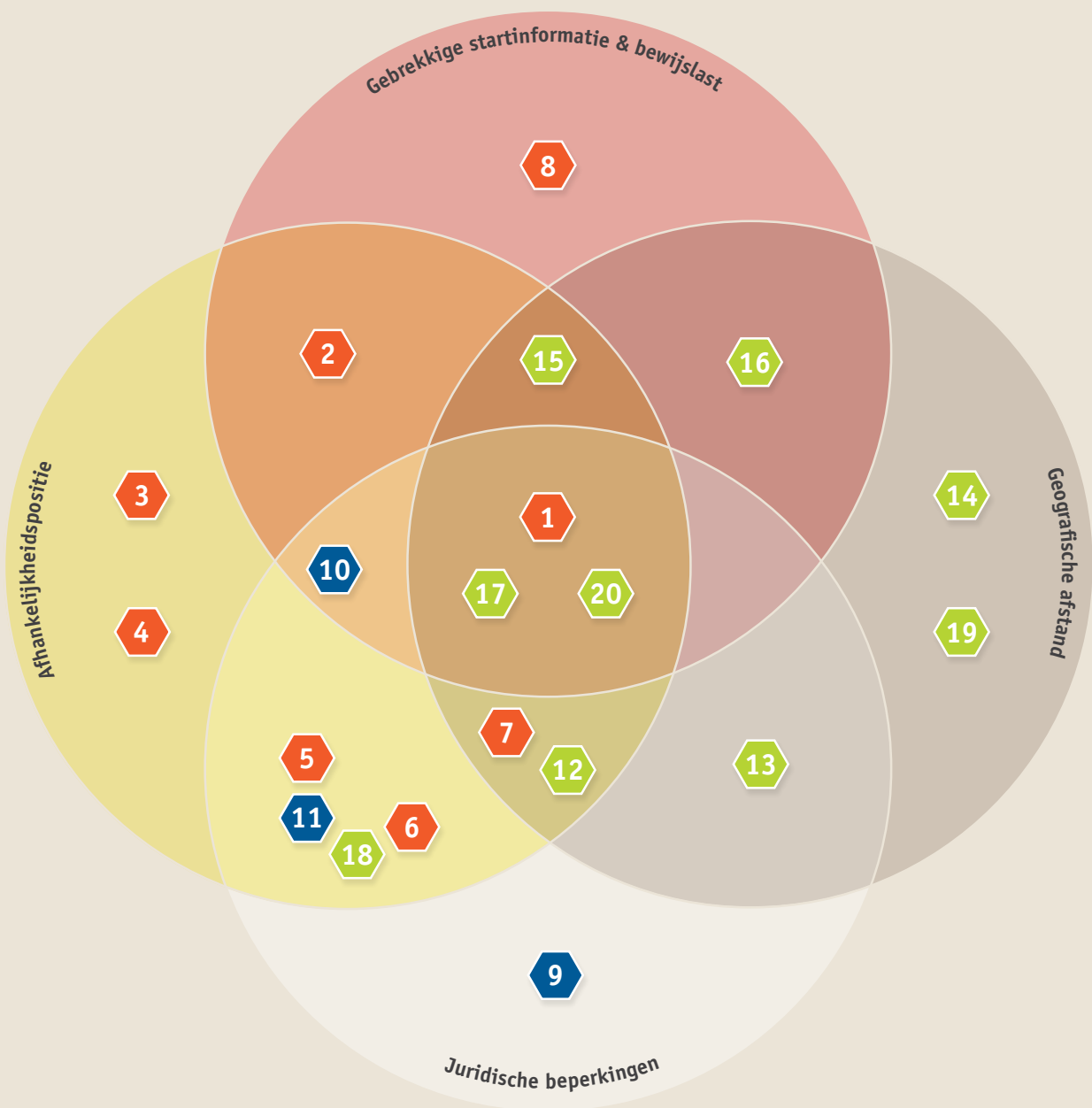
Vervolgens vormen juridische beperkingen een probleem. De Nederlandse overheid is aan internationale wet- en regelgeving gebonden die de bestrijding van kindersekstoerisme verder bemoeilijkt. De soevereiniteit van het pleegland speelt hierbij een grote rol, maar ook het risico de redelijke termijn van het proces te overschrijden.

Hoe beter de startinformatie, hoe groter de kans voor justitie in Nederland om stappen te kunnen ondernemen. Helaas is dit echter zelden het geval. Als er al aangifte wordt gedaan, is er vaak gebrek aan fysiek bewijs, maar vaker nog voelen slachtoffers en hun naasten zich niet zeker genoeg om aangifte te doen, bijvoorbeeld vanwege hun uitzichtloze situatie, schaamte, omkoping en bedreiging door de dader of vanwege gebrek aan kennis over hun rechten.

Tenslotte vormt de afhankelijkheidspositie van Nederland het grootste obstakel in de succesvolle berechting van kindersekstoeristen. Nederland is sterk afhankelijk van het pleegland. Niet alleen met betrekking tot de opstelling van het land inzake kindersekstoerisme, maar ook met betrekking tot politieke (in)stabiliteit, bestuurlijke omstandigheden en culturele en sociale aspecten.

Figuur 3 toont in een oogopslag alle hindernissen en onder welke hoofdproblemen zij geclusterd zijn. Ook wordt hierin aangegeven in welke fase van het huidige bestrijdingsproces (figuur 2) de hindernissen een rol spelen en in welke mate de Nederlandse overheid invloed kan uitoefenen om de hindernissen in de bestrijding van kindersekstoerisme te overwinnen. Op basis van de analyse van de hindernissen worden in hoofdstuk 6 aanbevelingen gedaan om kindersekstoerisme effectiever aan te pakken.

Figuur 3. Hindernissen in het huidige bestrijdingsproces

Heeft de Nederlandse overheid: ● invloed op ● weinig invloed op ● geen tot zeer geringe invloed op

<p>1 Soevereiniteit
●●●●●</p> <p>2 Culturele invloeden en sociale omstandigheden
●●●●●</p> <p>3 Politieke situatie en bestuurlijke omstandigheden
●●●●●</p> <p>4 Gebrek aan actiebereidheid
●●●●●</p> <p>5 Verliezen van rechtsmacht
●●●●●</p> <p>6 Ne bis in idem
●●●●●</p> <p>7 Redelijke termijn van proces
●●●●●</p> <p>8 Gebrek aan fysiek bewijs
●●●●●</p> <p>9 Morele plicht
●●●●●</p> <p>10 Onrechtmatigheid van bewijs
●●●●●</p> | <p>11 Gebrekkige toepasbaarheid van wet- en regelgeving
●●●●●</p> <p>12 Plegers kunnen zich vrij bewegen in en naar het buitenland
●●●●●</p> <p>13 Hoge recidive
●●●●●</p> <p>14 Onbekend maakt onbemind
●●●●●</p> <p>15 Capaciteitsproblemen en gebrek aan prioriteit
●●●●●</p> <p>16 Lage kwaliteit van aangifte
●●●●●</p> <p>17 Samenwerking met het buitenland stagneert
●●●●●</p> <p>18 Gebrek aan bilaterale (samenwerkings- en uitleverings)verdragen
●●●●●</p> <p>19 Vluchten/ probleemloos verkrijgen van een (nood)paspoort
●●●●●</p> <p>20 Negatieve kosten-batenanalyse
●●●●●</p> |
|---|---|

Hoort bij fase: ● 1 ● 2 ● 3 ● 4 ● 5 van het bestrijdingsmodel

Hindernissen waar Nederland geen tot zeer geringe invloed op heeft

1 Soevereiniteit

Bij wet dienen landen respect te hebben voor elkaars grenzen en mogen zij zich niet bemoeien met binnenlandse aangelegenheden van andere landen. Het schenden van deze soevereiniteit kan leiden tot uitsluiting van bewijs. Wanneer elk land zich volledig zou inzetten voor de bestrijding van seksueel kindermisbruik, zou soevereiniteit nooit een barrière hoeven zijn. Helaas is dit niet het geval en kan Nederland slechts stappen ondernemen met de extraterritoriale wetgeving die op dit misdrijf van kracht is. Daarnaast is Nederland sterk afhankelijk van het betreffende pleegland.

2 Culturele invloeden en sociale omstandigheden

Armoede en uitzichtloosheid, taboe rondom kinderprostitutie en een lage aangiftebereidheid van het slachtoffer zorgen ervoor dat kinderseksuisme blijft bestaan. Slechte economische omstandigheden zorgen voor een uitzichtloze situatie. Het inkomen van kinderprostituees is vaak het hoofdkomen voor een compleet gezin. Voor sommige kinderen is prostitutie een manier van overleven geworden. Sommige kinderen zijn dakloos, drugsverslaafd, verwaarloosd of in de steek gelaten. Een werkloze Nederlander met een uitkering is voor een ontwikkelingsland al stinkend rijk. Kinderprostituees zijn vervolgens zeer goedkoop. Deze ongelijke machtsverhouding zorgt ervoor dat kinderseksuïsten makkelijk jonge slachtoffers kunnen maken. De financiële afhankelijkheid van de slachtoffers en hun familie van de kinderseksuïst, zorgen ervoor dat slachtoffers zelden aangifte doen. Zij zijn bang hun inkomstenbron te verliezen. Daarnaast zorgt de armoede waarin veel slachtoffers verkeren ervoor dat zij tijdens het strafproces erg gevoelig zijn voor omkoping of *grooming* door de verdachte en hun aangifte of verklaring intrekken.

Daarnaast nemen vrouwen en kinderen in bepaalde culturen een lagere sociale status in ten opzichte van mannen. Zij worden gezien als tweederangsburgers en hebben vaak geen of moeilijk toegang tot onderwijs, waardoor hun economische positie nog verder verzwakt. Mannelijkheid is de maat en in meerdere culturen wordt deze extra bevestigd door het hebben van seks met jonge meisjes. Zo gelooft men in sommige Afrikaanse en Aziatische landen dat seks met een maagd jonger, virieler en succesvol maakt. In landen waar een taboe rust op het hebben van seks voor het huwelijk, is het soms gebruikelijk dat mannen al vanaf jonge leeftijd naar prostituees gaan. Daarbij speelt ook de misvatting dat het hebben van seks met jonge meisjes de mannen beschermt tegen seksueel overdraagbare aandoeningen en AIDS.

Bovendien wordt in ontwikkelingslanden een blanke westerling puur en alleen als weldoener gezien. Er wordt niet getwijfeld aan zijn integriteit. In Nederland leren kinderen om op te passen voor vreemde mannen die snoepjes aanbieden, in Ghana leren ze om op zo'n man af te rennen. Een blanke heeft geld, dus als een moeder ziet dat haar tienjarige dochtertje bevriend raakt met een blanke, moedigt ze dat aan (Terlingen, 2012).

3 *Politieke situatie en bestuurlijke omstandigheden*

In veel landen is er een gebrek aan politieke bereidheid om seksuele uitbuiting aan te pakken. Er zijn geen adequate wetten en regels en wanneer deze wetten er wel zijn worden ze niet nageleefd. Daarbij is er vaak sprake van corruptie en worden de mensenrechten niet of nauwelijks gerespecteerd. Overheden verdienen aan de bloeiende seksindustrie. De politie houdt zich dan vooral bezig met orde en handhaving en het stimuleren van toerisme. Douanebeambten en politiemedewerkers krijgen slecht betaald en zijn daardoor gevoelig voor omkoping.

In veel landen worden kinderen bovendien bij hun geboorte niet geregistreerd, waardoor het gemakkelijker is deze kinderen verborgen te houden en uit te buiten. Het is moeilijk om deze kinderen op te sporen en te identificeren. Daarnaast is het in sommige landen mogelijk de identiteit te vervalsen. Uitbuiters vervalsen de leeftijd van jonge kinderen net zoveel totdat prostitutie legaal is.

4 *Gebrek aan actiebereidheid*

In veel pleeglanden is sprake van een gebrek aan politieke bereidheid om seksuele uitbuiting aan te pakken, waardoor de samenwerking stagneert en Nederlandse politie en justitie het strafproces niet (volledig) kunnen afronden om een dader te berechten. Een voorbeeld hiervan is het niet accepteren of inwilligen van een rechtshulpverzoek, bijvoorbeeld om slachtoffers te kunnen horen.

5 *Verliezen van rechtsmacht*

In literatuur en casuïstiek blijkt dat onder het fenomeen kindersekstoerisme ook kinderseksemigratie wordt verstaan. De kinderseksemigrant is te onderscheiden in twee categorieën: een die de Nederlandse nationaliteit behoudt en een die hem *niet* behoudt. Deze laatste categorie valt niet onder de Nederlandse rechtsmacht, maar onder die van het betreffende emigratieland. Voor zover mogelijk en toegestaan kan Nederland het emigratieland wel bijstaan in de vervolging.

6 *Ne bis in idem*

Volgens het 'ne bis in idem'-beginsel mogen daders niet twee keer gestraft worden voor hetzelfde delict. Dit geldt ook als een Nederlander in het buitenland is vrijgesproken voor een delict, dan mag deze persoon niet nogmaals in Nederland vervolgd worden. Dit kan een struikelblok zijn wanneer de verdachte wordt vrijgesproken door de rechtbank in het pleegland door een gebrek aan bewijslast of omkoping. Deze persoon mag dan niet nogmaals vervolgd worden in Nederland, zelfs als er veel aanwijzingen zijn dat de persoon weldegelijk schuldig was aan het delict.

Wel is het zo dat Nederlandse verdachten die het buitenland ontvluchten voordat ze hun straf hebben uitgezeten in Nederland voor dezelfde daden vervolgd kunnen worden, ook op basis van het buitenlandse bewijs.

7 *Redelijke termijn van proces*

Geografische afstand en samenwerking met meerdere instanties hebben tot gevolg dat de procesgang langer duurt dan bij binnenlandse zaken. Hierin bestaat het gevaar dat de in Nederland geldende “redelijke termijn” van een proces wordt overschreden, waardoor de straf lager uitvalt. Uiteraard verschilt de redelijke termijn per zaak.

Formele kanalen blijken vaak omslachtig. Momenteel duurt de uitvoering van een rechtshulpverzoek minimaal acht maanden. Bureaucratische hindernissen en onervarenheid bij medewerkers van politie en justitie - bijvoorbeeld op het gebied van internationale wet- en regelgeving - veroorzaken vertraging, maar ook het opstellen van vertalingen, distributie van stukken en het verwerken en uitvoeren van rechtshulpverzoeken.

8 *Gebrek aan fysiek bewijs*

Kindermisbruik is vaak geen tastbaar delict. Het delict laat weinig sporen achter die als bewijs kunnen dienen. Als het te laat wordt gemeld zijn bovendien de fysieke sporen vaak niet meer zichtbaar. Ook hierbij is de geografische afstand een probleem. Als er al een plaats delict bekend is bij de politie in Nederland komt sporenonderzoek ter plekke te laat. Bovendien is de forensische wetenschap in sommige pleeglanden niet ver genoeg ontwikkeld voor degelijk onderzoek.

Hindernissen waar Nederland weinig invloed op heeft

9 *Morele plicht*

Bij de bestrijding van kinderseksuïalisme kent de Nederlandse overheid eerder een morele dan een juridische plicht, met uitzondering misschien van het multi-interpretabele Internationale Kinderrechtenverdrag. Dit verdrag is echter weinig concreet en legt daardoor minder verplichting op aan de aangesloten staten. Bovendien schrijft het juricentriebeginsel voor dat het strafrecht zich terughoudend dient op te stellen ten opzichte van moraal en fatsoen.

10 *Onrechtmatigheid van bewijs*

Informatie uit het buitenland kan niet klakkeloos worden overgenomen, omdat niet elk land de internationale richtlijnen voor bewijsgaring hanteert, waardoor het vertrouwensbeginsel gevaar loopt. Het vertrouwensbeginsel houdt in dat Nederland geen extra onderzoek hoeft te doen naar de herkomst van bepaalde informatie afkomstig uit het buitenland, mits die informatie door de juiste autoriteit aan Nederland verstrekt wordt. Zonder vertrouwensbeginsel kan onjuist verkregen informatie onrechtmatig verklaard worden.

11 *Gebrekkige toepasbaarheid van wet- en regelgeving*

Internationale verdragen, afspraken en wetgeving zijn multi-interpretabel en blijven lege hulzen als er geen toepassingsmogelijkheden zijn. Zij bieden weinig basis voor aanpak in landen die aan het probleem minder prioriteit geven of het zelfs niet eens als probleem ervaren.

Hindernissen waar Nederland invloed op heeft

12 *Plegers kunnen zich vrij bewegen in en naar het buitenland*

Nederlandse politie en justitie hebben zeer beperkt toezicht op de handel en wandel van voormalige zedendelinquenten of verdachten in het buitenland. Misbruikplegers kunnen bijvoorbeeld ongemerkt een stichting oprichten voor kinderen, een kind adopteren of werken bij een instelling voor kinderen. De verklaring omtrent goed gedrag (VOG) die in Nederland noodzakelijk is om met kinderen te werken is in het buitenland vaak niet verplicht. Net zo min zijn referenties vereist.

13 *Hoge recidive*

Uit een analyse van de casuïstiek blijkt dat een aanzienlijk deel van de kinderseksuïsten al eerder een delict heeft gepleegd op het gebied van kindermisbruik. Ook de rapportage *Kenmerken en recidivecijfers van ex-terbeschikkinggestelden met een zedendelict*, uitgevoerd door het WODC (Schönberger, 2012), toont eenzelfde beeld: na uitstroom beslaat de recidive 10,1%. Na negen jaar is dit percentage toegenomen tot 20,5% en na 18 jaar is het zelfs opgelopen tot 30,5%. Ook cijfers van APLE zijn schokkend. Maar liefst 90% van alle – ook niet Nederlandse – buitenlandse misbruikplegers, waarvan de achtergrond bekend is, in Cambodja zijn recidivisten. Deze cijfers tonen aan dat veel ex-gedetineerden een risico blijven voor de samenleving. Recidiveren in het buitenland is nu heel makkelijk. De aanpak en bestrijding is daarentegen heel moeilijk, waardoor vervolging en berechting vaak niet plaatsvindt of de straffen laag uitvallen.

Tabel 4. Overzicht recidivisten onder kinderseksuïsten in Cambodja (Bron: APLE, 2003-2012)

Eerdere veroordeling seksueel misbruik van kinderen	# Buitenlandse plegers	Percentage	# Buitenlandse plegers Bekend	Percentage
Ja	36	27.5	36	90.0
Nee	4	3.0	4	10.0
Niet bekend	91	69.5	-	-
Totaal	131	100.0	40	100.0

14 *Onbekend maakt onbemind*

Kennis over kinderseksstoerisme bij Nederlandse politie en justitie is nog beperkt, waardoor het animo om aan een zaak te beginnen vaak laag is. Overigens is het goed denkbaar dat kinderseksstoerisme niet altijd als zodanig wordt herkend door gebrek aan ervaring en kennis.⁴

15 *Capaciteitsproblemen en gebrek aan prioriteit*

Tot oktober 2012 was capaciteit en prioriteit bij Nederlandse politie en justitie een groot probleem. Inmiddels is kinderseksstoerisme expliciet toegevoegd bij het cluster kinderporno. Er is meer aandacht gekomen voor het fenomeen, hoewel capaciteit bij de overheid altijd een aandachtspunt blijft. Door de geografische afstand en de afhankelijkheid van het buitenland kan Nederland niet op dezelfde wijze handhaven en opereren als in Nederland.

16 *Lage kwaliteit van aangifte*

De meldingen van kinderseksstoerisme die binnenkomen bij de politie bevatten doorgaans te weinig grond voor verdenking. Analyse van de casuïstiek laat zien dat harde bewijzen in een zaak noodzakelijk zijn om te kunnen overgaan tot vervolging en berechting. De meest effectieve zaken werden ondersteund door een of meer van de volgende bewijsstukken als startpunt:

- foto of beeldmateriaal van de dader met slachtoffers
- verklaringen van slachtoffers (vaak onder begeleiding van NGO's)
- tips van getuigen
- vooronderzoek van NGO's dat is doorgegeven aan overheden
- heterdaad naar aanleiding van een tip van een NGO of andere ketenpartner

Politie en justitie laten weten dat er vaak concrete informatie mist over bijvoorbeeld de locatie, situatie, datum, daders, slachtoffers en strafbare handelingen. Ook is de aanleiding en de motivatie van de melding niet altijd duidelijk.

17 *Samenwerking met het buitenland stagneert*

Een ander knelpunt zit in de samenwerking tussen de Nederlandse overheid en de pleeglanden. Buiten het feit dat er een geografische afstand bestaat is er vaak ook een kloof op cultureel, politiek en economisch gebied. Corruptie, een lage prioritering en gebrekkige financiële middelen in pleeglanden zijn enkele kenmerken die de samenwerking voor en tijdens opsporingsonderzoeken kunnen bemoeilijken. Er is gebrek aan informatie, er bestaan geen stabiele verhoudingen tussen het pleegland en Nederland en er zijn geen bilaterale (samenwerkings- en uitleverings)verdragen om op terug te vallen. *Liaison officers* die ter plaatse een oogje in het zeil moeten houden, zijn vaak verantwoordelijk voor meerdere landen en kunnen niet van alles op de hoogte zijn. Hierdoor is Nederland afhankelijk van de

⁴ Sinds de uitbreiding van het TBKK (Team Bestrijding Kinderporno en Kinderseksstoerisme) op 1 oktober 2012, is deze hindernis (al) aan het afnemen.

gebrekkige handhaving in het pleegland en van (toevallige) tips van getuigen of NGO's. Landen met minder toerisme en actieve NGO's vallen daardoor gemakkelijk van de radar.

Met sommige landen lijkt samenwerking nauwelijks haalbaar vanwege de grove mensenrechtenschendingen die er plaatsvinden. Zo zijn er landen waarvan bekend is dat zij verdachten van bepaalde strafbare feiten, waarover Nederland informatie kan leveren, mogelijk martelen of de doodstraf geven.

18 *Gebrek aan bilaterale (samenwerkings- en uitleverings)verdragen*

Rechtshulpverzoeken zijn tijdrovend en leveren niet altijd het gewenste resultaat op. Om een betere informatiepositie, samenwerking en informatiestroom te krijgen zijn delictgebonden, generieke afspraken, bilaterale verdragen en/of JIT's doeltreffender. Helaas blijkt in de praktijk dat samenwerkingsverdragen ontbreken met uitgerekend die landen waar kinderseksuïerisme zich veelvuldig voordoet, waardoor internationale samenwerking moeizaam en bureaucratisch verloopt.

19 *Vluchten/ probleemloos verkrijgen van een (nood)paspoort*

Uit analyse van de casuïstiek is gebleken dat in meerdere gevallen verdachten tijdens hun borgtocht zijn gevlucht en vervolgens in het andere land probleemloos een noodpaspoort van de Nederlandse ambassade hebben gekregen. Op dat moment is het proces verstoord en als er geen uitleveringsverdrag met het betreffende land bestaat gaat de verdachte alsnog vrijuit.

20 *Negatieve kosten-batenanalyse*

Een dader opsporen, vervolgen en berechten vergt veel tijd, energie en geld. Bovendien is de kans groot dat vervolging niet het gewenste resultaat oplevert door de hierboven besproken hindernissen. Als de kosten-batenanalyse negatief uitvalt en het vooruitzicht niet gunstig is, is de kans groot dat men niet tot vervolging overgaat en kan de misbruikpleger gewoon zijn activiteiten voortzetten.

5. De balans slaat door

Het gemak waarmee kinderseksuïeristen zich in het buitenland kunnen vergrijpen aan kwetsbare kinderen staat in geen verhouding tot de juridische acrobatiek die de Nederlandse overheid moet uitvoeren om de daders te berechten. Terre des Hommes vindt het onacceptabel als deze situatie nog langer uit balans blijft.

Kindermisbruikers plannen hun daden zeer doordacht en zijn vaak goed georganiseerd. Ze zoeken de weg van de minste weerstand en buiten de mazen in de wet volledig uit. De geraffineerde pleger kiest niet voor 'het buurmeisje om de hoek', maar gaat omzichtiger te werk om justitie te ontlopen door naar landen te reizen met een gebrekkige wetshandhaving op het gebied van seksueel kindermisbruik. Op dit moment heeft de Nederlandse minister van justitie met onvoldoende juridische handvatten en te veel hindernissen te maken om zowel proactief, preventief als repressief het probleem aan te pakken. Het Nederlandse vonnis strekt zich daarnaast alleen uit over het Nederlandse grondgebied. Een algemeen geldende extraterritoriale maatregel opleggen mag de rechter met de huidige wetgeving niet. Een reis- of gebiedsverbod, zoals opgenomen in het wetsvoorstel 'langdurig toezicht en vrijheidsbeperking'⁵, voorkomt alleen dat de dader vanuit Nederland naar het betreffende pleegland afreist, maar niet dat diezelfde dader via een omweg alsnog in het pleegland aankomt.

Blijvend gevaar voor kinderen

In het huidige bestel krijgen daders vaak TBS met dwangverpleging om uiteindelijk met een schone lei terug te kunnen keren in de maatschappij. Het recidivecijfer bij seksueel kindermisbruik is echter uitzonderlijk hoog. Genezing van pedoseksuelen lijkt uitgesloten, impulscontrole geldt voor psychiaters als het hoogst haalbare (Maassen, 2012). Uit meerdere onderzoeken komt naar voren dat het effect van risicotaxatie en cognitieve gedragstherapie nog zeer twijfelachtig is (Levenson et al., 2006; Lipswey et al., 2007; Chambers et al., 2005; Hussain, 2009). Daders van seksueel kindermisbruik blijven dus een groot gevaar voor de maatschappij.

Het effect van seksueel misbruik op kinderen is groot. Kinderen blijven vaak langdurig ernstige fysieke dan wel mentale schade ondervinden van het aangedane leed, zo leert het WODC (Nagtegaal, 2012). De slachtoffergroep is wegens culturele, economische en sociale factoren bijzonder kwetsbaar en dus extra gevoelig voor dit type vergrijp. Gegeven de ernst van de overtreding en de desastreuze effecten ervan op de slachtoffertjes is het niet meer dan rechtvaardig dat er meer proportionele maatregelen genomen worden om de daders op te sporen, te vervolgen en te berechten.

⁵ Consultatieversie Wetsvoorstel langdurig toezicht, 27 maart 2012, www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/03/27/consultatieversie-wetsvoorstel-en-memorie-van-toelichting-langdurig-toezicht.html

Gert V. – kindermisbruik in Bangladesh

Op 4 oktober 2012 werd de 60-jarige Gert V. in hoger beroep door de rechtbank in Arnhem veroordeeld tot een werkstraf van 240 uur en een voorwaardelijke straf van vijftien maanden voor het misbruiken van zes kinderen in Bangladesh tussen 2001 en 2005. Twee jaar eerder was V. veroordeeld tot een jaar celstraf en een half jaar voorwaardelijk. Het gerechtshof eiste een langere onvoorwaardelijke gevangenisstraf wegens de lange duur van het misbruik. De straf viel echter uiteindelijk lager uit omdat de zaak jarenlang had geduurd en hiermee de redelijke termijn overschreden zou zijn.

V. was in 2000 vertrokken naar Bangladesh en zette aan de rand van Dhaka een opvanghuis op. In Nederland werd de stichting Dacca Home opgericht om V.'s werk financieel te ondersteunen. Het aantal opvangtehuizen breidde zich al snel uit tot vijf. V. had de algemene leiding over het project en de tehuizen. Hij nam het personeel aan en besliste over het aannamebeleid van de kinderen in de opvangtehuizen.

Omstreeks 2003 ontstonden er in Bangladesh serieuze geruchten dat V. betrokken zou zijn bij seksueel misbruik van kinderen in de opvangtehuizen. Een Nederlandse dominee sprak in december 2003 een leidinggevende en een jongen uit een van de tehuizen van V. Een van de vragen die de dominee voorgelegd kreeg: "Hebben Nederlandse christenen seks met kinderen?". In datzelfde gesprek werd duidelijk dat V. met meerdere kinderen seks had gehad. De dominee deed niets met de informatie. Een leidinggevende van het tehuis betaalde een lokale ambtenaar een aanzienlijke som geld om de informatie in de doofpot te stoppen. V. zelf vroeg de dominee en zijn vrouw voor hem en zijn complexe seksuele gevoelens te bidden.

Twee jaar later ontstonden er echter wederom geruchten dat V. kinderen zou misbruiken. Zowel kinderen als leidinggevend van de tehuizen vertelden aan een dienstdoende vrijwilligster over het misbruik van V. De vrouw bracht het bestuur van de stichting op de hoogte en stelde op verzoek van het bestuur een onderzoek in. Het onderzoek bestond uit gesprekken met betreffende kinderen. De informatie die uit de gesprekken kwam stuurde zij per e-mail naar het bestuur van de stichting.

Naar aanleiding van deze bevindingen riep de stichting in augustus 2005 V. terug naar Nederland. Eenmaal in Nederland gaf V. aan verschillende mensen, onder wie bestuursleden, toe ontucht te hebben gepleegd met meerdere kinderen. Op 19 augustus 2005 gaf V. zich aan bij de politie en verklaarde hij met zo'n zes minderjarige jongens uit het tehuis ontucht te hebben gepleegd. Vervolgens is in overleg met de officier van justitie op 23 augustus 2005 besloten dat de politie nader onderzoek naar de zaak zou doen.

Op 19 september 2005 is er officieel aangifte gedaan. In de daarop volgende maanden werden meerdere getuigen gehoord. Ondertussen zag V. kans om naar Nepal te vluchten waar hij wederom een weeshuis had opgericht.

Op 21 maart 2006 bracht de officier van justitie een rechtshulpverzoek uit aan de Bengaalse autoriteiten om daar ter plekke het onderzoek te mogen voortzetten. In februari en maart 2007 werden nog meer getuigen gehoord. Op 6 maart 2007 werd V. uiteindelijk aangehouden en in verzekering gesteld.

Tot november 2007 rappelleerde de officier van justitie meerdere malen bij de Bengaalse autoriteiten naar aanleiding van het eerder gedane rechtshulpverzoek. Hierop is tot 13 februari 2008 nooit gereageerd. Uiteindelijk hebben de politie en de officier van justitie besloten de rechtbank in Arnhem te vragen om onder leiding van de rechter-commissaris het onderzoek in Bangladesh voort te zetten.

V. werd gedagvaard om op 7 april 2009 op de terechtzitting van de rechtbank te verschijnen. De rechtbank heeft de zaak toen verwezen naar de rechter-commissaris voor het horen van een groot aantal, voornamelijk in Bangladesh verblijvende, getuigen. De Bengaalse autoriteiten gaven echter geen gehoor aan het verzoek van Nederland en het horen van getuigen in Bangladesh ging niet door. In Nederland zijn wel vier getuigen gehoord.

Tijdens de uitspraak van het hof, op 4 oktober 2012, wordt vastgesteld dat er tussen het horen van de getuigen in hoger beroep en de inhoudelijke behandeling van de zaak in hoger beroep te veel tijd is verstreken. Het ontbreken van een rechtshulpverdrag tussen Nederland en Bangladesh en het ontbreken van de vereiste bereidwilligheid van de Bengaalse autoriteiten om hun medewerking aan getuigenverhoren te verlenen waren cruciaal voor het vertragen van deze zaak. Als de zaak niet zo lang had geduurd had V. een hogere gevangenisstraf gekregen, aldus het hof. Overigens sluit het hof niet uit dat V. opnieuw met kinderen in aanraking zal komen.

Opmerkelijk aan deze zaak:

- Door het ontbreken van een rechtshulpverdrag zijn de Bengaalse slachtoffers nooit officieel verhoord, enkel door vrijwilligsters van de stichting;
- De lange looptijd van de zaak heeft strafvermindering tot gevolg gehad. V. krijgt 240 uur werkstraf voor het misbruiken van zes kinderen in Bangladesh. De straf en het leed dat deze kinderen is aangedaan staan op geen enkele manier in verhouding tot elkaar;
- Het hof sluit niet uit dat V. opnieuw met kinderen in aanraking zal komen;
- Deze zaak laat het belang zien van Nederlandse hulp en begeleiding bij politieonderzoek in landen met een zwak rechtssysteem en politieapparaat (waarbij, indien er geen respons is van de autoriteiten aldaar, wellicht ook gekeken kan worden naar samenwerking met een NGO).

6. Durven en doen

Bestrijding van kindermisbruik vindt nu vooral achteraf plaats, als het delict al gepleegd is. En juist in die fasen doen zich de meeste obstakels voor politie en justitie voor, zoals opvalt in fase 2, 3 en 4 van het huidige bestrijdingsproces. Aan de voorkant van het traject lijken er voor politie en justitie veel mogelijkheden te liggen, omdat Nederland in deze fase minder afhankelijk is van het bestemmingsland. De interventies die Terre des Hommes voorstelt liggen dan ook voor het grootste deel in de fase die voorafgaat aan het delict. Alle interventies zijn door betrokken experts getoetst op haalbaarheid, nut en prioriteit. Voorafgaand aan de interventies zijn de randvoorwaarden opgenomen die noodzakelijk zijn bij een succesvolle bestrijding.

De randvoorwaarden

Het is niet aan de Nederlandse overheid om de culturele en sociale aspecten van andere landen te willen veranderen. Wel moet de Nederlandse overheid doen wat binnen de eigen cirkel van invloed ligt. Medewerkers van politie en justitie kunnen alleen met durf en energie tegenslagen incasseren en hindernissen overwinnen, hierbij acceptierend dat zij (nog) niet over alle kennis beschikken omtrent de problematiek.

Momenteel is er niet voldoende kennis over aard en omvang van kinderseksstoerisme, waardoor het niet mogelijk is voor politie om een criminaliteitsbeeldanalyse op te stellen (Moerenhout, 2013). Zo is er weinig bekend over bestemmingslanden van Nederlandse kinderseksstoeristen en het aantal Nederlanders dat in het buitenland is opgepakt voor kindermisbruik. Tot nog toe wordt ervan uitgegaan dat zedendelinquenten alleen vanuit lustmotief handelen, maar hoe groot is het economisch motief? Naast zedendelinquenten kan dit ook (bewuste en onbewuste) faciliteerders betreffen. Over deze groep is nog te weinig bekend. Ook is er weinig bekend over de typering van Nederlandse kinderseksstoeristen. Betreft het vooral situationele plegers⁶ of preferentiële plegers⁷?

Een andere blinde vlek betreft de prioritering van aan te pakken landen. Moet justitie zich richten op de landen waar de meeste meldingen van binnenkomen, die het vaakst geassocieerd worden met kinderseksstoerisme of op de landen die extra kwetsbaar zijn (instabiele politiek, slechte economie), maar waarover niet veel bekend is?

Meer kennis en bewustwording

Maatschappelijke bewustwording is van cruciaal belang bij de bestrijding van kinderseksstoerisme. Het blijkt namelijk dat kinderseksstoerisme niet altijd als zodanig wordt herkend. De analyse van de casuïstiek toont aan dat het vergroten van kennis en bewustwording onder anderen nodig is bij de ambassades. Dit wordt bevestigd door Yi Moden, medewerker van APLE Cambodja. Hij geeft aan dat ambassades zorgvuldiger te werk zouden moeten gaan en verdachten bijvoorbeeld niet probleemloos een paspoort verstrekken of hen na veroordeling klakkeloos proberen vrij te krijgen.

⁶ Personen die geen exclusieve voorkeur voor kinderen hebben, maar die in het buitenland de gelegenheid of een bepaalde situatie aangrijpen om een kind seksueel te misbruiken.

⁷ Personen met een exclusieve voorkeur voor kinderen.

Kennis en bewustwording bij relevante Nederlandse ambtenaren wordt eveneens vergroot door hen internationale themabijeenkomsten bij te laten wonen waarbij zaken op de agenda staan als beleid, visie en actuele ontwikkelingen, maar ook internationale samenwerkingsmogelijkheden, case-evaluaties, multi-stakeholderaanpak en meldingsmechanismen.

Naast Nederlandse ambtenaren is het ook van belang om buitenlandse autoriteiten kennis bij te brengen omtrent kindersekstoerisme en de effecten die het heeft op de slachtoffers. Hopelijk zetten zij zich dan actiever in bij de controle van kinderplichtorganisaties en van buitenlanders die zich voor korte of langere tijd in het land vestigen, bijvoorbeeld aan de hand van VOG's (Verklaring Omtrent Gedrag). In sommige landen zijn al meerdere trainingsinitiatieven actief onder leiding van andere westerse landen, waardoor het beter is om hierbij aan te sluiten dan nieuwe trainingen op te starten.

Het verzorgen van trainingen aan lokale politiemedewerkers is eigenlijk de verantwoordelijkheid van Interpol, maar gebeurt in de praktijk steeds vaker door NGO's, zoals door Terre des Hommes in Zuidoost-Azië en Oost-Afrika. NGO's zijn vaak de enige constante factor in de pleeglanden: zij hebben bij uitstek de kennis en ervaring die de lokale politie nodig heeft om daders op te sporen. Daarnaast kunnen NGO's erop toezien dat er ook daadwerkelijk iets gebeurt met de kennis uit de training, bijvoorbeeld door middel van controle en lobbying. Tenslotte kunnen de NGO's er ook op toezien dat de lokale politieteams hun medewerkers hierover bijscholen.

Ook burgers die naar pleeglanden op vakantie gaan moeten beter op de hoogte zijn van potentiële risicosituaties. Vakantiegeangers en medewerkers van Nederlandse bedrijven in het buitenland zijn onbewust de ogen en oren van justitie en kunnen goede startinformatie aanleveren om een zaak mee te beginnen. Deze startinformatie blijkt in de praktijk echter niet altijd even bruikbaar. Het is daarom noodzakelijk aan Nederlandse burgers die op vakantie gaan naar bestemmingslanden te vertellen welke informatie politie en justitie nodig hebben. Alleen dan kan de kwaliteit van de startinformatie verhoogd worden. Beloon meldingen met inhoudelijke feedback, waardoor de persoon in kwestie eerder geneigd is zich in het vervolg weer te melden. Meer bewustwording onder Nederlandse burgers in het buitenland vergroot de sociale controle, wat bovendien preventief kan werken.

Bovenstaande geldt ook voor meldingen die van NGO's komen. Nederlandse politie zou meer moeten investeren in het trainen van NGO's, lokaal en internationaal, om goede meldingen te doen. Bijvoorbeeld, welke meldingen worden opgepakt en welke niet? Aan welke voorwaarden moet een melding voldoen? Het verstrekken van duidelijke richtlijnen voor meldingen zal leiden tot een betere samenwerking en een verhoogde kwaliteit van meldingen.

De casuïstiek laat zien dat het regelmatig gebeurt dat kinderplichtprojecten gebruikt worden door pedoseksuelen als dekmantel voor kindermisbruik. Daarom is het ook belangrijk om Nederlandse burgers bewust te maken van hun eigen verantwoordelijkheid wanneer zij geld storten op bankrekeningen van particuliere (kinder)hulporganisaties. Is er beleid om kinderen te beschermen? Door wie wordt het project gecontroleerd? Deze vragen zouden burgers zichzelf moeten stellen voordat ze geld doneren aan een stichting die op verkapte wijze kindermisbruik faciliteert.

Meer (internationale) samenwerking

Nederland mag door het soevereiniteitsbeginsel niet ongevraagd opsporingsactiviteiten ontplooiën in het buitenland. Daarom kan Nederland in zijn eentje kindersekstoerisme niet bestrijden: samenwerking met het buitenland is absoluut noodzakelijk. Op dit punt moet de Nederlandse overheid vasthoudend te werk gaan. Continu contact zoeken met pleeglanden, de juiste toon aanslaan, niet te belerend overkomen en duidelijk maken dat er een gezamenlijk doel is: het beschermen van de lokale kinderen tegen westerse kindersekstoeristen.

Duidelijke afspraken met pleeglanden over wat te doen wanneer zich een zaak met een Nederlandse betrokkene voordoet, zal de aanpak van kindersekstoerisme bevorderen. Pleeglanden moeten bijvoorbeeld op de hoogte zijn wie ze moeten benaderen en op welke manier om meer informatie te krijgen over de verdachte, bijvoorbeeld door een rechtshulpverzoek. Hiervoor is het van belang dat er persoonlijke contacten worden gelegd tussen relevante Nederlandse politiefunctionarissen en sleutelfiguren in de vervolging van kindersekstoeristen in pleeglanden. Het geven van trainingen aan politie in pleeglanden, bijvoorbeeld over nieuwe opsporingstechnieken of ICT, kan ook voor een verbeterde samenwerking zorgen: Nederlandse politie leert zo meer over de lokale context en het rechtssysteem in het pleegland en politie in pleeglanden voelt zich vertrouwder om contact te zoeken met Nederlandse politie wanneer zich een zaak voordoet. Persoonlijk contact werkt vaak beter dan afstandelijk contact via de telefoon en email.

Niet alleen in Nederland staat de bestrijding van kindersekstoerisme op de agenda. Ook landen als Engeland, Frankrijk, Duitsland en Denemarken willen dit probleem effectief aanpakken. In samenwerkingsverband kan een dergelijk landencollectief meer druk zetten op de pleeglanden om het probleem serieus te nemen en te bestrijden. Belangrijk hierbij is om niet alleen druk uit te oefenen, maar om tegelijkertijd goodwill te creëren bij de lokale overheden. Westerse overheden zouden bijvoorbeeld de lokale telefoon- en internetkosten kunnen betalen van politiediensten in pleeglanden. Voor westerse begrippen zijn deze bedragen namelijk laag, maar voor lokale overheden kan het een drempel vormen om contact op te nemen met buitenlandse politiemedewerkers.

Recente zaken die succesvol zijn bestreden werden overigens gekenmerkt door een combinatie van formele en informele contacten. Persoonlijke aanwezigheid, bijvoorbeeld in de vorm van een *liaison officer*, ter plaatse zorgt wederzijds voor meer respect, begrip en sympathie. *Liaison officers* kunnen contacten met buitenlandse opsporingsdiensten bevorderen en (informeel) operationele informatie uitwisselen met relevante politie en justitie in pleeglanden. Bij een dergelijke constructie hoeft niet in elk pleegland een Nederlandse *liaison officer* paraat te staan, maar dit kan ook een Duitse of Deense medewerker zijn als Nederland een goede samenwerking met deze landen heeft. Hierdoor stijgt de dekkingsgraad en het plaatselijke toezicht.

Met deelname aan de Virtual Global Taskforce (VGT) heeft Nederland zich al gecommitteerd aan een internationaal samenwerkingsverband dat onder anderen kindersekstoerisme bestrijdt. De VGT organiseert met regelmaat conferenties over dit onderwerp teneinde kennis en ervaring te delen.

Interventies binnen huidige wetgeving

Binnen het huidige wettelijk kader identificeert Terre des Hommes mogelijkheden voor politie en justitie om de internationale beweegmogelijkheden en informatiepositie van Nederland te verbeteren. Deze interventies zijn echter vooral van toepassing in de repressieve fase, nadat het delict gepleegd is.

CIE Runners

Een van de grootste barrières in de bestrijding van kinderseksstoerisme is de beperkte informatiepositie van Nederland in de pleeglanden. Kinderseksstoeristen maken misbruik van deze voor hen gunstige situatie waarbij politie en justitie afhankelijk zijn van de gebrekkige handhaving van het plaatselijke politiecorps en toevallige tips van toeristen.

De Criminele Inlichtingen Eenheid (CIE) opereert aan de voorkant van het bestrijdingstraject en spoort kinderseksstoeristen op met behulp van getuigenverklaringen. Getuigen durven niet altijd op het kantoor van de lokale politie hun verklaring af te leggen. Ze blijven liever anoniem uit angst voor vergeldingsacties of uit schaamte. Om dit te omzeilen kan de CIE *runners* inzetten. Deze CIE-medewerkers zijn niet als zodanig herkenbaar en leggen bezoeken af bij informanten op locaties waar zij zich veilig voelen. De verklaringen die ze afnemen zijn anoniem, waardoor de informanten absoluut ontraceerbaar en beschermd blijven. CIE-informatie dient nooit als bewijs, maar kan wel worden ingezet als startinformatie of om een sfeer-proces verbaal. De informatie is zeer bruikbaar, maar kan alleen met behulp van een rechtshulpverzoek verkregen worden.

NGO's en de CIE kunnen elkaar op dit punt van dienst zijn, bijvoorbeeld door bruikbare tips uit te wisselen en te helpen contacten te leggen met mogelijke informanten.

Netwerk van liaison officers

De Nederlandse politieambtenaren in het buitenland, de *liaison officers*, functioneren als schakel tussen de Nederlandse overheid en de lokale autoriteiten. Helaas zijn sommige *liaison officers* verantwoordelijk voor meerdere landen. Hierdoor heeft de Nederlandse overheid niet volledig zicht op wat er in de pleeglanden gebeurt. Inzet van meer *liaison officers* is dan ook aan te bevelen. Zo wordt de geografische afstand kleiner en worden langdurige, complexe processen overzichtelijker en werkbaarder. Een hogere bezetting voorkomt bovendien dat er fouten worden gemaakt tijdens opsporingstrajecten.

Haaks op deze aanbeveling staat de recente bezuiniging van het Ministerie van Buitenlandse Zaken die ambassades heeft vervangen voor consulaten of zelfs heeft gesloten. Het lijkt voor nu dan ook haalbaarder om op dit punt samenwerking te zoeken met andere EU-lidstaten, zodat er in elk land tenminste een Europese *liaison officer* aanwezig is die ook Nederlandse zaken waarneemt.

Nederlandse opsporingsambtenaren in het buitenland

Om de geografische afstand te overbruggen zouden er naast de reeds aanwezige *liaison officers* ook Nederlandse opsporingsambtenaren in het pleegland gestationeerd kunnen worden. Bijvoorbeeld zodra het vermoeden van een delict bestaat of als er concrete verdenkingen zijn. Deze interventie is intensief en kost geld en capaciteit en het is de vraag wat de juridische mogelijkheden van deze optie zijn. De Verenigde Staten past deze interventie toe in een aantal pleeglanden waaronder Cambodja. Nederland zou van deze aanpak kunnen leren. Deze interventie is uitaard alleen mogelijk met formele toestemming van het pleegland.

Aangezien deze interventie weliswaar duur, maar erg kansrijk is, kan een pilot uitkomst bieden. Op basis van eerste bevindingen kan de Nederlandse overheid bepalen of en in welke vorm deze interventie permanent wordt ingevoerd.

Rechtshulpverzoeken vergemakkelijken

Momenteel duurt de uitvoering van een rechtshulpverzoek minimaal acht maanden. Om het risico te vermijden dat de redelijke termijn van een strafrechtelijke beschuldiging verstrijkt kan het proces versneld worden door de rechtshulpverzoeken in de lokale taal aan te leveren. Hierbij moet men ook rekening houden met de benaderingswijze en de formulering. NGO's en tolken kunnen hierin een rol spelen.

Rechtshulpverzoeken blijven een tijdrovende zaak en andere mogelijkheden voor internationale samenwerking zijn dan ook gewenst.

Intensievere samenwerking

In bovenstaande interventies kwam al het belang van nauwere internationale samenwerking aan de orde. Er is echter nog een aantal voorbeelden hiervan denkbaar. Gelijkgestemde landen kunnen in de gezamenlijke bestrijding van kinderekstoerisme delictgebonden, generieke afspraken maken. Er bestaan wel algemene VN-verdragen en protocollen met betrekking tot kinderekstoerisme, maar deze kunnen slechts als pressiemiddel worden ingezet richting pleeglanden. Bilaterale samenwerkingsverdragen en multilaterale verdragen die specifiek gericht zijn op kinderekstoerisme bieden veel meer praktische handvatten. Ze versnellen langdurige, ingewikkelde processen. Het opstellen van deze verdragen vergt veel tijd en een lange adem, maar kan op de lange termijn enorme winst opleveren.

Verdragen vormen een stap in de goede richting, maar kunnen ook leiden tot bureaucratie. Een efficiënte, praktische aanvulling vormt het Joint Investigation Team (JIT). Dit team bestaat uit meerdere landen die gezamenlijk een case of reeks delicten bestrijden. Met behulp van een JIT krijgen de landen de informatie die ze nodig hebben en sneller dan bij een rechtshulpverzoek. Het vormen van een JIT is geen probleem zolang een internationaal verdrag hierin voorziet. Het VN-verdrag tegen de transnationaal

georganiseerde misdaad is daar een goed voorbeeld van en is wereldwijd door bijna alle staten ondertekend.

Een JIT kan doeltreffender zijn dan een verzoek om rechtshulp, maar heeft rekening te houden met de soevereiniteit van het pleegland en de proportionaliteit ervan als opsporingsmiddel. Het is dan ook goed voor te stellen dat pleeglanden niet zullen instemmen met de wens een JIT op te richten omdat het een inbreuk vormt op hun rechtsgebied. Overigens moeten deelnemende landen wel goed met elkaar overweg kunnen alvorens een JIT op te richten en moet de aanpak van kinderseksuïerisme prioriteit hebben.

Nauwere band tussen overheid en NGO's

NGO's vormen een belangrijke informatiebron in pleeglanden. NGO's zitten het dichtst bij de bron als het om kinderseksuïerisme gaat. Ze zijn het best op de hoogte van de maatschappelijke en culturele omstandigheden en lokale omgangsvormen. Ook hebben zij een uitgebreid netwerk opgebouwd met de autoriteiten, lokale ambtenaren en partnerorganisaties. Bovendien hebben zij een vertrouwenspositie verworven bij kinderen, families en gemeenschappen en weten zij welke functionarissen en instanties te vertrouwen zijn. Overheid en NGO's kunnen in de samenwerking hun beider belangen bundelen door enerzijds criminelen te bestrijden en anderzijds kwetsbare kinderen te beschermen.

In de strijd tegen kindermisbruik kunnen NGO's optreden namens de slachtoffers, bijvoorbeeld bij het indienen van een schadevergoeding. Ook kunnen zij als getuige optreden en het slachtoffer tijdens rechtszaken vertegenwoordigen door namens hen een eis tot schadeloosstelling in te dienen en de correctheid van de slachtoffergegevens te verifiëren. Door de transnationale aard van het delict is het voor een slachtoffer namelijk vaak niet haalbaar om zich te voegen bij het strafproces. Het belangrijkste is misschien nog wel om ter plekke inzage te geven in de gevolgen van het misbruik voor het slachtoffer in kwestie.

Daarnaast kunnen NGO's direct informatie doorspelen aan de Nederlandse overheid ten aanzien van kinderseksuïerisme, zonder tussenkomst van andere organisaties. Met behulp van deze informatie kan de Nederlandse overheid weer snel inspelen op hulpvragen van de desbetreffende autoriteiten, iets wat bovendien voorkomt dat twee landen hetzelfde onderzoek doen. NGO's kunnen verdachte situaties in het pleegland laten checken bij de Nederlandse politie: is een verdachte al bekend, dan kan de politie de autoriteiten in het pleegland hierover informeren en eventueel, na een rechtshulpverzoek, opsporingsbijstand bieden. Politie mag niet direct aan NGO's vragen om bepaalde (opsporings) handelingen te verrichten, bijvoorbeeld om ergens polshoogte te gaan nemen. Wel kan de politie informatie inwinnen bij NGO's en dit vastleggen in een proces-verbaal van bevindingen.

Ook is het van belang dat Nederlandse autoriteiten informatie kunnen delen met betrouwbare NGO's in pleeglanden die een rol spelen in het opsporen van kinderseksuïeristen, waaronder partnerorganisaties van Terre des Hommes zoals APLE. Dit is volgens de politie binnen de huidige Nederlandse wetgeving

niet mogelijk. Volgens het rapport van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen bestaan hier wel mogelijkheden voor op grond van artikel 5:10 van het Besluit politiegegevens. Nederlandse politieautoriteiten zouden onder bepaalde voorwaarden politiegegevens afkomstig uit andere EU-lidstaten mogen delen met personen of instanties met een particuliere taak (2013).

Het slachtoffer en diens getuigenis zijn onmisbaar bij een succesvolle bestrijding van kinderseksstoerisme. In haar opsporingsambities mag de Nederlandse overheid echter niet voorbijgaan aan de positie van het slachtoffer. Het toegebrachte leed is dusdanig ernstig dat bij succesvolle bestrijding ook de nazorg van het slachtoffer hoort. Denk hierbij aan medische opvang, scholing en mentale begeleiding die NGO's met behulp van ondersteuning in middelen en kennis kunnen bieden.

Interventies die een wetswijziging behoeven

De ernst van seksueel kindermisbruik en het gemak waarmee kinderseksstoeristen zich kunnen vergrijpen aan kwetsbare kinderen in ontwikkelingslanden weegt op geen enkele manier op tegen de vele hindernissen die Nederlandse politie en justitie tegenkomen in het opsporen, vervolgen en berechten van daders. Ook na het doorvoeren van bovenstaande interventies blijft Nederland een beperkte invloed hebben op de bestrijding van kinderseksstoerisme door de geografische afstand, afhankelijkheid van het pleegland en gebrekkige startinformatie en bewijslast. Door deze onevenwichtige balans vindt Terre des Hommes het proportioneel om juridisch meer mogelijkheden te creëren om kinderseksstoerisme aan te pakken. Door wetgeving omtrent kinderseksstoerisme aan te scherpen, kunnen politie en justitie meer proactief en preventief optreden om te voorkomen dat Nederlanders zich in het buitenland schuldig maken aan seksueel kindermisbruik. Onderstaande proactieve en preventieve maatregelen zorgen ervoor dat recidiveren in het buitenland voor ex-plegers van seksueel kindermisbruik moeilijker wordt.

Levenslang toezicht

Uit literatuurstudie en analyse van casuïstiek blijkt dat het recidivepercentage onder kinderseksstoeristen hoog is. Levenslang toezicht op veroordeelde kinderseksstoeristen lijkt een goede oplossing om potentiële recidivisten te bestrijden. In andere landen gaan ook stemmen op om deze interventie in te zetten, maar of het praktisch haalbaar is, is nog maar de vraag. Levenslang toezicht kan alleen als het zeer consequent en streng wordt toegepast en bijgehouden. Het kan bovendien leiden tot inbreuk op de privacy van de verdachte en is zeer arbeidsintensief en duur.

Reisverbod

Om te voorkomen dat veroordeelde kindermisbruikers in herhaling vallen, is het belangrijk om deze groep extra goed in de gaten te houden. Zo kan men zien of de persoon in kwestie reisplannen heeft in de richting van pleeglanden. Aan de hand van deze gegevens kan justitie de veroordeelde een reis- dan

wel locatieverbod opleggen. Hier zitten echter wel haken en ogen aan. Naast het feit dat rechters deze maatregel vaak disproportioneel vinden, lukt het veroordeelden in de praktijk om het pleegland alsnog te bereiken via een omweg, bijvoorbeeld via het buurland of een ander land in de regio. En wat te doen met de veroordeelde die echt zijn leven wil beteren?

Op dit moment is een reisverbod als vrijheidsbeperkende maatregel nog niet mogelijk. Hoogstwaarschijnlijk zal deze maatregel er echter wel komen gezien het feit dat de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de mogelijkheid voor het opleggen van een reisverbod in 2012 opnam in het wetsvoorstel 'landurig toezicht en vrijheidsbeperking'.

Aangezien deze interventie effectief, maar ook complex en arbeidsintensief lijkt, volgen hieronder aanvullingen die de interventie uiteindelijk haalbaarder, proportioneler en effectiever maken.

Informatiesystemen

Gegevens over de groep met een gemiddeld tot hoog recidiverisico zouden gekoppeld kunnen worden aan informatiesystemen van de Koninklijke Marechaussee of de douane, zodat zij de politie kunnen inseinen als de veroordeelde op de vluchlijst staat. Maar de Marechaussee kan de persoon in kwestie ook volgen naar het land van bestemming. Een dergelijk informatiesysteem betreft Advanced Passenger Information, afkomstig van het API centrum. Deze organisatie maakt deel uit van de Marechaussee en werkt, in opdracht van opsporingsdiensten, met *watch lists*. Hierop staan de namen van delictplegers en wat er van de API wordt verwacht als een van deze personen incheckt op Schiphol.

In Australië bestaan deze *watch lists* ook. Daar bepaalt de rechter of een veroordeelde op deze lijst terecht komt, voor welke duur en met welke consequenties. Op deze manier wordt privacy wetgeving omzeild, want plaatsing op de *watchlist* maakt dan deel uit van een veroordelend vonnis dat ten uitvoer gelegd moet worden. Nederland maakt op dit moment alleen gebruik van *watch lists* met betrekking tot aankomende reizigers. Wil Nederland een dergelijke maatregel uit kunnen voeren bij veroordeelde pedoseksuelen die het land verlaten dan moet de Nederlandse overheid hiertoe eerst de wet aanpassen door de *watchlist* op te nemen als bijkomende straf of maatregel in het Wetboek van Strafrecht.

Nooit meer werken met kinderen, waar ook ter wereld

Elk land zou personen die een kindhulporganisatie willen opzetten extra kritisch moeten beoordelen. Helaas ligt dit niet binnen de invloedssfeer van Nederland. Wel zouden Nederlandse rechters veroordeelden kunnen verbieden om ooit nog met kinderen te werken. Momenteel kunnen rechters een veroordeelde alleen een beroepsverbod opleggen dat hij of zij uitvoerde ten tijde van het delict. Rechters zouden dan ook de mogelijkheid moeten hebben om een verbod op te leggen dat de veroordeelde verhindert een baan te accepteren waarbij hij of zij in contact komt met kinderen, ook als de veroordeelde niet eerder werkte met kinderen.

Een dergelijke maatregel lijkt gecompliceerd, maar is niet onoverkomelijk. Desondanks zou deze sanctie alleen rechtsgeldig zijn binnen Nederland. De kinderen in ontwikkelingslanden die extra kwetsbaar zijn voor seksueel misbruik schieten hier dus niets mee op, tenzij rechters ook extraterritoriale maatregelen kunnen opleggen. Terre des Hommes vindt het onjuist dat op seksueel misbruik in het buitenland extraterritoriale wetgeving van toepassing is vanwege de extraterritoriale handeling van de pleger, maar dat de rechter geen extraterritoriale sancties kan treffen.

Strengere controle op kindhulpprojecten

Het gebeurt maar al te vaak dat een kindhulpproject in een ontwikkelingsland wordt gebruikt als dekmantel voor kindermisbruik. Een aantal voorbeeldzaken vormen de cases van Gert V. in Bangladesh, Henk. M in Nepal, Bas R. in Cambodja en Jan V. in Indonesië (zie bijlage III). In de landen waar deze hulpprojecten worden opgezet vindt weinig controle plaats en Nederland heeft vaak ook geen zicht op de activiteiten van Nederlanders in het buitenland.

In principe kan elke Nederlander zonder al te veel problemen in het buitenland een stichting of kindhulporganisatie oprichten. De registratie hiervan vindt plaats bij de notaris waar alleen naam, doel van de stichting, een werkwijze voor benoeming en ontslag van bestuursleden en een vestigingsplaats genoemd moeten worden. Pas wanneer de organisatie subsidie aanvraagt bij de overheid, moet de oprichter een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) overleggen. Maar ook dan vindt er vanuit de overheid weinig controle plaats.

Ook als de stichting zich wil registreren voor een CBF-keurmerk moet een VOG getoond worden. Maar organisaties zijn niet verplicht zich aan te melden voor een keurmerk dat het bonafide karakter van de organisatie toetst. Bovendien ligt er een verantwoordelijkheid bij donateurs die soms onnadenkend allerlei particuliere initiatieven steunen zonder zich ervan te verzekeren dat de organisatie integer en correct handelt. De Nederlandse overheid zou strenger moeten toezien op de toetsing en de controle van dit type hulpprojecten. Terre des Hommes vindt dat Nederlandse particuliere hulpinitiatieven in het buitenland verplicht getoetst moeten worden om voor een keurmerk in aanmerking te komen. Bij negatieve toetsing geen keurmerk. Op deze manier weten donateurs ook meteen dat dit een organisatie is die zij niet moeten steunen.

Aantekening in het paspoort

Delinquenten kunnen hun verleden van kindermisbruik vaak goed verborgen houden en zich ongehinderd in nieuwe risicosituaties begeven. Het recidivecijfer is hoog, met name na een aantal jaar. Na twintig jaar recidiveert zelfs 1 op de 3. Om de privacy van de delinquent te respecteren, maar tegelijkertijd ook een barrière op te werpen voor het reële gevaar dat de delinquent vormt, pleit Terre des Hommes voor een aantekening in het paspoort van veroordeelde daders van zedendelicten met minderjarigen.

Met de aantekening in het paspoort neemt Nederland haar volste verantwoordelijkheid om kinderen te beschermen tegen Nederlandse pedoseksuelen. De aantekening maakt het de delinquent onmogelijk om ongemerkt naar pleeglanden af te reizen. De landen van aankomst worden immers door de aantekening op de hoogte gesteld van het verleden van de betreffende persoon zonder ingewikkelde, bureaucratische en dure procedures. Veroordeelden met een gebiedsverbod kunnen zo ook niet meer omreizen via buurlanden.

De aantekening in het paspoort vindt om privacyredenen bij voorkeur niet in het gemeentehuis plaats, maar bij Justitie en alleen in het paspoort, niet in de ID-kaart. Vanwege de hoge recidive, die met name na een aantal jaar plaatsvindt, dient de aantekening een permanent karakter te krijgen. Op deze manier kan de aantekening ook niet verloren gaan bij het vernieuwen van het paspoort. Ex-veroordeelden moeten hun paspoort hoofdzakelijk tonen op reis buiten Europa, juist daar waar de pleeglanden zich bevinden. Binnen Europa volstaat een ID-kaart. Niet alleen voor reizen, maar ook om aan de identificatieplicht te voldoen. De veroordeelde pedoseksueel wordt op deze manier alleen verhinderd om naar landen buiten Europa te gaan zonder zijn verleden kenbaar te maken. Deze interventie lijkt daarmee veel proportioneler en veel effectiever dan huidige maatregelen om kinderleed te voorkomen.

Of een land iets doet met de informatie van de aantekening valt binnen de soevereiniteit van het land zelf. Terre des Hommes kan wel ter plaatse lobbyen en ervoor zorgen dat deze aantekening bekend wordt, zodat er ook strenge controle op plaatsvindt, bijvoorbeeld bij visumaanvragen. De landen in kwestie kunnen in ieder geval niet meer tegenwerpen dat zij niet op de hoogte waren van het verleden van de reiziger en het bemoeilijkt ook omkoping van lokale ambtenaren. De plaatselijke douane kan bij het zien van de aantekening de ex-veroordeelde terugsturen naar Nederland, zo lijkt de meest voor de hand liggende reactie. Daarbij kan de informatie over het verleden van de Nederlander gebruikt worden in een eventueel strafproces. Dit helpt omkoping van ambtenaren in pleeglanden tegen te gaan: zij kunnen na het zien van de aantekening niet ontkennen op de hoogte te zijn geweest van het misbruikverleden van de verdachte. Deze informatie kan in het strafproces tegen de verdachte meegenomen worden.

Landen die echter de doodstraf hanteren ten aanzien van kindermisbruik vormen een concreet gevaar zodra de ex-veroordeelde daar naartoe reist. Daarom is het aan te raden de aantekening te combineren met een lijst van de landen buiten Europa die een risico vormen voor pedoseksuelen.

De aantekening in het paspoort is voorts preventief zodra kindereinstellingen in binnen- en buitenland het paspoort moeten controleren bij het aannemen van nieuwe krachten. Deze paspoort-check lijkt daarmee veel effectiever dan een VOG, die momenteel alleen in het Nederlands beschikbaar is. Paspoortcontrole door deze instellingen wordt nu nog niet door de wet verplicht – een ID-kaart volstaat ook – maar Terre des Hommes pleit ervoor deze aanscherping in de wet dan ook door te voeren.

Daarnaast kan de aantekening in het paspoort lokale politiefunctionarissen van het bestemmingsland alarmeren als zij een kinderseksuistoorist voor een nieuw delict aanhouden. De aantekening leert hen over eerder vergrijpen en kan dus als extra motivatie dienen om een nieuwe zaak te beginnen.

Bovendien vormt de aantekening in het paspoort een voordeliger en praktischer alternatief dan de *watch lists* die zorgen voor hoge kosten voor de luchtvaartmaatschappijen enerzijds en langere wachttijden voor de passagiers anderzijds. Terre des Hommes hoopt tenslotte dat het permanente en ingrijpende karakter van de aantekening niet alleen potentiële recidivisten, maar ook toekomstige daders afschrikt.

Wim de W. – hoteleigenaar in Gambia

Op 8 oktober 2002 werd de 64-jarige Nederlander Wim de W. in Nederland gearresteerd voor verkrachting van meerdere vrouwen in Gambia, van wie een minderjarig. De W. was eigenaar van een hotel in Banjul, ook wel 'Holland House' genoemd. De aanleiding van zijn arrestatie was een onderzoek van Terre des Hommes naar de betrokkenheid van Nederlanders bij kindermisbruik. Uit het onderzoek bleek dat het met name gaat om mannelijke toeristen van boven de 45 jaar die naar Gambia komen om jonge jongens en meisjes te misbruiken. De leeftijd van de slachtoffers varieert van 9 tot 16 jaar.

Dankzij het onderzoeksrapport van Terre des Hommes ontstond politieke druk op zowel de Nederlandse als Gambiaanse overheid om een halt toe te roepen aan kinderseksstoerisme. De druk bracht bovendien het vooronderzoek van de Nederlandse politie naar de vermeende activiteiten van de 64-jarige man in Gambia in een stroomversnelling. In augustus van dat jaar reisde een rogatoire commissie van Nederlandse politieambtenaren van District Kennemerland Zuid naar Gambia, waar ze met behulp van het netwerk van Terre des Hommes voldoende belastend materiaal konden verzamelen om de 64-jarige verdachte te arresteren.

De W. werd eind 2004 door de rechtbank in Haarlem veroordeeld voor 30 maanden gevangenisstraf. Deze uitspraak vond plaats volgens de wetgeving van voor 2002, omdat het misbruik zich afspeelde van 1995 tot 1997. Het politieonderzoek had erg lang geduurd omdat de Nederlandse politie geen hulp kreeg van de Gambiaanse collega's.

Opmerkelijk aan deze zaak:

- ▶ Een goede internationale samenwerking tussen de Nederlandse politie, de Gambiaanse politie en NGO's zorgde voor een succesvolle vervolging in deze zaak;
- ▶ De media-aandacht en politieke druk die hieraan vooraf gingen en de gedrevenheid van de Nederlandse politie om deze zaak op te lossen lagen hieraan ten grondslag.

7. Conclusie en aanbevelingen

Met dit onderzoeksrapport toont Terre des Hommes de complexiteit van de bestrijding van kinderseksuisme aan. In de huidige situatie is de balans zoek: Nederlandse pedoseksuelen maken volledig misbruik van de mazen in de (internationale) wet en hebben vrij spel. Kinderen in een land als Cambodja staan machteloos tegenover de Nederlandse misbruikplegers. Nederland is nota bene het enige westerse land van waaruit meer kinderseksuïsten in Cambodja worden vrijgesproken dan veroordeeld. Het is de taak van kinderschulporganisatie Terre des Hommes om de veiligheid van deze kinderen te waarborgen. Het is de verantwoordelijkheid van de Nederlandse overheid om de mazen in de wet zoveel mogelijk te dichten en de rechten van kinderen, waar ook ter wereld, te beschermen.

De bestrijding van kinderseksuïsten kent vele hindernissen die in hoofdlijnen terug te voeren zijn tot 1) geografische afstand, 2) juridische beperkingen, 3) gebrekkige startinformatie en bewijslast, 4) afhankelijkheidspositie. De meeste hindernissen komen echter pas voor nadat het delict gepleegd is door afhankelijkheid van het pleegland en de lage aangiftebereidheid van slachtoffers. Terwijl de Nederlandse overheid zich nu nog richt op een repressieve aanpak, bevinden de echte kansen voor een effectieve bestrijding zich juist in de fase voorafgaand, voordat het delict gepleegd is. Nederland zou meer proactieve en preventieve maatregelen moeten nemen om te voorkomen dat (potentiële) plegers naar ontwikkelingslanden reizen om kinderen te misbruiken.

Proactieve en preventieve maatregelen

De grootste slag kan justitie slaan door wetgeving aan te scherpen en het mogelijk te maken om vrijheidsbeperkende maatregelen op te leggen aan zedendelinquenten die zich schuldig hebben gemaakt aan seksueel kindermisbruik. De geestelijke en fysieke verminking die kindermisbruik teweegbrengt valt met geen pen te beschrijven en noopt tot verregaande maatregelen. Van alle denkbare interventies vindt Terre des Hommes de aantekening in het paspoort de meest logische, effectieve, kostenefficiënte, praktische en proportionele maatregel die de Nederlandse overheid kan opleggen. De Nederlandse overheid neemt zo haar volle verantwoordelijkheid door andere landen proactief te informeren over het verleden van Nederlandse reizigers. Aangezien het recidivecijfer hoog is, vormt een misbruikverleden een reëel gevaar voor kinderen in de landen van aankomst.

De paspoortmaatregel valt binnen de wens van landen om strenger te monitoren op reizigers met een risicoprofiel en meer informatie over hen uit te wisselen. De maatregel is echter minder vrijblijvend, minder tijdrovend en minder duur dan andere vormen van monitoring. De aantekening in het paspoort krijgt bovendien een extra preventieve werking in combinatie met strengere screening van nieuwe medewerkers bij instellingen voor kinderen. Niet alleen in het buitenland, maar ook in Nederland. Als de paspoort-check namelijk verplicht wordt ingevoerd voor beroepen waarbij gewerkt wordt met kinderen, weten werkgevers direct welk risico zij met iemand lopen.

Een andere preventieve maatregel met grote kans van slagen is strenger toezicht op kinderpilprojecten en het verplicht stellen van een algemeen keurmerk hiervoor. De toetsing voorafgaand aan het keurmerk moet zicht geven op potentiële risico's om desnoods organisaties als malafide aan te merken.

Verbeterde samenwerking en informatiepositie

Naast bovenstaande maatregelen die een wetswijziging behoeven, zijn er ook maatregelen die Nederland binnen het huidige wettelijke kader op de korte termijn kan treffen om kinderseksstoerisme beter aan te pakken. Randvoorwaarden voor een effectieve bestrijding liggen allereerst bij politie en justitie zelf: capaciteitsuitbreiding, focusverschuiving, actieve kennisvergaring en –deling zijn enkele verbeterpunten die nu al worden doorgevoerd. Daarnaast kunnen NGO's een belangrijke rol spelen in de kennisoverdracht over lokale context en het fenomeen kinderseksstoerisme naar Nederlandse politie- en justitiemedewerkers en in de bewustwording van lokale autoriteiten in de pleeglanden ten aanzien van de problematiek. Tevens beschikken NGO's over een waardevol netwerk, een vertrouwenspositie binnen de lokale gemeenschap en relevante feiten ten gunste van de startinformatie en bewijslast. Overigens zijn er ook hulpmiddelen denkbaar die het proces verder bespoedigen, zoals het aanleveren van rechtshulpverzoeken in de taal van het pleegland. Daarnaast bieden bilaterale samenwerkingsverdragen en multilaterale verdragen die specifiek gericht zijn op kinderseksstoerisme praktische handvatten. Ze versnellen langdurige en ingewikkelde processen.

Een van de maatregelen die de Nederlandse overheid verder kan uitbreiden is de bewezen effectieve inzet van *runners* van de Criminele Inlichtingen Eenheid (CIE). De inzet van deze *runners* werkt drempelverlagend en neemt bij slachtoffers de schaamte, schroom en het schuldgevoel weg die hen er doorgaans van weerhoudt aangifte te doen. Veel slachtoffers zijn bovendien bang voor de daders, waardoor startinformatie onvolledig of zelfs ontoereikend is om een zaak op te baseren.

Een andere optie is om samenwerking tussen *liaison officers* van verschillende Europese landen te intensiveren. Op die manier hoeft niet in elk land een Nederlandse *officer* aanwezig te zijn, maar kunnen Duitse of Deense medewerkers ook aanspreekpunt zijn voor Nederlandse politie en justitie.

Delictgericht

Berechting van de dader vindt idealiter plaats in het pleegland. Niet alleen om hindernissen te voorkomen met betrekking tot de geografische afstand, maar ook om op lange termijn bewustwording bij het pleegland te realiseren ten aanzien van de kinderrechten en zo nodig aanpassingen door te voeren op cultureel, politiek en bestuurlijk vlak. Indien berechting in het pleegland niet lukt, kan de belastende informatie doorgegeven worden aan Nederland. Hiervoor is goede samenwerking tussen pleeglanden, Nederland en NGO's noodzakelijk.

Aangezien kinderseksstoerisme een bewegend delict is, verdient een delictgerichte aanpak de voorkeur boven een landgerichte aanpak. Plegers reageren immers op maatregelen en zoeken hun heil vervolgens

elders. De vraag is dus eerder: 'Wat kenmerkt het delict?' in plaats van 'Wat kenmerkt het pleegland?'. Uiteraard dienen de culturele, politieke en juridische kaders van het pleegland wel bekend te zijn zodra men een strafrechtelijk onderzoek start.

Met bovenstaande aanbevelingen wil Terre des Hommes de Nederlandse overheid aansporen haar volste verantwoordelijkheid te nemen ten aanzien van kindersekstoerisme en de disbalans die is ontstaan ten gunste van de plegers. In de bescherming van kinderen tegen deze gruwelijke daden kan niemand zich aansprakelijk en vertwijfeld tegelijk voelen.

8. Bronvermelding

Chambers J.A., Dow M.G., Durham R.C., Gumley A.I., Macdonald R.R., Major K.A., Power K.G. & Sharp D.M. (2005, november). *Long-term outcome of cognitive behavior therapy clinical trials in central Scotland*. Schotland: Psychiatry and Behavioral Sciences, Division of Pathology and Neuroscience, University of Dundee.

Hussain, A. (2009, 20 maart). *CBT "does not work" says second high-profile clinical psychologist*. Psychminded.

Levenson, J.S., Morin, J. W. (2006, februari). *Risk assessment in child sexual abuse cases*. Child Welfare vol. 85 nr. 1. Child Welfare League of America Inc.

Lipswey, M. W., Landenberger, N. A. & Wilson, S. J (2007, augustus). *Effects of Cognitive-Behavioral Programs for Criminal Offenders*. Nashville (USA): Center for Evaluation Research and Methodology, Vanderbilt Institute for Public Policy Studies.

Maassen, H. (2012, 6 juni). *Pedofilie: Impulscontrole hoogst haalbare*. Medisch Contact. Utrecht: KNMG.

Minister van Veiligheid en Justitie (2012). Kamerstuk 31 015 Nr. 77.

Moerenhout, L. (2013). *Kindersekstoerisme*. Zoetermeer: Dienst Landelijke Informatieorganisatie, Landelijke Eenheid Nationale Politie.

Nagtegaal, M.H. (2012, juni). *Gerapporteerde problemen van slachtoffers van seksueel misbruik in de kindertijd*. WODC. Ministerie van Veiligheid & Justitie.

Nationaal rapporteur mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen (2013). *Barrières tegen kinderekstoerisme*. Den Haag.

Schönberger, H.J.M., Kogel, C.H. de, Bregman, I.M. (2012). *Kenmerken en recidivecijfers van ex-terbeschikkinggestelden met een zedendelict*. Den Haag: WODC.

Seabrook, J. (2002). *Nergens Veilig. Extraterritoriale wetgeving in de praktijk: de vervolging van kinderekstoeristen in eigen land*. Amsterdam: SWP Uitgeverij.

Stöpler, L. (2007). *Wat we niet zien, dat is er niet. Vervolging van kinderekstoeristen in Nederland en Cambodja*. Terre des Hommes. Den Haag: Terre des Hommes.

Terlingen, S. (2012, 28 juni). *Paradijs voor Pedo's*. One World.nl.

The Johns Hopkins University & The Paul H. Nitze School (2012). *The Protection Project Review of the Trafficking in Persons Report*.

9. Respondenten⁸

- Albayrak, N.** Beleidsadviseur ministerie van Veiligheid en Justitie/ dossierhouder strafrechtelijke aanpak kinderseksstoerisme. Interview: 27 maart 2013.
- Augusteyn, I.** Senior Parketsecretaris Landelijk Parket, belast met (onder andere) kinderseksstoerisme. Interview: 5 april 2013.
- Eijk, G. van** Voormalig recherchechef Politie Kennemerland. Interview: 25 maart 2013.
- Guyt, H.** Hoofd Programma's Terre des Hommes. Interviews: 19 maart 2013 & 29 mei 2013.
- Nijholt, S.** Medewerker APLE Cambodja. Correspondentie d.d. 26 juni 2013.
- Olde Engberink, B.** *Liaison Officer* Thailand, verantwoordelijk voor Thailand, Birma, Laos, Cambodja, Vietnam, Singapore, Sri Lanka en de Malediven. Interview: 28 mei 2013.
- Ridderbeks, M.** Officier van Justitie bij het Landelijk Parket, belast met (onder andere) kinderseksstoerisme. Interview: 5 april 2013.
- Strehl, T.** Medewerker Kinderrechten Terre des Hommes. Interviews: 19 maart 2013 & 29 mei 2013.
- Yi, M.** Medewerker APLE Cambodja. Interview: 17 april 2013.
- Zwinkels, M.** Officier van Justitie bij het Landelijk Parket. Correspondentie d.d. 30 mei 2013

⁸ Respondenten in het onderzoek van C.Z. de Vree in opdracht van Terre des Hommes.

Bijlage I Relevante wetsartikelen met betrekking tot zedenmisdrijven gericht tegen kinderen in het Wetboek van Strafrecht

Artikel 5

1. De Nederlandse strafwet is toepasselijk op ieder die zich buiten Nederland schuldig maakt:

3°. aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 240b, 242 tot en met 250 en 273f, voor zover het feit is gepleegd ten aanzien van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt dan wel aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 300 tot en met 303, voor zover het feit oplevert genitale verminking van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

Artikel 5a

1. De Nederlandse strafwet is toepasselijk op de vreemdeling die in Nederland een vaste woon- of verblijfplaats heeft en zich buiten Nederland schuldig maakt:

1°. aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 240b, 242 tot en met 250 en 273f, voor zover het feit is gepleegd ten aanzien van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt dan wel aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 300 tot en met 303, voor zover het feit oplevert genitale verminking van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt,

Artikel 240b

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie wordt gestraft degene die een afbeelding -of een gegevensdrager, bevattende een afbeelding - van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, verspreidt, aanbiedt, openlijk tentoonstelt, vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert, verwerft, in bezit heeft of zich door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst de toegang daartoe verschaft.

2. Met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie wordt gestraft degene die van het plegen van een van de misdrijven, omschreven in het eerste lid, een beroep of een gewoonte maakt

Artikel 242

Hij die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het ondergaan van handelingen die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt als schuldig aan verkrachting gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 243

Hij die met iemand van wie hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden, handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 244

Hij die met iemand beneden de leeftijd van twaalf jaren handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 245

Hij die met iemand, die de leeftijd van twaalf jaren maar nog niet die van zestien jaren heeft bereikt, buiten echt, ontuchtige handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 246

Hij die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het plegen of dulden van ontuchtige handelingen, wordt, als schuldig aan feitelijke aanranding van de eerbaarheid, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 247

Hij die met iemand van wie hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamenlijk onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden of met iemand beneden de leeftijd van zestien jaren buiten echt ontuchtige handelingen pleegt of laatstgemelde tot het plegen of dulden van zodanige handelingen buiten echt met een derde verleidt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 248a

Hij die door giften of beloften van geld of goed, misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of misleiding een persoon waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, opzettelijk beweegt ontuchtige handelingen te plegen of zodanige handelingen van hem te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 248b

Hij die ontucht pleegt met iemand die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een derde tegen betaling en die de leeftijd van zestien jaren maar nog niet de leeftijd van achttien jaren heeft bereikt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 248c

Hij die opzettelijk aanwezig is bij het plegen van ontuchtige handelingen door een persoon waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt dan wel bij het vertonen van afbeeldingen van dergelijke handelingen in een daarvoor bestemde gelegenheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 248d

Hij die een persoon van wie hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, met ontuchtig oogmerk ertoe beweegt getuige te zijn van seksuele handelingen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 248e

Hij die door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst een persoon van wie hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, een ontmoeting voorstelt met het oogmerk ontuchtige handelingen met die persoon te plegen of een afbeelding van een seksuele gedraging waarbij die persoon is betrokken, te vervaardigen wordt, indien hij enige handeling onderneemt gericht op het verwezenlijken van die ontmoeting, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 249

1. Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.

2. Met dezelfde straf wordt gestraft:

1. de ambtenaar die ontucht pleegt met een persoon aan zijn gezag onderworpen of aan zijn waakzaamheid toevertrouwd of aanbevolen;
2. de bestuurder, arts, onderwijzer, beambte, opzichter of bediende in een gevangenis, rijksinrichting voor kindbescherming, weeshuis, ziekenhuis, of instelling van weldadigheid, die ontucht pleegt met een persoon daarin opgenomen;
3. degene die, werkzaam in de gezondheidszorg of maatschappelijke zorg, ontucht pleegt met iemand die zich als patiënt of cliënt aan zijn hulp of zorg heeft toevertrouwd.

Artikel 250

1. Wordt gestraft:

- 1°. met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie, hij die het plegen van ontucht door zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert;
- 2°. met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van de vierde categorie, hij die, buiten de gevallen genoemd onder 1°, het plegen van ontucht door een minderjarige wiens minderjarigheid hij kent of redelijkerwijs moet vermoeden, met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert.

2. Indien de schuldige van het plegen van het misdrijf een gewoonte maakt, kunnen de gevangenisstraffen met een derde worden verhoogd.

In verband met andere artikelen is strafverzwaring mogelijk:

- Indien een der in de artikelen 240b, 243, 245 tot en met 247, 248a, 248b en 249 omschreven misdrijven zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft of daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, wordt gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie opgelegd.
- Indien een der in de artikelen 240b, 242, 243 tot en met 247, 248a, 248b en 249 omschreven misdrijven de dood ten gevolge heeft, wordt gevangenisstraf van ten hoogste achttien jaren of geldboete van de vijfde categorie opgelegd.
- De in de artikelen 240b, 242 tot en met 247, 248a tot en met 248e, 249 en 250 bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien het feit wordt gepleegd door twee of meer verenigde personen.
- De in de artikelen 240b, 242 tot en met 247 en 248a tot en met 248e bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien de schuldige het feit begaat tegen zijn kind, een kind over wie hij het gezag uitoefent, een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikt.

Artikel 273f

1. Als schuldig aan mensenhandel wordt met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie gestraft:

- 1°. degene die een ander door dwang, geweld of een andere feitelijkheid of door dreiging met geweld of een andere feitelijkheid, door afpersing, fraude, misleiding dan wel door misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie of door het geven of ontvangen van betalingen of voordelen om de instemming van een persoon te verkrijgen die zeggenschap over die ander heeft, werft, vervoert, overbrengt, huisvest of opneemt, met het oogmerk van uitbuiting van die ander of de verwijdering van diens organen;

2°. degene die een ander werft, vervoert, overbrengt, huisvest of opneemt, met het oogmerk van uitbuiting van die ander of de verwijdering van diens organen, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

3°. degene die een ander aanwerft, medeneemt of ontvoert met het oogmerk die ander in een ander land ertoe te brengen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling;

4°. degene die een ander met een van de onder 1° genoemde middelen dwingt of beweegt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van arbeid of diensten of zijn organen beschikbaar te stellen dan wel onder de onder 1° genoemde omstandigheden enige handeling onderneemt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die ander zich daardoor beschikbaar stelt tot het verrichten van arbeid of diensten of zijn organen beschikbaar stelt;

5°. degene die een ander ertoe brengt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling of zijn organen tegen betaling beschikbaar te stellen dan wel ten aanzien van een ander enige handeling onderneemt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die ander zich daardoor beschikbaar stelt tot het verrichten van die handelingen of zijn organen tegen betaling beschikbaar stelt, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

6°. degene die opzettelijk voordeel trekt uit de uitbuiting van een ander;

8°. degene die opzettelijk voordeel trekt uit seksuele handelingen van een ander met of voor een derde tegen betaling of de verwijdering van diens organen tegen betaling, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

9°. degene die een ander met een van de onder 1° genoemde middelen dwingt dan wel beweegt hem te bevoordelen uit de opbrengst van diens seksuele handelingen met of voor een derde of van de verwijdering van diens organen.

2. Uitbuiting omvat ten minste uitbuiting van een ander in de prostitutie, andere vormen van seksuele uitbuiting, gedwongen of verplichte arbeid of diensten, slavernij en met slavernij of dienstbaarheid te vergelijken praktijken.

3. De schuldige wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie, indien:

- 1°. de feiten, omschreven in het eerste lid, worden gepleegd door twee of meer verenigde personen;
- 2°. de persoon ten aanzien van wie de in het eerste lid omschreven feiten worden gepleegd, de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt.

4. Indien een van de in het eerste lid omschreven feiten zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft of daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, wordt gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie opgelegd.

5. Indien een van de in het eerste lid omschreven feiten de dood ten gevolge heeft, wordt gevangenisstraf van ten hoogste achttien jaren of geldboete van de vijfde categorie opgelegd.

6. Artikel 251 is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage II Internationale verdragen met betrekking tot kindersekstoerisme

Facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind

Artikel 1

Verbod op de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie

De verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie is verboden.

Artikel 2

Toepassingsgebied

Verkoop van kinderen is iedere handeling of transactie waarbij een kind wordt overgedragen door een persoon of groep personen aan een andere persoon of groep personen tegen betaling of een andere vorm van vergoeding.

Kinderprostitutie is het gebruik van een kind bij seksuele handelingen tegen betaling of een andere vorm van vergoeding.

Kinderpornografie is elke afbeelding, op welke wijze dan ook, van een kind dat betrokken is bij, werkelijke of gesimuleerde, expliciete seksuele gedragingen of elke afbeelding van het geslachtsorgaan van een kind voor primair seksuele doeleinden.

Artikel 3

Definitie van de verkoop van kinderen

De overheid zorgt er voor dat verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie strafbaar is en dat personen of rechtspersonen die zich daar schuldig aan maken strafrechtelijk vervolgd worden. De overheid zorgt voor waarborgen in adoptieprocedures.

Artikel 4

Rechtsmacht

De overheid regelt de rechtsmacht als de strafbare feiten gepleegd worden in Nederland of als de vermoedelijke dader Nederlander is, in Nederland woont of als het slachtoffer Nederlands is.

Artikel 5

Uitleveringsdelicten

Een land kan een ander land verzoeken tot uitlevering van een persoon die verdacht wordt van de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en/of kinderpornografie. Dit kan op grond van een uitleveringsverdrag tussen beide landen, maar ook op basis van dit Facultatief Protocol.

Artikel 6

Bijstand verlenen en wederzijdse rechtshulp

Landen die partij zijn bij dit Facultatief Protocol ondersteunen elkaar zo veel mogelijk bij onderzoek naar de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en/of kinderpornografie, de straf- en uitleveringsprocedure en het verzamelen van bewijsmateriaal.

Artikel 7

Beslaglegging

De overheid zorgt voor maatregelen om beslag te kunnen leggen op documenten, en andere hulpmiddelen die gebruikt worden bij de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en/of kinderpornografie en op de opbrengsten hiervan. De overheid zorgt ook voor maatregelen om panden die gebruikt zijn voor het plegen van deze strafbare feiten tijdelijk of definitief te sluiten.

Artikel 8

Bescherming van de rechten en belangen van het slachtoffer in de strafrechtelijke procedure

Artikel 8 lid 1 Passende maatregelen ter bescherming van minderjarige slachtoffers

De overheid dient de rechten en belangen van kinderen die het slachtoffer zijn van verkoop, prostitutie en/of pornografie beschermen door:

- de kwetsbaarheid en speciale behoeften van minderjarige slachtoffers en getuigen te erkennen;
- te zorgen voor speciale procedures voor minderjarige slachtoffers;
- minderjarige slachtoffers te informeren over hun rechten en hun rol in de strafrechtelijke procedure; in overeenstemming met de procesregels in het nationale recht, rekening te houden met de opvattingen, behoeften, zorgen en belangen van minderjarige slachtoffers; ondersteuning te bieden aan minderjarige slachtoffers gedurende de gehele strafrechtelijke procedure; de identiteit en persoonlijke levenssfeer van minderjarige slachtoffers te beschermen; te zorgen voor bescherming van minderjarige slachtoffers en hun familie tegen intimidatie en represailles. te voorkomen dat de uitvoering van rechterlijke uitspraken over toekenning van schadeloosstelling onnodige vertraging oploopt.

Artikel 8 lid 2 Leeftijd slachtoffer

Onzekerheid over de leeftijd van het slachtoffer mag geen beletsel vormen voor het instellen van een (strafrechtelijk) onderzoek.

Artikel 8 lid 3 Belang van het kind

In de strafrechtelijke procedure vormen de belangen van het minderjarige slachtoffer de eerste overweging.

Artikel 8 lid 4 Deskundigheid beroepskrachten

De overheid zorgt dat personen die werken met minderjarige slachtoffers passende scholing krijgen op het gebied van recht en psychologie.

Artikel 8 lid 5 Bescherming van bij de hulpverlening betrokken personen en organisaties

De overheid zorgt, waar nodig, voor de bescherming van de veiligheid en integriteit van bij de preventie, bescherming van en/of hulpverlening aan slachtoffers betrokken personen of organisaties.

Artikel 8 lid 6 Eerlijk en onpartijdig proces

Geen enkele bepaling in dit artikel wordt zodanig uitgelegd dat deze schadelijk of onverenigbaar is met de rechten van de verdachte op een eerlijk en onpartijdig proces.

Artikel 9 Preventie, opvang en hulpverlening

Artikel 9 lid 1 Preventie

De overheid zorgt voor maatregelen en programma's ter preventie van de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en/of kinderpornografie.

Artikel 9 lid 2 Publieksvoorlichting

De overheid informeert de samenleving over preventieve maatregelen en over de schadelijke gevolgen van verkoop van kinderen, prostitutie en kinderpornografie voor minderjarigen. In de publieksvoorlichting en het onderwijs hierover worden minderjarigen en minderjarige slachtoffers betrokken.

Artikel 9 lid 3 Herstel en re-integratie van minderjarige slachtoffers

De overheid waarborgt dat minderjarige slachtoffers alle passende ondersteuning krijgen, waaronder ondersteuning bij volledige re-integratie in de samenleving en lichamelijk en psychisch herstel.

Artikel 9 lid 4 Schadeloosstelling

De overheid waarborgt dat minderjarige slachtoffers toegang hebben tot schadeloosstellingsprocedures.

Artikel 9 lid 5 Verbod op promotie verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie

De overheid zorgt voor een verbod op het vervaardigen en verspreiden van materiaal ter promotie van de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie

Artikel 10

Internationale samenwerking

Alle landen die partij zijn bij dit Facultatief Protocol werken samen om de verkoop van kinderen, kinderprostitutie, kinderpornografie en kindersekstoerisme te voorkomen, op te sporen, te onderzoeken, te vervolgen en te bestraffen, een multisectorale en gecoördineerde aanpak te bevorderen en minderjarige slachtoffers bij te staan bij hun herstel en re-integratie. De landen werken ook intensief samen en ondersteunen elkaar om de oorzaken van de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en/of kinderpornografie, zoals armoede en onderontwikkeling aan te pakken.

Bijlage III Casuïstiek

Onderstaande casuïstiek is tot stand gekomen op basis van eigen onderzoek, desk research en informatie van projectpartners en journalisten. Bronnen die gebruikt zijn worden onder elke zaak weergegeven.

Jan van der S. – misbruik en kinderporno in de Filippijnen

Op 8 oktober 1996 werd Jan van der S. door de rechtbank in Delft veroordeeld tot vijf jaar celstraf voor verkrachting en andere vormen van seksueel contact met zes Filippijnse meisjes jonger dan zestien jaar. Computerprogrammeur Van der S. reisde regelmatig van Nederland naar de Filippijnen. Daar liet hij minderjarige meisjes naar zijn hotelkamer komen om hen te misbruiken. Ook maakte hij pornografische foto's en video's van Filippijnse kinderen.

De zaak kwam aan het rollen in februari 1996 doordat een medewerker van een fotowinkel na het ontwikkelen van de pornografische foto's naar de politie stapte. In de woning van de man werd vervolgens een grote hoeveelheid kinderpornografisch materiaal aangetroffen.

Een onderzoeksteam van de Nederlandse politie vertrok naar de Filippijnen om de slachtoffers te identificeren. Een van de slachtoffers legde een belastende verklaring tegen Van der S. af, waardoor hij veroordeeld kon worden.

Deze zaak betreft de eerste veroordeling in Nederland van kindermisbruik die in het buitenland gepleegd is. In 2004 besliste de rechter in een civiele procedure dat Van der S. 3.000 euro schadevergoeding moest betalen aan het slachtoffer.

- ▶ Volkskrant 27-11-1998; *Sekstoerist krijgt 5 jaar na misbruik Filippijnse meisjes*;
<http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2844/Archief/archief/article/detail/451060/1998/11/27/Sekstoerist-krijgt-5-jaar-na-misbruik-Filippijnse-meisjes.dhtml>
- ▶ Trouw 09-10-1996; *Sekstoerist krijgt vijf jaar cel voor misbruik kinderen*;
<http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/2688241/1996/10/09/Sekstoerist-krijgt-vijf-jaar-cel-voor-misbruik-kinderen.dhtml>
- ▶ ECPAT 2009; *Offenders Beware: Child sex tourism case studies*;
<http://www.ecpat.nl/p/1/142/mo45-mc56/veroordelingen>

Lennart van E. – dankzij noodpaspoort de Filippijnen ontvlucht

Op 12 januari 1996 werd op het toeristische Filippijnse eiland Boracay de 23-jarige Nederlandse student Lennart van E. gearresteerd wegens seksueel misbruik van een negenjarig meisje en een veertienjarig meisje. Van dit misbruik waren ook video-opnames gemaakt. Van E. werd op een borgtocht van 4.500 gulden vrijgelaten en kon zo de Filippijnen ontvluchten. Dit werd mede mogelijk gemaakt door de Nederlandse ambassade in Kuala Lumpur, Maleisië, die hem een tijdelijk paspoort verstrekke. Zijn oude paspoort had hij in afwachting van de uitspraak in moeten leveren bij de Filippijnse politie.

Op aandringen van diverse organisaties in Nederland en de Filippijnen, waaronder Terre des Hommes, namen de Nederlandse autoriteiten uiteindelijk de vervolging van Van E. over. Op 28 januari 1997

werd Van E. door de rechtbank in Den Haag veroordeeld tot 24 maanden gevangenisstraf, waarvan acht maanden voorwaardelijk voor het misbruiken van twee Filippijnse meisjes. De rechter stelde de voorwaarde dat Van E. zich onder intensieve individuele psychiatrische behandeling moest stellen. In onderzoeksrapporten werd Van E. geschetst als een beschadigd mens, met zelf een verleden van seksueel misbruik.

- ▶ Trouw 16-01-1997; *Lennart van E. geen stereotiepe viezerd*;
<http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/2748480/1997/01/16/Lennart-van-E-geen-stereotiepe-viezerd.dhtml>
- ▶ ECPAT Nederland;
<http://www.ecpat.nl/p/1/142/mo45-mc56/veroordelingen>

De L. – kinderporno in Thailand

In juli 1997 werd de 46-jarige Amsterdammer De L. in Amsterdam veroordeeld tot drie jaar gevangenisstraf, waarvan zes maanden voorwaardelijk, voor het seksueel misbruiken van een minderjarige jongen in Thailand en het in voorraad hebben van kinderporno met Thaise kinderen tussen de 8 en 10 jaar oud. Deze videobanden verkocht De L. onderhands in een seksshop op de Amsterdamse wallen. Een officier van justitie en twee rechercheurs van de jeugd- en zedenpolitie in Amsterdam, reisden naar Pattaya om ter plekke onderzoek te doen naar de zaak. Het was de eerste keer dat een Nederlands politie team naar Thailand afreisde voor onderzoek.

- ▶ Trouw 07-06-1997; *Man vervolgd voor misbruik in Thailand*;
<http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/2545574/1997/06/07/Man-vervolgd-voor-misbruik-in-Thailand.dhtml>
- ▶ ECPAT Nederland:
<http://www.ecpat.nl/p/1/142/mo45-mc56/veroordelingen>
- ▶ Vereniging voor Vrouw en Recht:
<http://www.vrouwenrecht.nl/1997/07/15/instantie-rechtbank-amsterdam-15-juli-1997/>

Utrechtse zwemleraar – kinderporno in Sri Lanka

Op 13 november 1997 werd een 50-jarige zwemleraar uit Utrecht veroordeeld door de rechtbank in Utrecht tot vijf jaar gevangenisstraf voor, onder andere, het plegen van ontucht met kinderen jonger dan 16 jaar in Sri Lanka. De man maakte tevens kinderporno van zijn slachtoffertjes. Een team van de Utrechtse jeugd- en zedenpolitie reisde af naar Sri Lanka waar zij bewijsmateriaal verzamelde en slachtoffers hoorde. Dit bewijsmateriaal werd in de zaak gebruikt om de Utrechter te veroordelen. Bovendien werd de Utrechter veroordeeld voor het misbruiken van zijn pleegkind en een andere minderjarige in de periode 1982-1987.

- ▶ Trouw 01-02-1997; *Nederlander zou in Sri Lanka acht jongens hebben misbruikt*;
<http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/2482267/1997/02/01/Nederlander-zou-in-Sri-Lanka-acht-jongens-hebben-misbruikt.dhtml>

- ▶ ECPAT Nederland:

<http://www.ecpat.nl/p/1/142/mo45-mc56/veroordelingen>

- ▶ Vereniging voor Vrouw en Recht:

<http://www.vrouwenrecht.nl/1997/11/13/instantie-rechtbank-utrecht-13-november-1997/>

Wim de W. – hoteleigenaar in Gambia

Op 8 oktober 2002 werd de 64-jarige Nederlander Wim de W. in Nederland gearresteerd voor verkrachting van meerdere vrouwen in Gambia, van wie een minderjarig. De W. was eigenaar van een hotel in Banjul, ook wel 'Holland House' genoemd. De aanleiding van zijn arrestatie was een onderzoek van Terre des Hommes naar de betrokkenheid van Nederlanders bij kindermisbruik. Uit het onderzoek bleek dat het met name gaat om mannelijke toeristen van boven de 45 jaar die naar Gambia komen om jonge jongens en meisjes te misbruiken. De leeftijd van de slachtoffers varieert van 9 tot 16 jaar.

Dankzij het onderzoeksrapport ontstond politieke druk op zowel de Nederlandse als Gambiaanse overheid om een halt toe te roepen aan kinderseksuïerisme. De druk bracht bovendien het vooronderzoek van de Nederlandse politie naar de vermeende activiteiten van de 64-jarige man in Gambia in een stroomversnelling. In augustus van dat jaar reisde een rogatoire commissie van Nederlandse politieambtenaren van District Kennemerland Zuid naar Gambia, waar ze met behulp van het netwerk van Terre des Hommes voldoende belastend materiaal konden verzamelen om de 64-jarige verdachte te arresteren. Terre des Hommes voerde het onderzoek uit in samenwerking met Gambiaanse organisaties verenigd in de Child Protection Alliance.

De W. werd eind 2004 door de rechtbank in Haarlem veroordeeld voor 30 maanden gevangenisstraf. Deze uitspraak vond plaats volgens de wetgeving van voor 2002, omdat het misbruik zich afspeelde van 1995 tot 1997. Het politieonderzoek had erg lang geduurd omdat de Nederlandse politie geen hulp kreeg van de Gambiaanse collega's.

- ▶ Terre des Hommes Nederland; *Gambia: The Smiling Coast*;

http://www.terredeshommes.nl/upload/dossier/download/200301_Gambia_TheSmilingCoast_NederlandseSamenvatting.pdf

- ▶ Trouw 22-10-03; *Nederlandse kinderverkrachter opgepakt*;

<http://www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/archief/article/detail/1785193/2003/10/22/Nederlandse-kinderverkrachter-opgepakt.dhtml>

- ▶ Trouw 04-10-07; *Bestrijding van misbruik begint met samenwerken*;

<http://www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/archief/article/detail/1650718/2007/10/04/Bestrijding-van-misbruik-begint-met-samenwerken.dhtml>

- ▶ ECPAT Nederland:

<http://www.ecpat.nl/p/1/142/mo45-mc56/veroordelingen>

René A. – kindermisbruik in Cambodja

In 2004 werd de 48-jarige Nederlander René A. op heterdaad betrapt met twee naakte dertienjarige jongens in een hotel in Phnom Penh. Hij werd direct gearresteerd. A. had zeven jongens onder de vijftien jaar seksueel misbruikt en pornografische foto's van hen genomen. De zaak tegen A. kwam aan het rollen door aanwijzingen van kindermisbruik in een onderzoek van het Protect team van de Cambodjaanse NGO APLE. In augustus 2004 werd A. door de Cambodjaanse rechter onschuldig bevonden. De eiser ging in hoger beroep en in 2005 werd A. alsnog in hoger beroep veroordeeld door de rechtbank in Cambodja tot tien jaar gevangenisstraf en een schadevergoeding van 256 euro aan elk van zijn slachtoffers. Op 23 december 2011 kreeg A. een koninklijk pardon van Cambodja en kwam hij weer op vrije voeten.

➤ PROTECT:

http://www.protectgh.org/en/noticias_detalle.asp?i1=35&c=2&page=6

➤ De Standaard 04-05-2004; *Nederlander in Cambodja aangeklaagd wegens ontucht:*

http://www.standaard.be/cnt/NFLC04052004_002

➤ ECPAT 2009; *Offenders Beware: Child sex tourism case studies:*

<http://www.ecpat.nl/p/1/142/mo45-mc56/veroordelingen>

Henk M. – kinderen misbruikt in eigen kindertehuis in Nepal

Op 8 februari 2007 werd Henk M. op 59-jarige leeftijd in Nepal aangehouden op verdenking van misbruik van alle 48 (straat)kinderen in zijn kindertehuis Hamro Jivan, dat hij oprichtte in 2003. Hij werd op heterdaad betrapt met een jongetje dankzij een val die was opgezet door de Nederlandse vrijwilligers van het kindertehuis. De medewerkers hadden de weken daarvoor bewijsmateriaal verzameld en droegen dit over aan de Nepalese politie. Op de computer van M. werden bovendien afbeeldingen gevonden waarop te zien was hoe hij zelf kinderen misbruikte.

Na M.'s arrestatie was het lange tijd onzeker of hij daadwerkelijk veroordeeld zou worden in Nepal; verklaringen werden ingetrokken en Nepal kende nauwelijks wetgeving tegen kindermisbruik.

Uiteindelijk veroordeelde de rechtbank in Kathmandu op 8 april 2009 M. tot negen jaar gevangenisstraf in Nepal voor het stelselmatig misbruiken van meerdere kinderen.

Dit bleek overigens niet M.'s enige vergrijp. M. was al langer bekend bij de Nederlandse politie. In 1994 was hij namelijk in Spanje aangehouden voor het verkrachten van een kind. In februari 1995 werd hij hiervoor tot acht jaar cel veroordeeld. Na twee jaar in Spanje vastgezet te hebben vroeg M. om een uitleveringsverzoek naar Nederland. In mei 1997 werd hij overgedragen aan de Nederlandse justitie. De rechtbank in Amsterdam besliste dat M. zijn straf al voldoende had uitgezeten in Spanje en M. kwam per direct op vrije voeten terecht.

Het tehuis werd financieel ondersteund door Nederlandse donateurs via de Stichting Hamro Jivan Nederland. De stichting had nooit van deze eerdere veroordeling afgeweten.

- ▶ Netwerk 27-02-07; *Nederlander opgepakt wegens kindermisbruik Nepal*;
<http://www.uitzendinggemist.nl/afleveringen/1138666>
- ▶ Volkskrant 27-02-07; *Nederlander Nepal eerder veroordeeld voor kindermisbruik*;
<http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/937195/2007/02/27/Nederlander-Nepal-eerder-veroordeeld-voor-misbruik.dhtml>
- ▶ Een Vandaag 27-02-07; *Directeur kindertehuis Nepal verdacht van misbruik*;
http://www.eenvandaag.nl/buitenland/31768/directeur_kindertehuis_nepal_verdacht_van_misbruik

Nederlander misbruikt 12-jarige jongen in Thailand

In 2009 is een 62-jarige Nederlander door een rechtbank in Thailand veroordeeld tot 37 jaar cel voor het misbruiken van een jongen van twaalf in zijn huis in de badplaats Hua Hin.

- ▶ ECPAT Nederland:
<http://www.ecpat.nl/p/1/142/mo45-mc56/veroordelingen>

Cees C. – weldoener in Cambodja

De Nederlander Cees C. werd op 23 april 2010 in Cambodja gearresteerd nadat drie jongens een verklaring van seksueel misbruik tegen hem hadden afgelegd. Projectpartner APLE had C. al vier jaar gevolgd, maar kon zonder getuigenissen van de slachtoffers de verdenkingen niet hard maken. Het onderzoek van APLE kwam in een stroomversnelling toen de drie minderjarige slachtoffers een verklaring tegen de Nederlander aflegden. Tijdens de arrestatie vond de politie duizenden foto's van naakte kinderen op zijn computer.

C. runde een lokale NGO in Sinahoukville en bood scholing aan kinderen. Hij kreeg in de gemeenschap veel steun omdat hij werd gezien als weldoener. Voor zijn schoolje kreeg hij ook geld van particulieren uit Nederland. Kort nadat de zaak bekend was geworden in de media trokken de jongens hun verklaringen weer in. Volgens APLE was er sprake van omkoping.

Op 21 februari 2011 werd C. alsnog veroordeeld in Cambodja tot 18 maanden cel voor het misbruiken van twee minderjarige jongens. Na de uitspraak kwam hij echter al snel weer op vrije voeten. Hij had al tien maanden in voorarrest gezeten en de resterende acht maanden werden omgezet in een voorwaardelijke straf.

Op 7 juli 2011 werd C. door de autoriteiten van Cambodja het land uitgezet. Cambodja heeft hem op de zwarte lijst geplaatst, wat betekent dat hij het land niet meer in mag. De uitzetting is tot stand gekomen door een verzoek van APLE. Omdat C. al in Cambodja zijn straf had uitgezeten, zal hij in Nederland niet verder worden vervolgd.

- ▶ Een Vandaag 16-06-2010; *Nederlander verdacht van pedofilie in Cambodjaanse cel*;
http://www.eenvandaag.nl/criminaliteit/36059/nederlander_verdacht_van_pedofilie_in_cambodjaanse_cel

- Informatie uit eigen bronnen, o.a. correspondentie met APLE

Andreas van R. – Gambia

De 63-jarige Andreas van R. werd op 28 februari 2011 in Gambia opgepakt op verdenking van verkrachting van twee minderjarige meisjes in 2010 en 2011. Op 14 november 2011 werd hij veroordeeld door de rechtbank van Gambia. Op basis van de medische problemen van Van. R. en het feit dat het de eerste keer was dat hij verdacht werd van een dergelijk feit, kreeg hij enkel een geldboete van 2.600 euro opgelegd (100.000 Gambiaanse Dalasi) en moest hij de slachtoffers een schadevergoeding betalen.

- Daily Observer Gambia 21-03-2011; *Alleged paedophile nabbed*;
<http://observer.gm/africa/gambia/article/alleged-paedophile-nabbed>
- Radio Netherlands Worldwide; *Dutch paedophile fined Gambia*;
<http://www.rnw.nl/english/bulletin/dutch-paedophile-fined-gambia>

Jerry K. en Johan T.: 24 meisjes misbruikt in Brazilië

Twee Nederlandse zwagers werden op 27 september 2002 in Brazilië gearresteerd op verdenking van misbruik van 24 minderjarige Braziliaanse meisjes. De Braziliaanse politie kwam hen op het spoor via een Canadese fotograaf, die in Novo Friburgo, een stadje in de buurt van Rio de Janeiro, was opgepakt voor het maken van kinderporno. De Canadees maakte deze foto's in opdracht van het Nederlandse pornobedrijf Dutch Adult Entertainment, waarvan de zwagers K. en T. eigenaar waren. De politie vond 8.850 kinderpornofoto's van 24 minderjarige Braziliaanse meisjes die over elkaar heen plassen en pornografische attributen gebruiken. De jongste van de kinderen was twaalf jaar.

Een paar maanden daarvoor, op 8 april 2002, was bij de politie in Alkmaar een melding binnengekomen van de landelijke politiedienst over een bedrijf in Alkmaar dat kinderporno op een commerciële seksite had staan. Deze zaak ging 'op de plank' en kreeg geen prioriteit omdat het kinderen tussen de 14 en 18 jaar betrof. Op 1 oktober 2002 werd de politie in Alkmaar uiteindelijk geïnformeerd over de arrestatie van de twee Nederlandse kinderpornoproducenten in Brazilië. De politie startte toen een onderzoek en vond bij een inval bij Dutch Adult Entertainment 10.000 kinderpornoplaatjes.

Na elf maanden voorarrest werden K. en T. op 29 augustus 2003 door de Braziliaanse rechter vrijgelaten op voorwaarde dat ze het land niet zouden verlaten. Hun paspoorten werden ingenomen en zij moesten zich wekelijks melden bij de politie. Op 5 december 2003 werden de mannen veroordeeld voor drie misdaden: het oprichten van een criminele organisatie; het vervalsen van identiteitsbewijzen en het veelvuldig fotograferen van kinderen en jongeren in pornografische houdingen. Zij kregen een gevangenisstraf van elf en acht jaar opgelegd. De Officier van Justitie vond dat niet zwaar genoeg en ging in hoger beroep.

De behandeling van het hoger beroep mochten de Nederlanders in vrijheid afwachten. Het duurde niet lang voordat de twee via Paraguay naar Nederland vluchtten met behulp van twee noodpaspoorten die ze van de Nederlandse ambassade in Rio de Janeiro hadden gekregen. Eenmaal in Nederland gingen zij vrijuit. Een diplomatieke rel tussen Nederland en Brazilië was geboren. Brazilië vroeg uitlevering van de twee, maar Nederland weigerde vanwege het ontbreken van een uitleveringsverdrag.

De zaak kwam alsnog aan het licht door een uitzending van Zembla met Kamervragen als gevolg. Op 24 oktober 2006 werd K. uiteindelijk door de rechtbank in Alkmaar veroordeeld tot negen maanden voorwaardelijk en 240 uur taakstraf. Medeverdachte T. kreeg geen straf bij gebrek aan bewijs. De aanklacht werd gebaseerd op drie van vierentwintig misbruikte Braziliaanse meisjes. Van de andere slachtoffers zei de politie niet te kunnen bewijzen dat ze minderjarig waren. Het Openbaar Ministerie in Nederland is in beroep gegaan tegen de lage straffen. Ook de zwagers gingen in hoger beroep.

In april 2008 zijn K. en T. door het Braziliaanse federale hof bij verstek veroordeeld tot gevangenisstraffen van 21 en 18 jaar. De Tweede Kamer eiste vervolgens dat er een Verdrag zou komen tussen Nederland en Brazilië en dat K. en T. alsnog de Braziliaanse straf in Nederland uit zouden zitten.

Eenmaal op vrije voeten werd K. samen met zijn vrouw op 17 maart 2011 wederom veroordeeld door de rechtbank in Alkmaar tot zes maanden voorwaardelijke celstraf voor het bezit en het verspreiden van pornografisch materiaal van meisjes uit Rusland en Oekraïne. K. hoefde voor dit misdrijf niet de cel in omdat de zaak tegen hem en zijn vrouw al meer dan acht jaar liep. Het paar werd in 2006 ook al veroordeeld, maar de zaak werd door het gerechtshof in Amsterdam nietig verklaard omdat de dagvaarding niet klopte. Het Braziliaanse deel van de kinderpornozaak is in het vonnis formeel buiten beschouwing gelaten.

- ▶ Zembla 02-09-2004; *Sekstoerisme in Brazilië*;
<http://www.onlinedocumentaires.nl/documentaire/sekstoerisme-brazili%C3%AB>
- ▶ NRC 10-04-2008; *Nederland gehegeld om kinderpornozaak Brazilië*;
<http://vorige.nrc.nl/article1874623.ece>
- ▶ Trouw 10-04-2009; *Complexe kinderpornozaak in nieuwe fase*;
<http://www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/archief/article/detail/1604530/2009/04/10/Complexe-kinderpornozaak-in-nieuwe-fase.dhtml>
- ▶ Reformatorisch Dagblad 17-03-2011, *Voorwaardelijke straf Jerry K. om kinderporno*;
http://www.refdag.nl/nieuws/binnenland/voorwaardelijke_straf_jerry_k_om_kinderporno_1_540405

Benno L. – zwemleraar in Kenia

Zwemleraar Benno L. werd op 26 mei 2011 in hoger beroep in Nederland veroordeeld tot zes jaar cel voor het jarenlang misbruiken van tientallen gehandicapte kinderen tussen de zes en de zestien jaar in het privézwembad Den Bosch waar hij les gaf. L. werd veroordeeld voor twee aanrandingen, 33 gevallen van ontucht, vervaardigen en bezit van kinderporno en het heimelijk fotograferen van kinderen. In een uitzending van Netwerk in november 2009 komen verdenkingen aan het licht dat L. ook tijdens zijn verblijf in Kenia in 2007 ontucht pleegde met kinderen. Hij gaf daar les aan kinderen in een privézwembad in het Keniase Diani Beach. Dit was dezelfde periode waarin ook het misbruik met kinderen in Nederland plaats vond. In Kenia benaderde L. de stichting Children's Horizon, die projecten voor kinderen met een verstandelijke handicap heeft, en een aantal scholen met het aanbod om de kinderen zwemles te geven. Noch uit de reportage van Netwerk, noch uit politieonderzoek zijn

aanwijzingen naar voren gekomen dat L. ook in Kenia kinderen misbruikt heeft.

Opvallend aan deze zaak is dat het Nederlandse OM tijdens het onderzoek naar L. de Keniase autoriteiten niet informeerde over de verdenkingen van kindermisbruik door L. in Nederland, omdat zij geen concrete aanwijzingen hadden dat L. ook in Kenia ontucht gepleegd zou hebben. In de Tweede Kamer leidde dit echter tot enige commotie. Fred Teeven en Kadija Arib uitten in de Netwerkuitzending dat zij het verdacht vonden dat het OM geen contact had gezocht met Kenia. In de Kamer vroegen ze om opheldering aan minister Hirsch-Ballin. Teeven en Arib waren van mening dat Nederland de Keniase politie wel bij het onderzoek had moeten betrekken en dat er intensief samengewerkt had moeten worden, om zo de feiten boven tafel te krijgen en de eventuele misbruikgevallen in Kenia mee te nemen in de Nederlandse veroordeling. De kans dat L. naar Kenia ging om daar nog meer slachtoffers te maken is reëel, maar nooit bewezen.

- ▶ Netwerk 04-11-2009; *Wat deed pedo-zwemleraar Benno L. in Kenia? De Afrikaanse sporen van de Bossche zwemleraar Benno L.*;
<http://dokument.ncrv.nl/ncrvgemist/netwerk-237>

Amir I. – probleemloos naar Brazilië

Op 29 maart 2011 werd de 37-jarige Israëliische Nederlander Amir I. veroordeeld door de rechtbank in Haarlem tot drie jaar celstraf, waarvan anderhalf jaar voorwaardelijk. Hij is veroordeeld voor het runnen van het pedoforum Boylover.net, waarop grote hoeveelheden kinderporno werden uitgewisseld, het bezit van kinderporno en het misbruiken van een veertienjarige Braziliaanse jongen. I. zelf verkondigde in de rechtszaal zeven jongetjes misbruikt te hebben. I. was al eerder in behandeling geweest voor zijn pedofiele geaardheid. Desalniettemin kon hij zonder probleem naar Brazilië afreizen, alwaar hij kinderen misbruikte. I. werd gezien als de grootste spil in een wereldwijd kinderpornonetwerk.

- ▶ Spits Nieuws 15-03-2011; *Amir I misbruikte Braziliaanse straatjochies*;
http://www.spitsnieuws.nl/archives/crime/2011/03/amir_i_misbruikte_braziliaanse.html

Wilhelmus W. – weeshuis in India

Op 26 mei 2011 is de 58-jarige Nederlander Wilhelmus W. veroordeeld door een rechtbank in Chennai, in het zuidoosten van India, tot tien jaar gevangenisstraf wegens ontvoering, kinderporno en kindermisbruik. W. werd in 2009 aangehouden na aanwijzingen van Interpol en een Britse actiegroep tegen kinderporno. W. woonde sinds 1980 in India en leidde het weeshuis 'Little Home' in een buitenwijk van Chennai. In 2002 werd W. al aangehouden in India voor kindermisbruik, maar hij werd op borgtocht vrijgelaten. In februari 2013 is W. in de gevangenis omgekomen aan een astmatische aandoening.

- ▶ De Aziatische Tijger 15-02-2013; *Nederlander overleden in Indiase gevangenis*;
<http://www.aziatischetijger.nl/2013/02/15/nederlander-overleden-in-indiase-gevangenis/>
- ▶ Nu.nl 27-05-2011; *Nederlander veroordeeld in India wegens kinderporno*;
<http://www.nu.nl/buitenland/2525973/nederlander-veroordeeld-in-india-wegens-kinderporno.html>

Arthur P. – Limburgse vastgoedmagnaat en koning in Ghana

Sinds eind 2010 loopt er een strafrechtelijk onderzoek naar de Nederlander Arthur P. door de Ghanese zedenpolitie. P. is een Limburgse vastgoedmagnaat, met een kasteel in België, die gekroond is tot koning in het staatje Somey in Ghana. Hij doet zich voor als vrijgeveige ontwikkelingswerker en heeft nauwe banden met de Ghanese politiek, elite en drugs wereld.

P. wordt verdacht van kindermisbruik. Door inmenging in de zaak, droeg de zedenpolitie de zaak in juni 2011 over aan het Attorney Generals Department, behorend tot het Ministerie van Justitie. Daar nam de director of public prosecutions alle dossiers rondom de zaak door en oordeelde dat het huidige bewijsmateriaal voldoende is om P. te vervolgen en te arresteren. Wanneer P. wordt aangehouden zal hij in eerste instantie worden aangeklaagd wegens seksueel misbruik van een minderjarig meisje. Niet uitgesloten wordt dat deze verdenking later wordt uitgebreid met meerdere meisjes.

Het draait allemaal om het minderjarige meisje Georgina, die P. ontmoette in 2001 tijdens diens kroning in een van de armste gebieden in Ghana. Georgina's vader was dood en haar moeder kan door een zware beroerte niet voor haar zorgen. P. adopteerde Georgina en betaalde de vrouw bij wie Georgina in huis woonde geld voor haar levensonderhoud en schoolgeld. Als Georgina en haar nichtjes bij P. op bezoek gingen in zijn African Royal Beach Hotel, misbruikte hij hen.

In april 2011 werd er een arrestatiebevel uitgevaardigd tegen P. Hij bleek banden te hebben met de drugs wereld. In de civiele rechtszaak die Georgina tegen P. heeft aangespannen, doet drugsbaron Abbas – die in hoger beroep is vrijgesproken - de verdediging van P. Ook zorgde Abbas ervoor dat P. weer op vrije voet kwam te staan na het arrestatiebevel. Officieel is het niet mogelijk om iemand die verdacht wordt van kindermisbruik op borg vrij te laten, maar in deze zaak is dit wel gebeurd. Abbas zorgde er ook voor dat P. ondanks het lopende politieonderzoek Ghana in en uit kon reizen wanneer hij wilde.

P. probeerde ondertussen op verschillende manieren Georgina haar verklaring te laten intrekken. Hij stuurde mensen achter haar aan, waardoor ze gedwongen was van school te wisselen en een ander telefoonnummer te nemen. In januari wist hij zelfs Georgina's eigen advocaat om te kopen. Die lokte het meisje onder valse voorwendselen naar zijn kantoor om haar beschuldigingen van misbruik af te zwakken. Ook stortte hij 2000 Cedi (bijna 1000 euro) op haar bankrekening in een poging de zaak te schikken. Op de dag van de uitspraak van het verstekvonnis in de civiele zaak kwamen P. en zijn advocaat niet opdagen. De rechter besloot daarom de zaak te verdagen.

De zaak kan pas voor de rechter worden gebracht als P. in Ghana is aangehouden. Nederland heeft geen uitleveringsverdrag met Ghana, maar Ghana kan Nederland wel vragen om een rechtszaak over te nemen. Begin 2011 zijn twee agenten van de Nederlandse politie voor deze zaak naar Ghana geweest, maar zagen af van verdere opsporingsactiviteiten omdat er tijdens de politiemissie naar Ghana onvoldoende harde bewijzen konden worden verzameld. Vooralsnog heeft Ghana geen rechtshulpverzoek bij Nederland ingediend. Zolang P. in Ghana niet is aangehouden of er anderszins reisbeperkingen zijn opgelegd kan hij vrij reizen en kan Nederland hem de toegang niet ontzeggen.

- ▶ Nieuwe Revu 25-07-2012; *Nederlandse vastgoedmagnaat Arthur Paes verdacht van kindermisbruik in Ghana*;
<http://www.revu.nl/nieuws/de-val-van-koning-arthur/>
- ▶ Nu.nl 14-07-2012; *Ghana zoekt Nederlander voor ontucht*;
<http://www.nu.nl/binnenland/2858738/ghana-zoekt-nederlander-ontucht.html>
- ▶ Informatie uit eigen bronnen

Gert V. – kindermisbruik in Bangladesh

Op 4 oktober 2012 werd de 60-jarige Gert V. in hoger beroep door de rechtbank in Arnhem veroordeeld tot een werkstraf van 240 uur en een voorwaardelijke straf van vijftien maanden voor het misbruiken van zes kinderen in Bangladesh tussen 2001 en 2005. Twee jaar eerder was V. veroordeeld tot een jaar celstraf en een half jaar voorwaardelijk. Het gerechtshof eiste een langere onvoorwaardelijke gevangenisstraf wegens de lange duur van het misbruik. De straf viel echter uiteindelijk lager uit omdat de zaak jarenlang had geduurd en hiermee de redelijke termijn overschreden zou zijn. V. was in 2000 vertrokken naar Bangladesh en zette aan de rand van Dhaka een opvanghuis op. In Nederland werd de stichting Dacca Home opgericht om V.'s werk financieel te ondersteunen. Het aantal opvangtehuizen breidde zich al snel uit tot vijf. V. had de algemene leiding over het project en de tehuizen. Hij nam het personeel aan en besliste over het aannamebeleid van de kinderen in de opvangtehuizen.

Omstreeks 2003 ontstonden er in Bangladesh serieuze geruchten dat V. betrokken zou zijn bij seksueel misbruik van kinderen in de opvangtehuizen. Een Nederlandse dominee sprak in december 2003 een leidinggevende en een jongen uit een van de tehuizen van V. Een van de vragen die de dominee voorgelegd kreeg: "Hebben Nederlandse christenen seks met kinderen?". In datzelfde gesprek werd duidelijk dat V. met meerdere kinderen seks had gehad. De dominee deed niets met de informatie. Een leidinggevende van het tehuis betaalde een lokale ambtenaar een aanzienlijke som geld om de informatie in de doofpot te stoppen. V. zelf vroeg de dominee en zijn vrouw voor hem en zijn complexe seksuele gevoelens te bidden.

Twee jaar later ontstonden er echter wederom geruchten dat V. kinderen zou misbruiken. Zowel kinderen als leidinggevend van de tehuizen vertelden aan een dienstdoende vrijwilligster over het misbruik van V. De vrouw bracht het bestuur van de stichting op de hoogte en stelde op verzoek van het bestuur een onderzoek in. Het onderzoek bestond uit gesprekken met betreffende kinderen. De informatie die uit de gesprekken kwam stuurde zij per e-mail naar het bestuur van de stichting. Naar aanleiding van deze bevindingen riep de stichting in augustus 2005 V. terug naar Nederland. Eenmaal in Nederland gaf V. aan verschillende mensen, onder wie bestuursleden, toe ontucht te hebben gepleegd met meerdere kinderen. Op 19 augustus 2005 gaf V. zich aan bij de politie en verklaarde hij met zo'n zes minderjarige jongens uit het tehuis ontucht te hebben gepleegd. Vervolgens is in overleg met de officier van justitie op 23 augustus 2005 besloten dat de politie nader onderzoek naar de zaak zou doen.

Op 19 september 2005 is er officieel aangifte gedaan. In de daarop volgende maanden werden meerdere getuigen gehoord. Ondertussen zag V. kans om naar Nepal te vluchten waar hij wederom een weeshuis

had opgericht. Op 21 maart 2006 bracht de officier van justitie een rechtshulpverzoek uit aan de Bengaalse autoriteiten om daar ter plekke het onderzoek te mogen voortzetten. In februari en maart 2007 werden nog meer getuigen gehoord. Op 6 maart 2007 werd V. uiteindelijk aangehouden en in verzekering gesteld.

Tot november 2007 rappelleerde de officier van justitie meerdere malen bij de Bengaalse autoriteiten naar aanleiding van het eerder gedane rechtshulpverzoek. Hierop is tot 13 februari 2008 nooit gereageerd. Uiteindelijk hebben de politie en de officier van justitie besloten de rechtbank Arnhem te vragen om onder leiding van de rechter-commissaris het onderzoek in Bangladesh voort te zetten. V. werd gedagvaard om op 7 april 2009 op de terechtzitting van de rechtbank te verschijnen. De rechtbank heeft de zaak toen verwezen naar de rechter-commissaris voor het horen van een groot aantal, voornamelijk in Bangladesh verblijvende, getuigen. De Bengaalse autoriteiten gaven echter geen gehoor aan het verzoek van Nederland en het horen van getuigen in Bangladesh ging niet door. In Nederland zijn wel vier getuigen gehoord.

Tijdens de uitspraak van het hof, op 4 oktober 2012, wordt vastgesteld dat er tussen het horen van de getuigen in hoger beroep en de inhoudelijke behandeling van de zaak in hoger beroep te veel tijd is verstreken. Het ontbreken van een rechtshulpverdrag tussen Nederland en Bangladesh en het ontbreken van de vereiste bereidwilligheid van de Bengaalse autoriteiten om hun medewerking aan getuigenverhoren te verlenen waren cruciaal voor het vertragen van deze zaak. Als de zaak niet zo lang had geduurd had V. een hogere gevangenisstraf gekregen, aldus het hof. Overigens sluit het hof niet uit dat V. opnieuw met kinderen in aanraking zal komen.

- ▶ Volkskrant 13-12-2012; *Kindersekstoerisme. Jongens in Cambodja.*
- ▶ Rechtbankverslag, uitspraak 12 oktober 2012
- ▶ Volkskrant 23-03-2007; *Verdachte kindermisbruik Bangladesh komt vrij;*
<http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/934941/2007/03/23/Verdachte-kindermisbruik-Bangladesh-komt-vrij.dhtml>
- ▶ Elsevier 06-03-2007; *Verdachte kindermisbruik Bangladesh opgepakt;*
<http://www.elsevier.nl/Nederland/nieuws/2007/3/Verdachte-kindermisbruik-Bangladesh-opgepakt-ELSEVIER114845W/>

Bas R. – kinderschuldproject in Cambodja

Op 22 oktober 2011 werd de 38-jarige Nederlander Bas R. gearresteerd in de toeristische plaats Siem Reap, Cambodja. De beschuldiging luidde: seksueel misbruik van vijf kinderen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar die onder zijn verantwoordelijkheid waren opgenomen in de door hem opgezette NGO Generation Next Cambodja, in de Kokchak gemeenschap in Siem Reap. Op 23 oktober 2011 werd hij voorgeleid bij de provinciale rechtbank. Op 7 december 2011 werd hij door de rechter echter weer op borgtocht vrijgelaten.

In Nederland werd R. in 2004 al veroordeeld door de rechtbank in Den Haag tot een voorwaardelijke

gevangenisstraf van een jaar (met een proeftijd van drie jaar) wegens het plegen van ontuchtige handelingen met een minderjarige jongen op de zeilschool waar hij les gaf. Hij kreeg van de rechter een werkstraf van 240 uur. Verder werden door de rechter als voorwaarden gesteld dat R. zich tijdens de proeftijd zou laten behandelen en geen zeilinstructies meer zou geven aan kinderen in de leeftijd van zes tot veertien jaar. Volgens de rapportage van de reclassering in 2004 erkende R. “pedofiele gevoelens te hebben” en werd de kans op “recidive” hoog geacht.

In juni 2005 bleek R. weer zeilles te geven en werd hij alsnog voor een periode van zes maanden opgesloten. In januari 2006 kwam hij vrij en in 2007 bleek dat hij weer gewoon verder ging met zijn werkzaamheden als zeilschoolinstructeur. Peter R. de Vries maakte er een uitzending over. R. probeerde zijn zeillesen voort te zetten, maar dit leek na de publiciteit rondom de uitzending van Peter R. de Vries niet te lukken. In november 2009 stapte R. op het vliegtuig naar Thailand, van waaruit hij doorreisde naar Cambodja en er een kinderplichtproject opzette. Hier kon hij vrijelijk zijn gang gaan met de kinderen zonder dat er enige controle plaatsvond. Mede door het verzamelde bewijsmateriaal van Terre des Hommes’ project partner in Cambodja APLE (*Action Pour Les Enfants*), werd R. in oktober 2011 opnieuw opgepakt.

Opvallend is dat R. op 3 november 2009 een nieuw paspoort heeft gekregen van de Nederlandse ambassade in Bangkok. Het is ons onbekend of de ambassade toentertijd al op de hoogte was van R.’s eerdere veroordeling in Nederland of voorafgaand aan het uitgeven van het paspoort heeft uitgezocht wat de achtergrond van R. is, waar hij verbleef en wat hij in de regio deed.

Na R.’s arrestatie heeft APLE de *liaison officer* in Bangkok gevraagd het dossier van R. over te dragen aan de Cambodjaanse Nationale Politie om het strafproces te bevorderen. De *liaison officer* liet weten op de hoogte te zijn van de eerdere veroordeling van R. in Nederland, maar niet in te kunnen gaan op het verzoek van APLE om het dossier van R. door te spelen aan de Cambodjaanse autoriteiten. Dit kon volgens hem alleen op verzoek van de Cambodjaanse politie, die om onduidelijke redenen terughoudend waren om formeel contact op te nemen met de Nederlandse ambassade. APLE heeft het vermoeden dat de Cambodjaanse rechtbank en aanklager zijn omgekocht door R. en daarom niet de eerdere veroordeling van R. in Nederland opvroegen op verzoek van APLE.

Nadat R. op 7 december 2011 op borgtocht vrij werd gelaten door de rechter, kon hij vier van de vijf slachtoffers en hun families omkopen, waardoor zij hun verklaring introkken. Tijdens de behandeling van de rechtszaak op 27 augustus 2012 was er enkel een slachtoffer over, een meisje van zeven, dat tegen R. getuigde. Haar verklaring werd door de rechter niet geloofwaardig geacht, omdat zij haar verhaal meerdere malen wijzigde. Op 29 augustus 2012 werd R. vrijgesproken bij gebrek aan afdoende bewijs.

- ▶ Trouw 06-09-2012; *Cambodja aantrekkelijk voor pedo’s*;
<http://www.trouw.nl/tr/nl/4496/Buitenland/article/detail/3311988/2012/09/06/Cambodja-aantrekkelijk-voor-pedo-s.dhtml>
- ▶ Trouw 31-08-2012; *Verontwaardiging Cambodja over vrijspraak Nederlandse pedofiel.*

- ▶ Volkskrant 30-08-2012; *Vrijspraak Bas R. voor misbruik kinderen in Cambodja.*
- ▶ Volkskrant 10-08-2012; *Pedoseksueel Bas R. in Cambodja voor rechter.*
- ▶ Informatie uit eigen bronnen, o.a. uit rapporten en correspondentie APLE

Henk de G. en Hermine de G. – misbruik en mishandeling in Suriname

Op 17 oktober 2012 werd de 50-jarige Nederlandse zendeling Henk de G. in Suriname veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf voor misbruik en mishandeling van jonge kinderen in het christelijke kindertehuis Lobi-Blesi. Zijn vrouw Hermine werd veroordeeld tot vier weken celstraf, waarvan twee voorwaardelijk. Omdat ze al in voorarrest had gezeten, werd ze echter direct vrijgelaten. De G. en zijn vrouw werden in april 2011 opgepakt.

Eerder had het Surinaamse OM om vrijspraak gevraagd. De G. was er dan ook van overtuigd dat hij vrijgesproken zou worden. Tijdens zijn voorarrest reisde hij naar Nederland in verband met de ziekte van zijn vader. Vrijwillig keerde hij vervolgens weer terug naar Suriname.

De G. is een ex-marinier die sinds 2008 in Suriname woonde. Hij runde met zijn vrouw een kindertehuis in Tamanredjo, in het district Commewijne, voor de christelijke organisatie Opdracht tot Wereldzending. Het echtpaar werd door de Evangeliegemeente in het Nederlandse Lisse (vlakbij Leiden) als evangelisten naar Suriname uitgezonden.

De zaak zorgde voor veel ophef in Suriname. Het echtpaar ontkende de beschuldigingen en ook rechtspsycholoog Peter van Koppen stelde een negatief rapport op over de betrouwbaarheid van de getuigen. Hij noemde de verklaringen van de kinderen onwaarschijnlijk en de manier van verhoren door de politie suggestief. Sommigen beweren dat er sprake was van een lastercampagne en De G. door een oude vriend van hem, de journalist en presentator Jan Smulders, vals beschuldigd is om wraak te nemen voor het gegeven dat Smulders niet toe mocht treden tot het bestuur van het tehuis.

Deze zaak past binnen de discussie over het gebrek aan controle op kindertehuizen en particuliere hulpinitiatieven. Er was geen controle in het kindertehuis van De G. hoe er met kinderen werd omgegaan.

- ▶ Volkskrant 17-10-2012; *Nederlander krijgt 6 jaar cel in Suriname;*
<http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/3333245/2012/10/17/Nederlander-krijgt-6-jaar-cel-in-Suriname.dhtml>
- ▶ EO De Vijfde Dag 18-10-2012; *Veroordeling Henk de Graaf totaal onverwacht*
<http://www.eo.nl/tv/devijfdedag/artikel-detail/veroordeling-henk-de-graaf-totaal-onverwacht/>

Richard B. – dankzij zelfmeldprocedure en nieuw paspoort gevlucht naar de Filippijnen

Richard B. werd op 11 maart 2008 veroordeeld tot twee jaar celstraf, waarvan een jaar voorwaardelijk, voor ontucht met een nichtje en twee neefjes. Hij moest ook in therapie, omdat sprake was van grote kans op recidive. Richard B. diende hoger beroep in en mocht dat in vrijheid afwachten. Zijn slachtoffers waarschuwden de autoriteiten dat B. naar de Filippijnen wil vluchten om daar te trouwen en een bedrijf

te beginnen. Justitie liet weten niets te kunnen ondernemen tegen het dreigende vertrek van B., omdat het hoger beroep nog moest dienen.

Op 24 december 2008 trok B. het hoger beroep in. Het OM besloot een zelfmeldprocedure op te leggen, omdat er te weinig concrete aanwijzingen voor vluchtgevaar waren. Op 17 februari 2009 kreeg B. moeiteloos een nieuw paspoort bij het loket burgerzaken van zijn gemeente. Op 25 februari 2009 ontvluchtte B. Nederland en reisde naar de Filipijnen, waar hij voor een Nederlandse stichting op het eiland Cebu ging werken die veel met kinderen te maken heeft. B. werd door de politie op de telex gezet.

Op 31 augustus 2012 deed een 17-jarige jongen die B. via de stichting kende, aangifte wegens seksueel misbruik. RTL maakte veel ophef over deze zaak in de media.

- ▶ NRC 15-11-2012; *Gevluchte pedofiel Richard B. misbruikt opnieuw minderjarige jongen*;
<http://www.nrc.nl/nieuws/2012/11/15/gevluchte-pedofiel-richard-b-misbruikt-opnieuw-minderjarige-jongen/>
- ▶ RTL Nieuws 01-10-2012; *Kamer wil opheldering over gevluchte pedo Richard B.*;
<http://www.rtlnieuws.nl/nieuws/binnenland/kamer-wil-opheldering-over-gevluchte-pedo-richard-b>

Vitório N. – Nederlandse consul in Brazilië

Op 24 november 2012 werd via diverse Nederlandse media bekend, waaronder *RTL nieuws*, dat de Nederlandse honorair consul Vitório N. in Manaus wordt verdacht van kindermisbruik. Hij maakt hoogstwaarschijnlijk deel uit van een groot (kinderporno) netwerk in Manaus. In totaal zijn er acht mensen opgepakt tijdens *Operacao Estocolmo* in Manaus, maar de consul is niet gearresteerd. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is op de hoogte. De honorair consul is sinds 1 maart 2012 actief in die functie. Voor zijn aanstelling heeft een antecedentenonderzoek plaatsgevonden, aldus het ministerie. Een honorair consul is niet in dienst van het ministerie, maar vervult een onbetaalde erefunctie tegen een onkostenvergoeding. Honoraire consuls hebben beperktere taken en bevoegdheden dan beroepsconsuls en beroepsdiplomaten. Het onderzoek begon in mei 2012, nadat een meisje had verteld dat ze was verkracht.

- ▶ Nieuws.nl 11-01-2013; *Nederlandse consul weg om kinderporno-onderzoek*;
<http://www.nieuws.nl/binnenland/20130111/Nederlandse-consul-weg-om-kinderporno-onderzoek>

Stefan B. – Cambodja

Op 13 december 2012 werd de Nederlander Stefan B. door de rechtbank op Schiphol veroordeeld voor kindersekstoerisme. Dit was de tweede keer dat een Nederlander die in het buitenland ontucht heeft gepleegd met kinderen werd berecht in Nederland (volgens artikel 5 lid 1(3) Sr). B. reisde regelmatig naar Azië waar hij geld doneerde aan arme gezinnen zodat de kinderen naar school konden. Ook bleek hij foto's van puberjongens te maken wanneer ze aan het zwemmen waren, waarbij hij inzoomde op hun geslachtsdelen. Zelf zag hij dit niet als kinderporno; de politie wel.

Begin 2012 werd B. gearresteerd op Schiphol met duizenden kinderpornofoto's en filmpjes in zijn koffer. Ook werd hij ervan verdacht zelf kinderen misbruikt te hebben. Op een filmpje is te zien hoe een man, vermoedelijk B. vanwege een herkenbare groene broek, wordt bevredigd door een jongen. Omdat de identiteit en leeftijd van de jongen moeilijk te achterhalen was, viel het kindermisbruik van B. moeilijk te bewijzen in Nederland.

Uiteindelijk werd B. veroordeeld tot een gevangenisstraf van twintig maanden, waarvan acht maanden voorwaardelijk, voor het bezit, de invoer en het vervaardigen van kinderporno. Daarnaast moet hij zich laten behandelen bij een GGZ-instelling en zijn computer regelmatig laten controleren door reclassering. B. heeft negen maanden in voorarrest gezeten in de kleine gevangenis op Schiphol. Het Openbaar Ministerie had twee jaar cel geëist.

- ▶ Volkskrant 13-12-2012; *Kindersekstoerisme. Jongens in Cambodja.*

Maurits D. – Op heterdaad in Cambodja

Op 4 januari 2013 werd de 41-jarige Nederlander Maurits D. dankzij concrete aanwijzingen van APLE in Cambodja gearresteerd door de lokale politie in Sihanoukville voor het misbruiken van drie kinderen tussen de twaalf en de veertien jaar. D. viel op bij APLE-agenten doordat hij zich ophield op plekken waar veel straatkinderen rondhingen. Hij werd op heterdaad betrapt toen hij op het punt stond een kind te misbruiken op het strand van Sihanoukville. De zaak is momenteel in behandeling bij de Cambodjaanse politie. Het zal ongeveer een half jaar voordat zijn zaak voor de rechter komt. Tot die tijd zit D. waarschijnlijk in voorarrest.

- ▶ Volkskrant 08-01-2012; *Nederlander gepakt voor misbruik kinderen.*
- ▶ Informatie uit eigen bronnen, o.a. uit rapporten en correspondentie APLE

Jan V. – Balinese kinderen misbruikt voor een dollar

Op 30 augustus 2013 is op Bali de 58-jarige Nederlander Jan V. in hoger beroep veroordeeld tot vier jaar gevangenisstraf voor het misbruiken van vier meisjes van tussen de negen en twaalf jaar op het Indonesische eiland. Hij zou de kinderen ongeveer een dollar hebben betaald in ruil voor seksuele diensten. Hij werd eind september 2012 opgepakt in het district Buleleng. V. was bestuurslid van de Stichting Steun Kinderen Indonesië. Het bestuur reageerde geschokt en vol ongeloof op zijn arrestatie. Er waren volgens de stichting nooit signalen geweest van ongewenst gedrag. De activiteiten van de stichting zijn op een laag pitje gezet.

- ▶ Nederlands Dagblad 30-08-2013; *Hogere straf voor Zeeuwse pedofiel op Bali;*
<http://www.nd.nl/artikelen/2013/augustus/30/hogere-straf-voor-zeeuwse-pedofiel-op-bali>
- ▶ NOS 23-04-2013; *Celstraf voor kindermisbruik op Bali;*
<http://nos.nl/artikel/498793-celstraf-voor-kindermisbruik-op-bali.html>
- ▶ Informatie uit eigen bronnen

terre des hommes
stopt kinderuitbuiting